

DEDICATION BOOK

ST. JOSAPHAT'S UKRAINIAN CATHOLIC SCHOOL

COMMEMORATING THE
TENTH ANNIVERSARY

1961 - 1971

TORONTO, ONTARIO
CANADA

ПРОПАМ'ЯТНА КНИГА

УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦІЛОДЕННОЇ ШКОЛИ

СВЯТОГО СВЯЩЕНОМУЧЕНИКА ЙОСАФАТА
З НАГОДИ ДЕСЯТЬ-ЛІТТЯ
1961 -- 1971

ТОРОНТО, ОНТАРІО
КАНАДА

Обгортка ІГОРА СТЕЦУРИ

ДРУКАРНЯ ОО. ВАСИЛІЯН

Торонто — 1972 — Канада

ПЕРША В ТОРОНТОНСЬКІЙ ЕПАРХІЇ

Українська Католицька Цілоденна Школа Святого Священномученика Йосафата

10 Franklin Avenue

Tel.: 532-9734

Toronto 9, Ontario

ВЛАДИКО, ОТЧЕ ЙОСАФАТЕ!

Владико — Отче, Ти за віру
Життя своє віддав!
І кров'ю переміг зневіру,
Щоб засів не пропав.

І зерно зріє, дозріває,
Хоч люта буря йде,
Хоч хмара сонце закриває
І грім лячний гуде.

А люд Твій вірний рве кайдани,
Молитву шле Тобі:
Владико — Отче! Грім хай гряде,
По громі ясні дні.

Владико — Отче Йосафате,
Свій посів хорони
І волю Церкві і Україні
Ти, Отче, приверни.

Ікона Св. Йосафата в катедрі

Пісню слави заспіваймо
Щирим серцем нині враз,
Йосафата звеличаймо
В сей святий великий час.

Він за Церкву і за нарід
Як святий борець Христа,
Все, що мав, приніс в офіру,
Душу, тіло, кров і життя.

А ми нині, браття, згідно
Злучені в любові Христа,
Господа благаймо згідно,
Щоб пролита кров свята

Посівом спасення стала,
Віри єдності Церков,
Щоб навіки всіх з'єднала
Під Христову хоругву.

А. Трух, ЧСВВ

ОСТАННІ ХВИЛІ СВ. ЙОСАФАТА

Над Витебськом чорні хмари
Простягнулися вгорі,
Заховались в нічній пітьмі
І місяць і зорі.

Лиш два світла блідо світять
В пітьмі серед ночі,
Дивним блеском потягають,
Манять людські очі.

Там — у місті — людська злоба.
Докінчує діло,
Щоб узавтра, раннім ранком,
Нехайно і сміло

Довершити річ луаву,
Страшну і велику:
Вбити злобно і жорстоко
Святого Владику.

За всю працю і науку,
За стільки любови:
Хоче вмити свої руки
У Владичій крові

А тут — дома той Владина
На зимній підлозі
Лежить хрестом — як сам Ісус
Колись у тривозі.

І сльозами росить землю
І молиться Богу,
І благає ласки, сили
На смертну дорогу...

“Христе Спасе! Я все вірно
Повнив Твою волю,
Щирим серцем приймав в дарі
І долю й недолю.

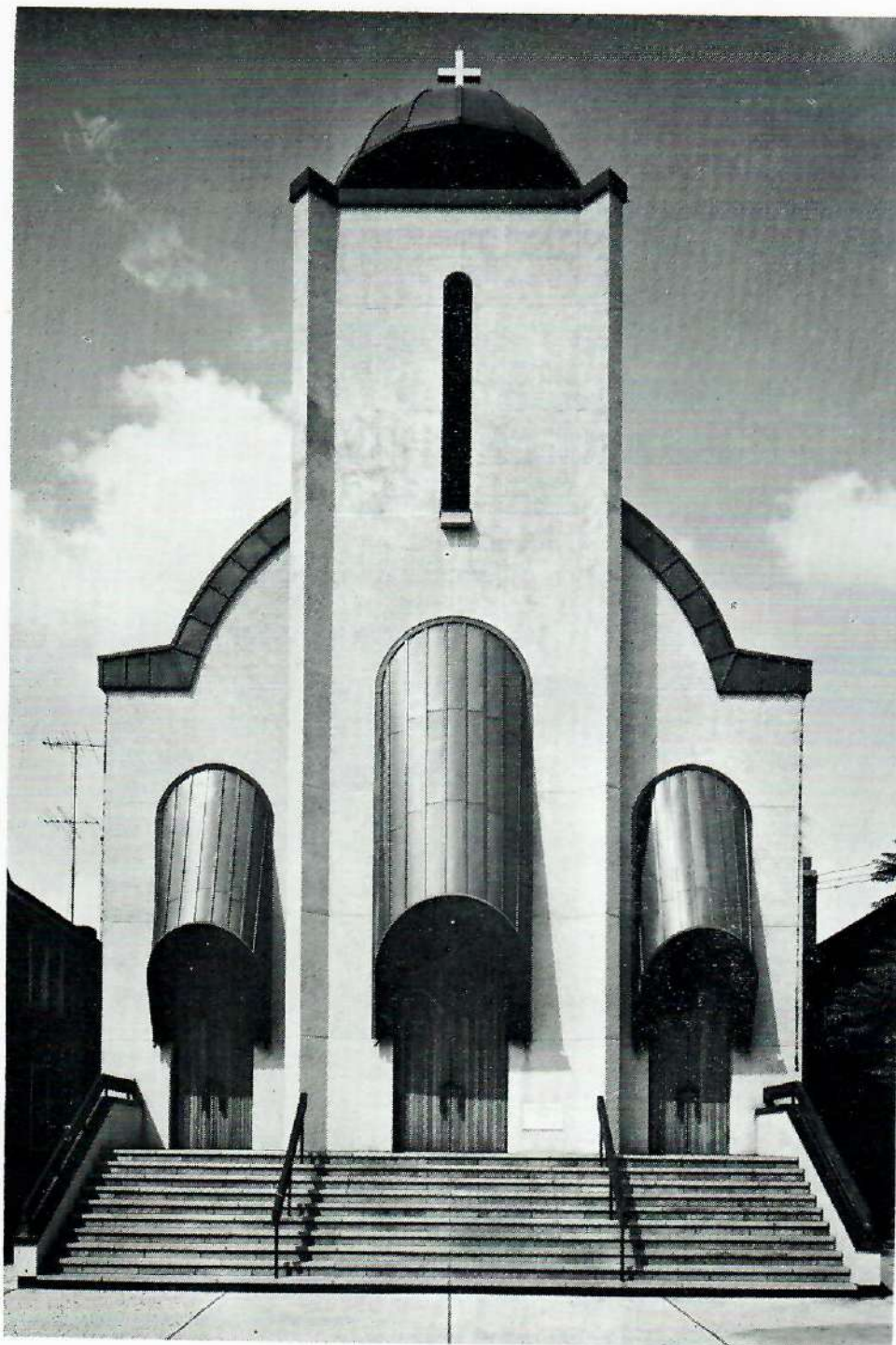
Подай, прошу, стільки сили,
Щоб я не здригнувся,
Щоб я смерті, яку чую,
Часом не жахнувся!

Подай, Христе, стільки сили,
Відваги і віри,
Щоб я радо і весело,
Без ляку й зневіри,

Свою душу, своє тіло
Віддав в Твої руки,
Щоб ні кривди, ні зневаги,
Ні грозби, ні муки

Не згасили мого духа,
Щоб я без вагання
Віддав душу за спасених
У вірі з'єднання!...”

Замокн Святий — повний щастя,
Святого бажання:
Вмерти сміло за Ісуса,
За святе з'єднання!...

КАТЕДРА СВ. ИОСАФАТА

Нутро катедральної церкви св. Йосафа

17. 6. 1968

Діти із Садочка при катедрі Святого Священномученика Йосафата вітають Найдостойнішого Гостя, сиплячи йому квіти під ноги.

*Найдостойнішому Гостеві Української Католицької Цілоденної
Школи ім. Святого Священомученика Йосафата в Торонті,
Іх Блаженству — Верховному Архиспископові
Української Католицької Церкви
Митрополитові Кардиналові Кир Йосифові
Сліпому-Коберницькому-Дичковському
присвячена ця Пропам'ятна Книга.*

*To Our Major Archbishop His Beatitude Cardinal
J o s y f S l i p y j
we dedicate this book*

Канада це молода країна. Її далекосяжні простори, незбагнуті природні та людські ресурси з багатьма джерелами різних культур, що ними нагодовані вони, — є запорукою її могутності.

Цінністю Канади та нашої провінції Онтаріо є — ширший прийом, що його вони виявили до людей з усіх частин земної кулі. Ті люди принесли з собою здібності, нові культури, їхні мови і вартості, що, зілляті разом у канадійській дійсності, створюють нову, чудову, живучу мозаїку — Канаду.

Нова офіційна політика Канади, що прихильно схвалює концепти многокультуризму і багатомовності, є успішною, легальною гарантією для кожного горожанина на визнавання культури згідно з його сумлінням; зберігати і плекати культурну спадщину, рідну мову і традиції своєї минувшини та передати їх у життєздатній і динамічній формі своїм дітям; як теж співучастиувати в ширшій співжитті та в спільному пошануванні індивідуальних і суспільно-громадських досягнень, що для них прибраною батьківщиною стала Канада.

Українці під сучасну пору становлять поважний відсоток з цілості канадійського населення. На протязі 80-років вони старалися зберігати свою національну і культурну ідентичність, хоч піонерські роки і не були для них легкими. Тоді вони і не діставали замітнішої помочі, або заохоти від Уряду й псодиноких канадійських співгорожан. При тому деколи відзивалися в них вияви негодування за прояви скривдження, ворожості та глумливості над ними. Всетаки вони зуміли виплекати в дітей почуття любови і пошани до рідного краю і історії їхніх предків.

Однак сьогодні українці мають основу гордитися за свою важливу і вартісну ролю в політичному, соціальному, економічному і виховному житті Канади.

Коли в Україні під сучасну пору шаліє переслідування ворогом релігії, культурних діячів і політичної свідомості, що підточує надії і аспірації молодого покоління, — в Канаді українські батьки можуть дати своїм дітям найкращу освіту. Вони можуть теж повсякчасно скріпляти свідомість своїх дітей у любові до рідних традицій.

В ранніх роках більшість родичів посилають своїх дітей до народніх шкіл. Свою офіційну освіту вони можуть доповнити вивченням української мови, мистецтва і культури теж у вечірніх і суботніх класах при парохіях і в "Культурних Центрах". Деякий відсоток українських дітей вчать теж у сепаратних римо-католицьких школах. Вони не мають можливості вивчення східнього візантійсько-українського обряду.

Цілоденна школа при катедрі св. Йосафата почала свою працю у вересні 1961 р. для дітей від 1-6 класи і садочок. Першими учителями були Сестри Службениці, ПНДМ. Як приватна школа, вона не отримувала жодної урядової допомоги. Кошти втримування і транспортування дітей автобусом оплачували самі родичі. В 1962 р. додана 7-ма класа. Це було в році, коли на інтервенцію Всесвіт. о. мітрата Василя Філевича Метрополітальна Сепаратна Шкільна Управа перебрала на себе відповідальність за школу. Школа помістила 300 дітей. На третьому році існування школи відкрито 8-му класу.

У світлі цих 10-х років існування школи зусилля і жертвенність вповні себе оправдали і мрія стала хосенною дійсністю. Число учнів осталося те саме. Розподіл предметів і стандарт навчання є єдиний у своїм роді в системі українських шкіл під сучасну пору. Все це підтверджує наші надії, що Свято-Йосафатська Катедральна Школа стане й на далі осередком культурного, національного та релігійного виховання і майбутніх наших поколінь; вона внесе свою частину в розвиток і розріст живучої мозаїки канадійського многокультуризму і багатомовності та буде своєрідною збірнотою людей, зібраних з багатьох народів, культур, мов і релігійних традицій.

FOREWORD

Canada is a young nation. Yet its vastness, its unbounding natural resources, the human resources of the many streams of diverse cultures that have fed into its life-course, are its promise of greatness. The boast of our country, of our province, Ontario, is the welcome that they have extended to peoples from every part of the globe. These men and women have brought with them new skills, new cultures, their languages and values, that have blended together to create a new and beautiful living mosaic — Canada. Canada's new official policy favouring multi-lingualism and multi-culturalism is the successive legal guarantee to every citizen to be able to worship according to his conscience, to foster and cultivate the cultural heritage, the language and traditions of his historical past, to be able to communicate these traditions and their mother tongue to his children in a vital and dynamic way; to be able to share in peace and mutual respect the individual and social achievements of the many peoples that have made Canada their home.

Ukrainians constitute about 2.5 percent of our population. For the past eighty years they strived to retain their national and cultural identity. The pioneer beginnings were difficult. They received little help or encouragement from governments or fellow Canadians. More often than not they were met by resentment, hostility, and ridicule. Yet they managed to bring up their children in the spirit of love and respect for the land and history of their fore-fathers.

Today Ukrainians can proudly boast of a new and significant role in the political, social, economic and educational life of Canada. In Ukraine, active religious and political persecution continue to frustrate the hopes and aspirations of growing generations. Here, our parents can give their children the best education. They can raise their children in the environment of their national traditions. In earlier years, the majority of parents sent their children to public schools. The children supplemented their official education with the study of Ukrainian language, the arts and culture at evening and Saturday morning classes in parish halls and cultural centres. A few attended Roman Catholic separate schools. These provided no facilities for learning our distinct Byzantine Ukrainian rite.

Saint Josaphat's Cathedral School opened in September, 1961, for children from grades one to six. The first teachers were four Sisters Servants of Mary Immaculate. As a private school, it did not receive government aid. The costs of tuition and transportation by buses were sustained by the parents. In 1962, kindergarten and grade seven were added. It was in this year that the Metropolitan Separate School Board assumed responsibilities for the school, through the intervention of Mons. Basil Filevich. In its third year a grade eight was added. The school enrollment was at its capacity — three hundred children.

In retrospect, the ten years have justified in full the efforts and sacrifices that made this dream a reality. Our enrolment has remained constantly at its capacity level. St. Josaphat's curriculum and standards of teaching make it unique in our entire school-system. They confirm our hopes that Saint Josaphat's Cathedral School will continue to provide the necessary cultural, national and religious milieu for the formation of our future generations, our contribution to the evolving and growing living mosaic of Canadian multi-culturalism and multi-lingualism, a unique family of peoples of many nations, cultures, languages and religious traditions.

ДОЗВОЛЬТЕ ДІТЯМ ПРИХОДИТИ ДО МЕНЕ...

Слуга Божий Митрополит Кир Андрей Шептицький в городі Святого Юра у Львові в оточенні українських дітей "Рідної Школи" (1938 рік).

ПОСВЯТА

Як любить квітка сонце, так палко, з сил усіх
Кохають добрі діти добродіїв своїх.

За щирі їх прихильність, за ласку і опіку
Пошану і подяку приносять їм велику...

І славлять їх великі заслуги та діла
І шлють за них молитви до Божого стола.

І нас, дітей та молодь — надію України
Чиєсь любило серце, ласкаве, голубине...

І пестило, і гріло, неначе сонце те,
Що ходить по блакиті осяйне, золоте.

То серце незабутнє, гаряче і велике
Шептицького Андрея, преславного Владики.

З святого храму Юра, з Владичої гори
До себе часто кликав громаду дітвори...

І гладив ясні чола, волосся русі жмутки,
Про все дітей питався, про радість і про смутки.

Дививсь в сирітські очі, що в них сльоза
блистить,
Шептав слова потіхи: "Не плач, дитино, цить!"

І всіх прибитих горем — сирітку і каліку
Владика милосерний приймав в свою опіку.

Тепер Він уже у Бога, в небесному дворі,
Він з неба помагає бездомній дітворі.

Нехай нам все здається, що Він живе між нами,
Що гладить наші личка ласкавими руками.

Ми вірим, що в чужому далекому краю
Він прийме нас в опіку прабатьківську свою...

Що дасть нам ще дожити Святої Перемоги,
І з радістю у рідні вернутися пороги.

Р. Завадович

МИТРОПОЛИТ КИР АНДРЕЙ ДО УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Упродовж усього свого життя Митрополит Андрей Шептицький був Приятелем української молоді. Він — наче батько піклувався всіми українськими дітьми. Він учив їх, як вони мають жити і працювати, щоб Богові славу і Рідному Народові чести придбати, а коли треба було, то Він щедрою рукою підпомагав українську молодь.

Кожна українська дитина мріяла про те, щоб хоч один раз у житті глянути на Любого Архиерея, на цього Великого сина України, що живе на Свято-Орській Горі, щоб хоч одним пальцем доторкнулись Його священних риз, хоч одно слово почути Його батьківських уст та одержати благословення Його добрих рук.

Але, коли в 1939 році большевики загарбали землі Західної України — Галичину, вони вживали всіх засобів, щоб українську молодь відділити від впливу Церкви та вирвати з-під опіки Великого Митрополита. Вони намагалися віру в Бога заступити ідолопоклоном "за батька Сталіна", а на місце Церкви та християнських організацій поставили червоні безбожники "жовтенят", "піонерів", "комсомольців" і т. д. Ціль большевиків була ясна: — Учинити з української ідейної молоді своїх яничарів-радників Святої Прадідної Віри, і цим виховати завзятих ворогів Батьківщини. Тому Митрополит Андрей Шептицький, як справжній Батько, написав в кінцем 1939 року своє "Послання" до української молоді, що сталося найкращим дороговказом "завищанням", останньою наукою, проханням і щирим батьківським благословенням для всієї української молоді.

МИР ВАМ І БЛАГОДАТІ!

Горнетесь до всякого роду шкіл, користаючи з того, що навчання безплатне. Добре робите, що цікавитеся про освіту і знання. Бо після християнської праведності та Божої благодаті знання є найбільшою силою, якою людина може розпоряджатися. В освіті йде про одне: щоб знання було правдивим знанням, щоб відносилось лише до правди, а не було неправдою, брехнею. Що як правдиве знання є силою людини, так і фальшиве знання, оперте на неправді, є для чоловіка правдивою недугою, каліцтвом та нещастям на ціле життя. А що людська природа є зіпсута, що пристрасті чоловіка тягнуть до злого, що розумові трудно доходити до правдивої і неложної правди, то і треба Вам тієї Божої Мудрости, що вмє розрізнити щире золото від фальшивого і в мно-

жестві подаваних людьми відомостей вибрати ті, які чоловікові потрібні і хосенні, а оминути ті, які йому наносять шкоду. Нехай же провідним світлом Вашої праці в школах буде передусім — вишпросити з неба той прецінний Божий дар, яким є Мудрість.

У кожній школі зачинають християни науку від молитви: і Ви так само робите. Про що ж просимо перед наукою? Про Божу Мудрість, про той неоцінений дар, що нам Всевишній обіцяв просячим дати. Божу Мудрість — це найкраща і найцінніша прикмета людського ума. Вона є причиною, що й дитина мудра умом вище стоїть, ніж не один чоловік, що береться інших учити. Така дитина може не має всіх відомостей, які він посідає, але якщо він Божої Мудрости не має, то дитина перевищує його цією світлою, ясною та могутньою прикметою ума, яка ставить її вище його інтелектуальним, умовим життям. Сила ума і його світло не в тому, щоб знати багато подробиць, але, щоб добре, глибоко знати те, що знається, бути якнайбільше віддаленим від помилок і обманів та мати якнайправильніше поняття про загальні питання, обминаючи може й мільйони подробиць, в які умові не можна, або й не варта входити. Так більше знає про нашу землю той, хто знає, що вона є кулею і обертається довкола сонця, ніж той, хто того не знає, але за те — хочби на цілому моргові порохував усі травинки і їх корінчики.—Тому прикладайтеся до прохання про Божу Мудрість, щоденно до неба руки витягайте та повторюйте:

"Боже Предвічний, зішли на мене з високого неба Твою св. Мудрість, просвіти нею мій ум, нехай Божу Мудрість поведе мене дорогами правди, нехай стереже мене від ложі і обману! Прошу про це через хрестну смерть Ісуса, через Непорочне Зачаття Преч. Діви Марії. Прошу Тебе, Христе Боже, про той цінний дар! Ти обіцяв його через Ап. Якова всім, що будуть про нього просити. Хочу бути першим між тими, що будуть просити. Сповни Свою обітницю, Предвічний Боже, і вислухай покірну християнську молитву".

Поручаю Вам також дуже й дуже, Дорогі Діти, часте припинання Св. Тайн. В школах не будуть Вам того пригадувати; самі пам'ятайте про це. Св. Евхаристія — це обильне джерело всяких Божих ласк, — черпайте з нього для себе, родителів, рідні, свого села і Батьківщини. В Св. Евхаристії Син хоче у Вас гостити. Тоді просвічує Вашу Душу, очищує її з усякої плями гріха і пристрасти та наповняє її Божими дарами. Днина, в якій чоловік приступає до Св. Причастя, є святою, великою дщиною. Пам'ятайте тільки, що треба до Св. Причастя приступати з чистою совістю, тобто, що чоловік перед Св. Причастям мусить знати про себе, що від останньої сповіді не образив Бога ніяким тяжким гріхом. Хто того свідомий, той може приступити до Св. Причастя і без сповіді, в тиждень, у місяць після сповіді. Очевидно, мусить до Св. Причастя добре приготуватися, себто мусить бути натще і приступати до Ісуса Христа не для людського ока, не зі звичаю, не тому, що інші так роблять, а тільки тому, щоб приступати до Ісуса Христа, щоб придбати Його св. ласку. Священик каже: "Зі страхом Божим і любов'ю", тобто в душі покаюння за всі свої гріхи і в душі любови до Ісуса Христа Бога. Пам'ятайте, Діти, що це страшний гріх приступати до Св. Причастя в Божій неласці, з тяжким гріхом на совісті. Святотатство Причастя — це повторення гріха Юди Іскаріота. Як Юда приступав до Ісуса Христа і в Гетсманському Городі цілував Його, а в серці мав зраду, бо поцілунок показував Христа Його ворогам, так і грішник приступає до Ісуса Христа, віддає Йому неначе поцілунок, той знає любови, яким є Св. Причастя, а в душі зневажає Його та віддає Його невольним силам, до яких належить душа, позбавлена Божої благодаті. Хай Бог Всевишній стереже Вас, Дорогі Діти, перед тим страшним гріхом, що веде душу в пропасті всіх гріхів, таких, про які чоловік навіть не має поняття.

Стережіться гріха проти св. Віри, тримайтеся св. Церкви. Як зрада проти Батьківщини, так і зрада св. Церкви, нашої Матері, що від дитин-

ства до гробу веде нас і в кожній потребі подає помічну руку, є мерзеним злочиним. Пам'ятайте, що Бог дав Вам ту велику ласку належати до Св. Католицької Вселенської Церкви. Любіть її, будьте їй вірні, самі старайтеся, щоб знати науку катехизму, щоб не опускати щоденних молитов, щоб часто приступати до Св. Причастя, а коли вже не можна інакше, то бодай 4 рази до року.

Дбайте про те, щоб читати побожні книжки; Ви старші для молодших братчиків і сестричок будьте вчителями, наставляйте їх на праведну дорогу, вчіть релігії, читайте також побожні книжки і родичам і чужим, що про те не пам'ятали б без Вас.

Намовляйте батьків, щоб щоденні молитви в хаті рано й ввечір, а бодай раз у день, спільно відчитували, або й співали на-голос, із молитвослова. Коли потрапите батьків до того намовити, будете мати велику заслугу, а цілій родині зробите велике добродійство. Звичай спільно молитися — це дуже святий, дуже християнський і дуже важний звичай. Він є причиною, що Бог благословить такі родини; Христос з ними неначе живе та власною рукою веде дорогами християнського життя.

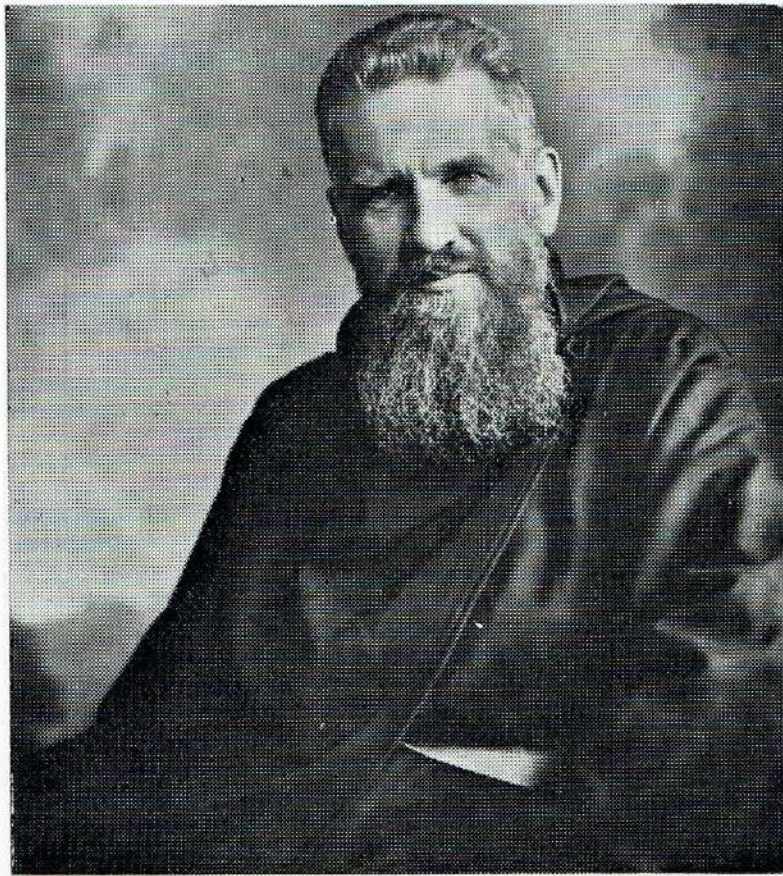
Ви, Дорогі Діти, будьте добрі та це моє письмо перепишіть собі і пригадайте його собі від часу до часу та пригадайте ті правди й іншим дітям. Цим письмом, Дорогі Діти, хочу з Вами розпачатися, бо не знаю, чи мені Бог дозволить працювати для Вас і за Вас молитися.

Нехай це моє письмо буде для Вас неначе моїм завіщанням, останньою наукою, проханням і щирим батьківським благословенням.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа, і любов Бога й Отця, і Причастя Святого Духа нехай буде з усіми Вами — Амінь!

† Андрей, Митрополит

МОЛИТВА МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ

Всеmogучий Боже, дай нам, щоб у наших рядах — і духовних, і світських — знайшлось у слушну пору досить людей пожертви, щоб не задержалися перед останнім і рішальним кроком. Дай нам, Всеmogучий Боже, ще й сьогодні, щоб поміж нами було досить душ, готових на жертву. Дай нам таких робітників при Твоїм жнивi, щоб ніхто з них не завагався ані на хвилину і кров пролити, коли б того було треба для спасення хоч би одної душі, що відкуплена Твоєю Пресвятою Кров'ю.

ЙОСИФ КАРД. (Сліпий - Кoberницький - Дичковський)

Верхов. Архiep. Українців, Митрополит і пр.

Ватикан, 9. березня 1971

Слава Ісусу Христу!

Світла Дирекціє!

Десять літ існування цілоденної Школи ім. святого священомученика Йосафата поклало вже поважні основи під її дальші розквіт і діяльність. Виховання української молоді загалом, а в Канаді зокрема, вимагає посиленої праці і повного віддання Українській Церкві й народові.

Дай Боже, щоб за молитвами св. Йосафата Ваша школа сповнила свої завдання не тільки в Торонто, але в Канаді, на збереження духових вартостей і привязання до рідної Церкви й обряду.

Благословення Господнє на Вас!

Всесв. о. Митрат Василь Філевич
Парох Церкви св. Йосафата
Торонто, Канада

Їх Блаженство Кардинал ЙОСИФ СЛІШИЙ, Верховний Архиепископ

ПРИВІТАЛЬНА ПІСНЯ

Владико, Ти терпів за нас,
За Церкву, Рідний Край,
В тюрмі Ти незломний був,
Катам Ти не коривсь.

Прийми цей дар юних сердець,
Любови дар прийми.
Хай Бог здоров'я, сил дає,
Ще многих, благих літ!

Многая літа, многих літ,
Владико Дорогий!
Многая літа, многих літ,
Душпастирю людей!

БОЖЕ, НАМ ЄДНІСТЬ ПОДАЙ!

ПРОПОВІДЬ ВЕРХОВНОГО АРХІЄПІСКОПА НА ПРАЗНИК СВ. СВЯЩЕНОМУЧЕНИКА ЙОСАФАТА
У 1971 Р. НАД ЙОГО ГРОБОМ В БАЗИЛІЦІ СВ. ПЕТРА

На останній молитві після Тайної -Вечері, а молитва була довга й умильна, Христос молився за своїх апостолів, за свою Церкву, а передусім за дві речі, а саме: "Да люблять один одного, і да будуть одно якоже і ми". Щоб ученики виявляли взаємну любов, у першу чергу супроти себе. Христос проповідував і любов до ворогів, але в першу чергу вона повинна панувати між ними і їх лучити, бо вона є найтісніший зв'язок, що може вдержати людей разом, у біді і в добрі, в славі і в неславі. Любов не устає і в небі. Та ще й про друге молився Христос: "Да всі єдино будут", щоб вони всі були одно, щоб усі творили одно стадо та щоб усі, що належать до нього, почувалися одним. І для вдержання тієї єдності Христос оснував одну Церкву і поставив одного Пастиря. Не оснував отже ні дві, ні три, ні десять Церков, і не поставив кількох верховних пастирів, але тільки одного над усіма апостолами і вірними. Вони мусять, отже, бути з'єдинені в одній Церкві, і так має бути до кінця віку.

Коли так глянути в історію Христової Церкви, то стільки там було проявів людської слабости, незгоди, ворогувань і розламів, а всетаки, серед того всього єдність була вдержана, навіть у найтяжчих часах, і то передусім була вона збережена отут у Римі, а разом з ним, кругом у всьому світі. Ми можемо так переходити історію й Коринтян і інших, та й не стало б часу переглядати усі Вселенські Собори, аж до нинішніх часів, до Ватиканського Другого, де була завжди унагляднена єдність і любов цілої Церкви. Але з другого боку, ми бачимо, скільки то відпало еретиків, а зокрема сумною картиною в історії Церкви є відділення Сходу від єдності. Можна б справдувати всіх тих людей і знаходити рації такого поступовання, а всетаки, мимо всіх незгод і людських слабостей, які і де б вони не проявлялися, єдність мусить бути привернена, бо в ній є сила і заповіт Христа. Він сам мусів упоминати й справляти хиби апостолів, та й не диво, що ті слабості живуть далі в людях, тому що після первородного гріха людська природа стала схильною до зла.

А всеж таки, коли ми так глянемо на нашу історію, то ми можемо бути вдячні Богові, що від початку нашого християнства аж до мученичої смерті св. Йосафата, якого свято ми нині празнуємо, ми видимо усильні старання, і добру волю нашого на-

роду та нашої Церкви вдержати церковну єдність. Почавши від першої проповіді св. Апостола Андрія, що дуже правдоподібно приплив на береги України з Синопи в Малій Азії, і з своїми учениками ми положив першу основу єдності. А відтак, коли згадаємо пана Климента, засланого до нас на Крим, де й скінчив своє життя мученичою смертю, а таке само і папу Мартина, єдність була піддержувана наступних століттях. Опісля, пізніші єпископи, том що через Україну переходила велика мандрівка народів та й нищила дорібок і старинну, від трипільських часів, культуру, не могли поширити і утвердити християнства. Щойно за княгині Ольги та відтак за її внука Володимира, воно стало на Русі, Україні загальною вірою у вселенській єдності. Навіть коли наступив нещасний розрив між Константинополем і Римом 1054 р., єдність тривала ще довго аж доки пізніше не стали приходити з Константинополя нез'єдинені митрополити і утверджувати розрив. А ще більше ослабла вона, коли прийшли монголи. Та всетаки ми бачимо нашого архієпископа Петра Акеровича на вселенському Соборі Ліонському. Це незаперечне свідоцтво єдності Церкви. Тому треба вмістити в заслугу і славу українського народу, що завжди піддержував вселенську єдність і єдність, любов до Церкви, і то, не зважаючи на величезні війни, руїни і напади ворогів.

А відтак, хто ж урятував Флорентійську Унію як не київські митрополити? Греки небаром розбилися, а київський митрополит Ісидор потрапив свідомим авторитетом вдержати єдність на Соборі у Флоренції і допровадити до підписання Унії. Вправді, на Сході єдність вже не могла втриматися, бо там ішла навала турків, а Захід не виявив зрозуміння та й не дав належної помочі. Але на Україні та єдність жила, хоч у Москві вона дістала смертельний удар. І коли цар посадив у тюрму митрополита Ісидора. І коли він спасся втечею, то єдність Церкви на Україні піддержалася і була відновлена у Берестейській Унії, де українці і білорусини були перші народи на Сході, що прилучилися до церковної єдності. Берестейська Унія, заключена в 1596 р., нині була підтверджена на V-ому Архієпископському Синоді, минаючи того, що в Москві проголошено її неважність. І саме всі наші Владики, які тільки мали до цього змогу, піднесли свій могутній голос в її обороні.

Представники нашої єрархії: Кирило Терлецький, Іпатій Потій прибули до Риму, підписали Унію, і вона почала входити в життя. Спочатку вона була лаба задля несприятливих політичних умовин, а все ж таки вона жила. Та однак — з одної сторони імперії Москви, що хотіла її знищити, а з другого боку незрозуміння, і шукання своєї користи поляками, Унії грозила загибель. Здавалося, що вона пропаде.

Тоді власне став в її обороні св. Йосафат і віддав життя своє за неї. Тим він піддержав і став, як ми співаємо нині в тропарі, "Світільником" на Сході, що світить по нинішній день, став тим нерушимим Стопом З'єдинення, що держить її ще нині. І по смерті мусів св. Йосафат спасати себе перед переслідуванням Москви та й прийшов ось сюди, щоб спочити біля св. Апостола Петра, за якого він життя своє віддав.

Коли так переглядати і перечитувати нашу історію, то дійсно, як було сказано на Папському Синоді, це чудо в історії, що наш народ — мимо всіх переслідувань і такого неприхильного відношення своїх сусідів — латинників, потрапив вдержати єдність Церкви і остатись католицьким. Це чудо, але й велика заслуга перед Господом Богом. І на потвердження, прочитаємо одну сторінку історика Калінки, що він пише в життєписі св. Йосафата про Унію і про наших єпископів. "Яка пропасть ділить тих, — пише він — Владик, що підписали Акт Берестейської Унії, і тих, що після смерті Йосафата тримали Східню Церкву. Перші, за виїмком Потія і Терлецького, без духа великодушності і без переконання, в хитрій, облудній, тривожній і безталанній турботі за свої посілості, за свій спокій, вигоду, непевність свого положення в чужій державі. Непевність, з ким зв'язатися, як поступати. Вони слідкують туди, звідки віє сильніший вітер, бояться польських панів і своїх князів, і щойно тоді, коли побачили короля і міністерство по своїй стороні, призналися до віри в першенство Папи. Другі, навпаки, опущені королем, соймом і польським єпископатом, полишені лише самим собі, тратять посілості і до-

ходи, їхнє життя у безнастанній небезпеці, а проте стають отверто при боці Церкви і з непохитною відвагою проти схизми, проти соймових комісарів, боронять повірені собі душі. А пізніше, коли московська повіть залила цілу Литву і Русь, коли вистарчило бути ісповідником Унії, щоб стати майже певним мучеником, чи між василіянським ченцем і уніятськими єпископами знайшовся хоч один відступник? Коли московська схизма стежила їх, як диких звірят, а Польща відпекувалася їх, чи був хоч один Владика, що зломив вірність, запряжену Церкві...? І коли, після двадцяти літ того невимовного гніту, що його витерпіла уніятська Церква, прийшла нарешті хвиля спокою, чи її Владики діждались принайменше тієї заплати, щоб їх запрошено до збору латинського єпископату в Королівській Раді? Разу-раз відпихані і помітувані, наче люди чужої віри, не перестали однак вірно служити побіч тих, які за них і знати не хотіли. То були ученики св. Священномученика Йосафата".

Дорогі во Христі! Сказав же Христос: "Не надійтеся тут заплати на землі. Заплата ваша там велика". Та й наші терпіння, та й наша вірність Заповітові Христовому єдності Церкви, напевно знайде послух у Господа Бога, мимо всіх досвідів, і мимо всіх терпінь. Вправді і нам нераз виринаються слова якоїсь розпуки, якогось роз'єднання, чи якогось недовір'я до Божого Провидіння. Але нам просвічує св. Йосафат. Він не вагався і не боявся боронити Єдності і за неї відтак віддав своє життя, убитий своїми за намовою чужих. Так само і нині, хоч які важкі умовини, хоч і нині цю єдність проголошують як неіснуючу, ми мусимо піднести наш голос, що Унія і єдність Церкви мусить бути збережена, бо такий є заповіт Христа. Спитаєте, а що ж ми можемо робити? Оттак, як вас невелика громада тут зібралася, всетаки ви представляєте і тих усіх, що не можуть тут з'явитися, але вони певно нині духом з нами. Кожний на своєму місці, кожний, де б він не був, нехай сповняє свій обов'язок чесно і совісно. І будьте спокійні за успіх і за Благословення Боже. Амінь.

EPARCHY OF TORONTO

CHANCERY OFFICE

61 GLEN EDYTH DRIVE
TORONTO 7, ONTARIO

Всесвітліший Отець Митрат
о.Василь Філевич,
Торонто, Онт.

1 квітня 1971

Всесвітліший і Дорогий Отче Митрате,

З приємністю довідуємося, що в цьому 1971 році минає 10 літ від заложення цілоденної школи при катедрі св.Йосафата в Торонті. Нам відомо, що батьки і все українське громадянство міста Торон-та прийняло радо вістку про відкриття цілоденної школи, першої в Торонтській Епархії. Знаємо, що сотки дітей, які покінчили ціло-денну українську школу у Вашій парафії, втішаються гарними успі-хами в середніх школах і на університетах і є свідомі свого укра-їнського походження і приналежності до української католицької Церкви. Вони творять цінний елемент у парафіяльному житті Церкви і є запорука, що виховання у своїй рідній школіперейде на будучі покоління.

В десяту річницю відкриття цілоденної української школи при Вашій парафії бажаємо, щоб Благословення Господнє спочивало й на будуче у Вашій школі, щоб українська молодь виховувалася й далі в дусі свідости своїх будучих завдань, щоб Святий Дух спочивав на Управі школи, учителях і дітях та просвічував уми і серця молоді для пізнання правд Христової науки і любови Церкви, інституції Христової.

Нехай Благословення Господнє спочиває на Вас і Вашій праці

Єпископ

Їх Преосвященство Кир Ісидор Борецький
Єпископ Торонтонської Єпархії

10-річчя Першої Української Католицької Цілоденної Школи ім. Св. Священномученика Йосафата в Торонті

Від найдавніших часів, коли тільки людство двигнулося на вищий щабель культури і винайшло той спасенний середник, письмо, через яке могло передавати свої думки, в давнину на глиняній таблиці, корі з дерев, чи папірусі, опісля на папері, в історії людства стався величезний переворот. Як би не письмо, ніколи людство не двигнулось би на цей високий педестал. Тільки завдяки письмові знаємо сьогодні про історію старинних народів, їх філософію, культури, звичаї, обичаї, спосіб їхнього життя та винаходи. Рівночасно з винаходом письма постали школи, яких завданням було виучувати це письмо і це все, що воно зі собою принесло.

Старинні народи прив'язували до тих шкіл величезну вагу. Кожна держава закладала свої школи, в яких молодь набирала знання, кристалізувала свої характери та виховувала своїх будучих державних мужів та чесних і совісних горожан. Тому то слушно школу названо свяतिною наук.

Під сучасну пору це питання мається не інакше. Сьогоднішні держави й окремі народи з найбільшою дбайливістю стараються про закладання шкіл і слідять за їх розвитком. Величезні суми грошей з державних скарбниць ідуть на удержання шкіл, щоб у них виховувалося молоде покоління в любові до своєї держави, до свого народу, ставала патріотами, набирала знання в усіх ділянках людської культури, людських досягнень та винаходів. Чим більше шкіл у державі, тим вище вона стоїть на височині свого розвитку.

Тимто й перші українські поселенці, прибувши до Канади, в тих тяжких часах свого першого поселення, хоч самі були дуже небагаті, почали будувати Храми Божі та при них закладати суботні чи недільні Рідні Школи. По деякому часі Канада покрилася густою сіткою українських шкіл, переважно по містах, де було більше сквіпчення поселенців. Ці школи сповняли своє завдання, однак показали не вповні вистарчаючими, бо діти випивалися з-під їх опіки; тоді люди почали думати про свої цілоденні українські школи, на зразок англійських сепаратних шкіл, де їх діти могли бути цілий день під опікою не тільки своїх українських учителів, але теж під духовною опікою священників і сестер. З тої то причини по великих містах повстають цілоденні школи.

Катедральна парохія св. свящ. Йосафата не лишилась позаду. Десять літ тому з великим трудом і жертвами своїх вірних здвигнено величаву Цілоденну Українську Школу, першу в Торонтонській Епархії, в якій сьогодні навчається 300 ук-

раїнських дітей, крім цього в суботній Рідній Школі і на Курсах Українознавства 140, у садочку 26 дітей.

Коли сьогодні дивитися з перспективи 10 літ існування, то наша школа в сто відсотках себе оправдала; вона принесла обильні і неперевершені плоди та не завела в надіях ані Преосвященного Владика Кир Ісидора, якого бажанням і мрією було, щоб при Катедральному Храмі здвигнулася цілоденна українська школа, який докладав усіх старань і уживав усіх своїх впливів до зреалізування цього плану, ані її священників, ані батьків дітей, ані всю українську громаду в Торонті.

За 10 літ існування цієї школи, закінчило в ній понад 300 учнів 8 класу і перейшли до середніх шкіл, а по закінченні їх студіюють на університетах, каледжах і духовних семінаріях. На нашу радість і похвалу школи, як відомо, ці учні, які вийшли з нашої школи, багато з них є відмінними студентами в тих вищих наукових заведеннях, в яких продовжують свої студії. Ці успіхи в дальших студіях, студенти мусять завдячувати тільки нашій школі, в якій вони побирали початкову науку, яка дала їм основне ґрунтовне знання.

Завданням Першої Української Цілоденної Школи було і є далі, щоб під проводом своїх українських учителів та під духовною опікою рідної Церкви виховати своїх учеників так, щоб вони в будучині, коли досягнуть своєї становища в різних ділянках свого звання, працювали не тільки для своєї прибраної батьківщини Канади, але також і для свого українського народу. Слідуючим завданням школи є приготувати молоде покоління до перебрання в свої руки керму всього релігійно-духовного, морального, національного та політичного життя, та усвідомляти загальні інтереси співгромадян, неукраїнського походження, про свою поневолену Батьківщину Україну і тим способом причинитися до її визволення.

Школа при катедрі св. Свящ. Йосафата дає наголу і заохоту не тільки вивчати українську мову в слові і письмі, пізнавати історію, географію України, звичаї, обичаї, пісні своїх батьків, але і їх виховати на чесних вірних громадян суспільства. Вона має заціпити в їх молодих серцях християнські засади — так релігійного, як і морального життя. Вона має створити чисто українське, християнське середовище, яке виховало б дитину в правдивому дусі любові до ближнього, щоб ця дитина колись в будучності не соромилася своїх батьків, їх похвал та свого народу, бо така дитина має на протязі цілого свого життя пам'ятати на слова нашого немирнущого поета Тараса Шевченка: "У чужого научайтесь — свого не цурайтесь"...

(Продовження на 26-ій стор.)

Всесв. о. Митрат Василь Філевич, парох, Синкел Торонтонської Єпархії

(Закінчення із стор. 24-ої)

Черговим завданням і обов'язком нашої школи є просвічувати уми дітей, плекати християнські чесноти, кувати сильні характери, які мають палати любов'ю до Бога, до свого ближнього та до свого українського народу. Вони мають бути свідомі свого покликання, яке накладає на них Бог і Батьківщина. Мають вони стати правдивим Божим людом.

Тому, що в сьогоднішніх Публичних Школах переважає матеріалістичний світогляд, там дитина позбавлена можності навчатися християнської релігії. II Ватиканський Собор присвячує окремий декрет "Про Християнське Виховання" (пр. 8), в якому говориться, які характеристичні завдання має сповнити католицька школа, щоб виховати молоде покоління на Божих дітей:

1. Вона не менше, як інші школи має на меті плекати культурні цілі та гуманне формування молоді, має виробити почуття християнського братерства, плекати свідомість кожної одиниці, її прав і свободи як Божих дітей.

2. Вона помагає молоді, щоб із розвитком її власної особовості, зростала рівночасно в нове сотворіння, що ним стала вона через хрещення. Ідеальним зразком виховання є власне сам Христос, Бог і Чоловік. Ми покликані до повнішого життя, життя ласки як синів Божих. Тому досконалий Христос є людиною, яка розвинула всі свої природні спосібності і завершила їх синівством Божим у святості життя.

3. Вона має всю людську культуру та її здобутки спрямувати до тої спасенної точки, щоб знання, яке учні набувають про світ, про життя і про людину подавати їм під кутом віри.

4. Вона успішно виховує своїх учнів для праці на благо земської держави та приготує служити поширення Божого Царства, щоб прикладом і апостольським життям стали вони немов спасенною заквасою (розквасом) людської спільноти.

За вказівками Вселенського Собору, Католицька Школа має сповнити величезні завдання. Але тому, що першою школою дитини є родинний дім, тому на батьках лежить обов'язок допомогти школі в цьому важкому завданню.

Коли глянемо в недавно минуле, себто до перших літ існування нашої Цілоденної Школи, то побачимо, які труднощі треба було побороти, щоб нашу школу вдержати на відповідному поземі. Передовсім треба було її забезпечити матеріяльне існування, яке виключно спочивало на плечах парохії та батьків дітей. Треба було підібрати відповідних, добрих учителів, вивінувати школу потрібним шкільним приладдям, дати їй гарний і чепурний вигляд, заложити шкільну бібліотеку і забезпечити її найпотрібнішими книжками, впорядкувати гімнастичну

залу, закупити приладдя до неї та зробити із зовні школи площу для дітей. Ці речі потребували багато труда та ще більше грошей. Всі ці труднощі переможено й наша школа станула на своєму високому рівні навчання.

Успіхи, які школа мала в перших роках свого існування, мусимо завдячувати передовсім нашим Впр. Сестрам Службницям, що взяли на себе той непосильний тягар ведення школи та з найбільшою посвятою віддавали для неї всі свої сили, знання і досвід. Не можна теж поминути Всч. о. Катехитів, які виховували діточок під релігійно-моральним оглядом та запалювали в їх серцях любов до Бога, Церкви, своїх батьків та вчили послуху, молитви, ревности в праці та вщипляли в їх серця християнські чесноти. Рівнож належить шире признание учительському складові, який дуже ревно трудився для піднесення рівня знання та світів учням своїм добрим прикладом. З подивом треба оцінити працю і вчителів української мови, які навчили діточок прекрасно говорити мовою своїх батьків та співати українські пісні. Належне місце треба дати і Батьківським Комітетам, які своєю працею і жертвами причинилися до розбудови цієї святині та всім тим, кому було на серці доля і виховання нашого будучого покоління. Накінець мусимо зложити найщирішу подяку Шкільній Раді Сепаратних Шкіл, що перебрала на себе від нас тягар фінансування нашої школи, бо без цього їх фінансування доля нашої школи була б припечатана.

Сьогодні, після 10 років існування Першої Української Цілоденної Школи, можемо сміло з отвертими очима дивитися в її будучність. Вже сьогодні наша школа має найбільше признание і найкращу оцінку, не тільки серед української спільноти в Торонті, але й Шкільна Рада зачисляє нашу школу до найкращих шкіл, які вона має під своїм зарядом. Доказом цього є, що вона вибрала школу ім. св. Йосафата на школу практики для своїх будучих учителів. Ці практиканти не мають слів похвали і признание для нашої школи, називаючи її взірцевою під кожним оглядом. Але найбільше можемо радіти і дати повне признание нашій школі за те, що наші діти люблять свою школу, радо до неї ходять та повними пригорщами черпають в ній знання.

Нашим бажанням було б — у другому десятиріччю, школу поставити ще на вищий рівень під кожним оглядом, щоб діти, покінчивши нашу школу, були всесторонньо освідомлені, як під оглядом духово-моральним, так і суспільно-національним, щоб діти вирости на мужніх і чесних членів своєї спільноти на славу Бога, добро своєї Церкви, потіху батьків та на користь українського народу.

о. митрат Василь Філевич

Опікун школи

The Revelance of Catholic Education in the Society of Today

by Rev. Laurence K. Shook

The title of my address is "The Revelance of Catholic Education in the Society of Today." I take the word "relevance" to mean "pertinent and timely in a vital sort of way." I take the word "Catholic" to mean "religious" and not to be an exclusive word.

I will refer to only two kinds of education: religious and secular, both of which I take to be public, that is conforming to approved department patterns and standards, geared to serve the public interest, and dependent upon and receiving some degree of public support.

PERSONAL OPINIONS

My personal positions on public education (religious and secular) in the Province of Ontario can be put quite simply. First, I maintain that Egerton Ryerson's public school system has from its beginning in the 1850's been essentially and genuinely a secular not a religious school system. It remained secular when it was extended to the secondary and post-secondary levels. The basic system is properly called secular in spite of provisions for religious instruction. Religious instruction has very little if anything to do with religious education. Second, secular public schools belong in a society like ours because the educational system should reflect the character and outlook of society. I do not take "secular" to be a dirty word. The sector of society with a secular outlook is entitled to have publicly-supported secular schools if it wants them. Third, the religious sector in society is equally entitled to publicly-supported schools if it wants them. Fourth, there should be no constraints, physical or moral, no curtailment of liberty on the part of government to place students into one system or the other. Fifth, legal or legislative discrimination against either secular or religious education in a modern state is preposterous. Sixth, resentment of Catholic schools in Ontario is a throw-back to a denominational situation which predates Ontario's public school system, is not essential to that system, and is unworthy of it. Seventh, that all parts of the Catholic school system in Ontario will eventually be accepted as public. Eight, denominationalism is a dying issue and denominational thinking is obsolete thinking; insofar as denominationalism survives in Queen's Park's educational planning (as when Queen's Park resists making gestures towards religious education lest it have in the words of Milton, "to prognosticate a year of sects and schisms" or resists the completion of a religious high-school programme on the same grounds, or as when it establishes or continues campus colleges on a de-

nominal rather than on a simple religious basis) Queen's Park condemns itself to remain in an era that ought to be as dead as the dodo.

These are a few personal positions put simply. As I move into the theme of my address you will find that I think of Catholic education as essentially religious, as different from and complementary to secular education but without necessary overtones of sectarian denominationalism. I ask you to bear with me while I place before you six reasons why I think that Catholic education, as religious education, is a particularly pertinent and timely factor in the healthy development of public education.

CATHOLIC EDUCATION EXISTS

My first reason may sound banal. Catholic education is relevant to our society because it exists. The banality of the statement, however, is only on the surface. Catholic education not only exists but has a remarkable kind of existence. If I were to attempt to write its full chronological history, for example, I should have to begin right back in the Roman Empire and follow its changing but unbroken course through some 18 centuries to the present time. I might, of course, do the same were I writing the history of secular education but with less validity because for many centuries I should have to deal with secular education as a sort of reaction going on within Christian education.

And were I to write about the geographical extension of Catholic education at the present time, I should have to follow it into many countries indeed. Were I to concern myself about it only in Ontario, I could trace it in parliamentary debates alone as far back as 1840, that is, into the pre-history of the province, back into the debates of the government of Canada West. Were I to total up enrolments in Ontario Catholic schools today I should discover such data as the following: one Ontario student in three is enrolled in a Catholic school; twenty per cent of the people of the province are deeply involved in the Catholic school system as student, parent, teacher, trustee, or other personell; moreover, this is a growing not a diminishing constituency, and the operation is in the areas of competence, qualifications, organization, constantly developing.

In other words, the kind of existence, afforded by chronology, geography, local history, and provincial statistics makes quite clear that Catholic education cannot be dismissed with a respectful wave of the

hand or with a discriminating turn of phrase in a piece of government legislation. It is simply and factually one of the most influential and most significant public institutions which civilized man has produced and it is a long, long way from death through discouragement, indifference, or the blight of obsolescence. My first point is, then, that its existence, its presence, is such as to make it highly relevant.¹

THE SACRED IS REAL

Secondly, Catholic education is relevant today because it accepts the sacred. It is not easy to define what the sacred is. It is, suppose, a mode of respectful communication with God through words, things, actions. It is easier to give examples of the sacred than to define it. When I am aware that water poured on my head in baptism gives me a new relationship with God, when I can accept the crucifix in my classroom as a reminder of how much God loves me, when I can take my very teaching to be a response to God's invitation to come and instruct (in whatever science) his little ones, then I am in communication with God, that is, with the transcendent real. The sacred talks to me, keeps me in communication with God as with something or someone real. Catholic education accepts the sacred in this sense and carries out its educational objectives in this context.

Please don't misunderstand me. I don't say that all Catholics experience the sacred and that others never do. I only say that Catholic education accepts the sacred as real, and provides this reality as a normal context of living and learning. Strange creatures that men are, there are some who need the sacred as a freedom. Where the sacred is studiously eliminated from education, they feel they have lost a freedom.

Secular education seems to me to fail for Catholics because it has no contact with the sacred lived. Thus it is disconcerting to read through the serious and beautiful pages of the Mackay Report on Religious Education in the Public Schools² and to see the problem faced by the competent gentlemen who drew it up. They could recommend things which people might do: say the Lord's Prayer, sing the National Anthem, take a course in the history of religions. They could not effectively touch the sacred as something real. Their problem was that the protecting of some liberties removed the possibility of providing for others—the negative attitude towards freedom forestalled the positive. The choice of Catholic education becomes through nobody's fault impossible in the secular school.

The irony of this situation is that it is the kind of choice which education offers which today's young seem very much to want in one form or another. Youth is frustrated that modern secular life is not

responding to their longing for the sacred. Bookstands announce loudly their turning to primitive practices: ancient cults, witchcraft, astrology, spiritualism, fortune-telling, that is, the very things which Christianity once fought against and the apparent need for which it incorporated in a pure and meaningful manner into its own culture. No longer, alas, is the legitimate desire for the sacred provided for.

The very dress of youth reveals this frustration: blankets thrown like chasubles over their shoulders; simulated religious habits but lately discarded by monks and nuns; beads, badges, headbands and other pseudo-mystic reminders of priestly rites and ritual. And all of this is getting them nowhere because they have forgotten that the vitality of the sacred was not in the mystic words, things, and actions themselves but in the transcendent reality of God to which such things were a language of communication.

Squeeze the sacred at one end and it will bulge out at another until the whole becomes overstrained and bursts. Catholic education has not — at least has not yet — relegated the sacred, as one contemporary sociologist so aptly puts it, "to the backroom of human experience."³

THE COMMUNITY

In the third place, Catholic education is particularly relevant today because of the kind of community it is capable of providing. The Catholic school is and must be, of course, primarily an educational community, but it is one that has been subsumed into the community of the Church or ecclesia. The Catholic educational community thus takes on some of the basic characteristics of the Church community.

What are the basic characteristics of the Church as a community? Most basic is that it is a community to which one is called by God. This notion of "call" is important. The traditional word for Church is the Greek *ecclesia*, which signifies the kind of assembly to which one is called: the root word is the verb *KA-AETV* "to call". The same linguistic and semantic situation is paralleled in the Hebrew where the word for assembly is *Qahal*, constructed on a root meaning "to summon or call." The Christian's basic notion of the Church as community is that he has been called to it. Such a call has something warm and gratifying and strong about it.

Also basic to the notion of the Church as community is that it has historically been gathered around a bishop — a teacher and pastor. Similarly basic to the Church as community is that it has accepted the sacred and the transcendent.

The Church community has other characteristics which I take not to be basic, perhaps not even neces-

sary: it has taken on a certain paternalism from the family (probably misplaced, because the Church community is not really a family); it has similarly taken on a tendency to regiment, from the military; it has been influenced by other communities — racial, national, geographical, intellectual, economic, etc. When all is said and done, the uniqueness in the Church community comes from its call from God.

Now all the characteristics of the Church as a community, both the basic and the accidental, affect deeply the notion of the community as we meet it in Catholic schools. There continues the idea that God somehow wants us to be part of these communities too. Not all Catholics have this feeling, but many do. In general, the Catholic school community corresponds to the need for community which contemporary sociologists tell us has become very pronounced in contemporary man.

Secular schools, especially if they are expected to deal with all the children within a particular circumference — an area, say, of nine square blocks — have to buck an artificial and cold concept of community. In fact, our Minister of Education sometimes uses the word "community" without apparently being quite aware of the kind of thing I am talking about here. In his rather good booklet, *New Directions in Education*, June 1968⁴, he has a section entitled "Integration of School and Community," and I would like to quote from it:

"As some of the basic concepts of school organization are re-evaluated, one significant trend seems to be emerging: this is a greater integration of the school with the community. Just as schools are making greater use in the total learning environment of the resources available in the community, so the community in turn is coming to regard the schools as valuable public assets which are capable of serving the needs of adults, as well as young people, in pursuit of education as a life-long need." (p. 7).

The Minister's concept of community seems to be of something outside the school. A more contemporary and pertinent concept of community, it seems to me, looks for it in the school.

CHALLENGE TO MODERN MYTH

A fourth reason for regarding Catholic education as relevant is the forthright manner in which it exemplifies the true relation between religion and myth and in which it challenges the artificialities of the modern gnostic myth.

I don't suppose that I have to defend either of the two following positions: first, that a genuine myth is a story created out of man's experience of the real, that it is a record of something true; this position was ably set forth by Bronislaw Malinowski in the 20's and continues to hold favour; second, that man is a myth-making animal and continues even in modern times to fashion new myths; and here I would cite the studies of Mircea Eliade and Langdon Gilkey.

To be specific: the story of Adam is a myth. It is a man-made story recording man's experience of the truth that there is a God and that God created man. This is a genuine myth. It is composed of a story and of a transcendent truth. It becomes a false myth when the story is told dissociated from its transcendent truth. The task of Catholic education in this instance is to keep the myth genuine.

Catholic education is committed to keeping myths genuine. Secular education too easily and too willingly is taken in by the story part of a myth because it is not concerned with transcendent truth.

Let me give the case of the gnostic myth. The gnostic myth, in whatever form, tells the story of how knowledge gives man power, freedom, self-fulfilment. To know, the gnostic myth says, is to be powerful, to know is to be free, to know is to be self-fulfilled. Now is this man's experience? Is this reality? Indeed it is not. Or if it is it is in the sense that knowledge turns man into a tyrant, or makes him a slave, or fills him with cynicism and frustration. Man's experience is that knowledge only does what the gnostic myth says it does when it is placed in the context of wisdom, that is, of God's knowledge and love. The gnostic myth is a half-myth which secular education normally buys. It buys the story, it does not cut through to the truth.

The myth takes many forms. The theory of cosmic evolution is one form of the myth. Evolution of dogma is another. These myths are but applied biology. But can biology be used to explain the cosmos? No more than it can be used to explain faith. Neither the cosmos nor the Incarnation grew out of a seed, nor out of anything analogical to it. At least that is what good scientists and good theologians are starting to tell us after six generations of cosmic evolution and development of dogma in the schools. Such things are myths — wonderful myths — so long as we don't lose contact with the truth as we spin them off in the classroom.

Marxist dialectic is also a myth, the myth of materialism clothed in the language of economics. Eric Fromm and Norman O. Brown relate tellingly the myth of the unrepressed, the free, the loving man in the stirring language of psychology. Myths should always be recognized for what they are because they only take in their real importance when assessed in the light of man's experience, and particularly his experience of transcendent truth.

We are constantly buying the incomplete gnostic myth in one form or another. We buy it every time we think that what we need for a better school is another subject; or for a better teacher, another course. We bought is hook, line and sinker when we fell for compulsory education. What a can of worms we opened then: new empires, new vested interests, a tax problem that now seems insoluble, and school-houses filled with so many frustrated boys and girls who ought not be there. We bought the story part of the myth, had little time for man's experience of the Providence of God, to which the myth ought to have been attached.

I don't think Catholic education can begin to remove the kind of problems I have just raised. But Catholic education is concerned with the kind of questions which touch the truth behind the myth, questions which secular education is inclined not to raise, as though the story part of the myth alone were relevant.

THE LIBERAL STATE

In the fifth place, Catholic education (and indeed all Christian education) is relevant because it appears today to be offering the only kind of education capable of saving the liberal state, the kind that educates in view of God and therefore justifies morality. The liberal state is dependent upon the morality of its people; unfortunately, it cannot create this morality, it has to take it for granted. And the time when it can live off moral capital now seems to be past.

Our day knows only two kinds of state: the liberal and the totalitarian. The totalitarian state quite definitely does not want its children educated in view of God. It is itself the God of its citizens and it wants its children to be educated, not in view of itself, but in view of their own nature. Now this is good. But children are only educated in view of their own nature when they are educated in view of the ultimate end of their nature, that is, of God. The state wants to leave this ultimate end alone — and perhaps in our pluralist society, it pretty well has to — but in leaving it alone itself, it must make possible the looking after it by others. The state belongs in education because it alone has sufficient means to support educa-

tion today. But in controlling such means it ought not deprive itself of the kind of citizens it needs for survival.⁵

NATURAL RESOURCES

The sixth and last of the relevancies of Catholic education which I want to raise is its character as a natural resource, because it is such in the boys and girls, in the young men and the young women, whom it is preparing for their productive and mature years in Canadian society. In this context I don't want to make more of Catholic than of secular education since both are equally natural resources. But one like myself, whose parents and most of whose grandparents were born in Ontario, is easily provoked by the experience of having grown up in this province, which Ulster seems so deeply and so unreasonably to have touched.

My father was a bookkeeper at City Dairy. You know about what his salary was. He paid my fees and those of my brother and sister through Toronto's Catholic high schools. We helped him all we could knowing full well that he was also at that time paying higher school taxes than our Protestant neighbours. He was a good Canadian and loved his country. He loved it much more uncritically than I do, because, I think, I have had the experience of watching the Ontario government manipulate him, in matters of education and in relation to his neighbours, into a position of poverty and secondary citizenship. I have no praise for the government that tolerated these inequities; nor do I have much respect for its policies towards us who were at that time part of the natural resources I am talking about.

The governments of this country have only become properly conscious of their responsibility for natural resources in recent years. In the past they tended to exploit them extravagantly to the advantage of our leading families and our old-established companies. The story here has not been a pleasant one. The latest unpleasantness occurred a few weeks ago over uranium where minority ethnic interests were dealt with (I won't say rightly or wrongly) in a way unthinkable and unprecedented in the history of our establishment. Natural resources in this country have had a way of bringing together those strange bedfellows: incredible extravagance on the one hand, petty and miserable governmental discrimination on the other.

Discrimination where educational resources are concerned is not unique to Ontario. It obtains in Quebec, in Prince Edward Island, and in the Canadian west. The shame is that it obtains in this country at all because it need not. It is part of an insidious disease which infects Canadians in dealing with their

natural resources. It is about time we took the cure, lest we develop a fatal case of alienation.

Let me close my remarks by reiterating that Catholic education is relevant to our society because of the unique character of its existence, because it accepts in a particularly timely way the sacred as real, because of the nature of the community it generates, because it is an intelligent challenge to modern myths about education, and because it can have for our country the kind of value that properly attaches to a natural resource.

NOTES

¹ For a specific survey of Toronto's elementary Catholic schools in 1964 see Metropolitan Separate School Survey: A Study of Existing Facilities and Future Needs. Toronto: Project Planning Associates Limited, 1964.

² Religious Information and Moral Development. The Report of the Committee on Religious Education in the Public Schools of the Province of Ontario, 1969. Toronto: Ontario Department of Education, 1969.

³ Andrew M. Greeley, "Three Ways to Become More Human," U.S. Catholic and Jubilee, 35 (January, 1970), cited from Christian Education: Selections of Significance published by the National Education Office of the Canadian Catholic Conference, Ottawa, No. 55, January 1, 1970, p. 3.

⁴ William G. Davis, New Directions in Education: Statements by the Honourable William G. Davis, Q.C., LL.D., Minister of Education to the Legislative Assembly of Ontario, June 1968.

⁵ This theme has been dealt with at length in Etienne Gilson, *The Breakdown of Morals and Christian Education*, Toronto: St. Michael's College, 1952.

Василь Симоненко

ЛЕБЕДІ МАТЕРИНСТВА

Мріють крилами з туману лебеді рожеві,
Сиплють ночі у лимани зорі сургачеві.
Заглядає в шию казка сивими очима
Материнська добра ласка в неї за плечима.
Ой біжи, біжи, досадо, не вертай до хати,
Не пущу тебе колиску синову гойдати.
Припливайте до колиски, лебеді, як мрії,
Опустіться тихі зорі, синові під вії.
Темряву тривожили криками півні,
Танцювали лебеді в хаті на стіні.
Лопотіли крилами і рожевим пір'ям,
Лоскотали марево золотим сузір'ям.
Виростиш ти сину, вирушиш в дорогу,
Виростуть з тобою приспані тривоги.
У хмільні смеркання мавки чорноброві
Ждатимуть твоєї ніжності й любови.
Будуть тебе кликати у сади зелені
Хлопців чорночубих диво — наречені.
Можеш вибирати друзів і дружину,
Вибрати не можеш тільки Батьківщину.
Можна вибирати друга і по духу брата,
Та не можна рідну матір вибирати.
За тобою завжди будуть мандрувати
Очі материнські і білява хата.
І якщо впадеш ти на чужому полі,
Прийдуть з України верби і тополі,
Стануть над тобою, листям затріпочуть,
Тугою прощання душу залоскочуть.
Можна все на світі вибирати сину,
Вибирати не можна тільки Батьківщину.

УКРАЇНЬСЬКА ЦІЛОДЕННА ШКОЛА – МАЙБУТНЄ УКРАЇНЬСЬКОЇ ЦЕРКВИ І НАРОДУ

Коли перед дванадцятьма роками Всесвіт. о. митрат Василь Філевич на одній зі Священничих Конференцій висказав своє бажання і свій план побудувати першу українську цілоденну школу в Торонті, священники прийняли це з великим застереженням, сумнівом і подекуди — недовірям та вважали, що це не до здійснення плану, діло не до зреалізування. Збудувати школу, підібрати українських учителів, яких тоді було небагато, вивінувати школу в усе конечне та потрібне, забезпечити її матеріально, пустити її в рух, — це майже понад людські сили і ця справа може застрягти у самих її початках. До того ще треба додати, що суспільство в Торонті, навіть і самі парохіяни прийняли цю вістку — дехто холодно, дехто байдуже, деякі навіть і може ворожо. Було небагато таких, що задум Всесвіт. о. Митрата одобрили, раділи ним та були гарячими прихильниками.

Велика свідомість повної відповідальності за майбутнє і наше існування — як окремого з великою традицією та культурою українського народу, про що майже щоденно, при всяких нагодах і на торжествах говорив, напминав і пригадував Преосвященніший Владика Кир Ісидор — в українському дусі виховувати українську молодь, плекати в неї християнський, національний характер, берегти скарб нашого народу — молодь перед лихим товариством, вести її до глибокого знання — до вершин серця і розуму — оце наше "бути, чи не бути".

Маючи це все на думці, в своєму серці, Всесвіт. о. Митрат всіма своїми силами намагався реалізувати свій план; не звертав уваги на всякі крикливі й деколи кривдячі закиди, які доходили до нього, — мовляв — цілоденна школа при катедрі Св. Свц. Йосафата стане помостом до ще скоршої асиміляції та вона не дасть нічого українській спільноті, хіба наложить на неї тягар утримання... Він з залізною витривалістю реалізував свій велитенський план.

В 1961 році в місяці серпні всі станули перед доконаним фактом: побудовано шкільний будинок і відбулося торжественне відкриття школи. Але сам будинок це ще не школа! Треба мати учителів, придбати відповідні фонди та розпочати навчання. Але й ці справи розв'язано позитивно завдяки невсипущій, деколи понад людські сили праці о. Основника. Прийшли батьки, які записали своїх дітей до Української Цілоденної Школи, знайшлися й вчителі, з поміччю прийшли Високопреподобні Сестри Служебниці, що взяли на себе керівництво школи, і так крок за кроком реалізувалися далші плани о. Митрата. Школа вже існує понад 10 років і до цього часу склала вона величезний капітал до скарбниці української суспільності щодо виховання її будучого покоління.

Як педагог і учитель та катехит у народних і середніх школах ще в Західній Україні, з рукою на серці мушу висказатися про Школу св. Йосафата з якнайкращим признанням. Наші сподівання перейшли всякі межі; школа, як під оглядом навчання, знання, дисципліни, релігійно-морального та національного виховання стоїть на найвищому поземі.

Цілоденна Українська Католицька Школа Святого Йосафата зі зовні виглядає величаво. Коли б вона стояла не між хатами при вузькій вулиці, але на великій площі, де багато зелені і дерев, на кожного зробила б імпульсне враження своїм виглядом своєю будовою. Скрізь велика чистота на зовні і в коридорах. Навчальні кімнати з великими вікнами багато сонця, потрібного для здоров'я дітей. В шкільних кімнатах теж лад і порядок; столики і крісла для дітей модерні та вигідні; на стінах образи і мапи, перше місце займає Христове Розп'яття. Діти до школи приходять чисті і чепурно одягнені.

Школа при катедрі Святого Священномученика Йосафата дає своїй шкільній молоді сильні й тверді основи для майбутнього їхнього релігійного, морального та національного життя. Ці наші гарні й пильні школяріки — коли вони приїжджають шкільним автобусом, замість переступити поріг школи, переступають поріг церкви і тут у куточку заносять свої щирі молитви до Всевишнього. Кожного ранку зустрічає при автобусі, або при вході до школи своїх школярів Основоположник і Опікун — Всесвіт. о. Митрат Василь Філевич. Це саме робить він, коли ввечері діти виходять зі школи. Вони бачать довікола себе теплу опіку, відчувають у своїх серденьках, що їх люблять, піклуються ними, готові їм у кожній потребі допомогти. За це діти віддячуються взаємною любов'ю і пошаною; гурток дітей обступає свого любого о. Опікуна. Він з ними говорить мов найдобротливіший батько, гладить їх по голівках, вони кидаються йому на шию, руки, чіпляються до його ніг...

Мило вражає та появляються сльози на очах, коли в неділю на дванадцятьці шкільні діти в часі св. Літургії відповідають священникові, або співають деякі частини з неї. Здається — що це ангельські співу; ще більше наповняється серце радістю, коли діточки масово приступають до Святого Причастя. Діти щомісяця приступають до Святої Сповіді.

Будучи тепер катехитом у цій школі, з радістю заявляю про цю теплу родинну атмосферу, головну між учителями, учителями й дітьми в нашій школі. В школі під час навчання нема шуму, крику, упімнень вчителів, скрізь тишина і дисципліна. Одного дня я прийшов до одної з клас, діти перед годиною релігії встали і відмовили всі щоденні молитви крім

"Помилуй мя Боже". Котра школа може цим похвалитися? Катехизацію дітей провадиться тільки в українській мові. Діти зацікавлені в навчанні релігії, вчать її, знають добре свій предмет, вони чемненькі та ставлять влучні питання.

У школі панує український дух та високо стоїть навчання української мови; щоб дітям улегшити навчання рідної мови, о. Опікун не жаліє грошей на закуп книжок до шкільної бібліотеки. Діти 90% говорять чистою українською мовою, за виїмком дітей з мішаних подруж, але й вони стараються іншим дорівняти. Багато помагає в навчанні рідної української мови дитячий хор при школі. Пісню діти скоріше вивчаються говорити по-українськи. Також при школі є танцювальний гурток, де наші діти мають нагоду навчитися народніх танків.

Існування Першої Української Католицької Цілоденної Школи при катедрі Святого Священномученика Йосафата по десятилітній праці виправдало сподівання свого Основника, батьків та української

громади. Ця школа склала велитенський капітал до церковної і національної скарбниці. Вона здобула собі пошану, довір'я та широке признание не тільки своїх, але теж і Шкільної Ради Сепаратних Шкіл і цю школу вибрала Шкільна Рада для практики майбутніх учителів.

Наша школа виховала й виховує щораз нові кадри не тільки нових парохіян, але майбутніх працівників на релігійній і національній ниві. Цілоденна школа це будучність парохії і українського народу в діаспорі.

Треба скласти найбільшу подяку і признание Всесвітл. о. Митратові Василю Філевичеві за його неоцінену працю над розбудовою школи та виховання в ній нашого молодого українського покоління. Через школу він держить свою батьківську-духовну руку на живчику життя цілої парохії при Катедрі Св. Священномученика Йосафата.

о. Григорій Онуфрів, М.А.

ОТЦІ КАТЕХИТИ

Всесв. о. д-р Роман Даниляк
Канцлер Торонтонської Єпархії

Всесв. о. Володимир Шараневич

3 перспективи десяти років навчання в школі Святого Священномученика Йосафата

Мгр. Марія Кінасевич
дир. українознавства

Коли у вересні 1961 року розпочався перший рік навчання в Українській Цілоденній Школі Святого Священномученика Йосафата в Торонті, українське громадянство зустріло її з мішаними почуттями. Одні з недовірям, дехто з явною ворожістю, інші з надією, що ця школа буде розв'язкою важливої проблеми шкільного навчання й виховання нашої дітвори, та буде поєднувати навчання обов'язкових предметів канадійських шкіл і виховання майбутніх громадян Канади з навчанням української релігії й мови та вихованням свідомих українців, тобто буде прищиплювати дітям свідомість їхньої приналежності до українського народу, відчуття й відмінності окремішності українських релігійних обрядів і традицій, любов до української мови й культури та гордість з приналежності до Українського Народу й Української Церкви.

Проф. Зенон Зелений, тодішній голова Об'єднання Українських Педагогів у Канаді, промовляючи на відкритті школи, вказав на ті вимоги, яким повинна відповісти школа, щоб виконати сподівання, які на неї покладає українське громадянство. Він підкреслив, що школа мусить виконувати всі вимоги, які ставить їй шкільна влада, але в ній мусить панувати український дух. Це зовсім не противиться канадійським шкільним законам, з якими він, як довголітній учитель канадійських середніх шкіл, добре познайомлений.

При цьому — більшість українських громадян — батьків вірили, що школа виконає свої завдання, бо таки з початком шкільного року заповнилися всі місця у чотирьох відділах школи, відкритих у першому році навчання. Кількість дітей у школі зростала з року на рік, аж доки не заповнилися учнями всі вісім клас, повна кількість, яку може помістити шкільний будинок.

Українська мова була від самого початку обов'язковим предметом у всіх класах і відбувалася кожного дня. Навчання велось і досі ведеться за програмами, виготовленими для українських Рідних Шкіл. Навчання української мови відбувалося в окремій класі, до якої діти з різних клас приходили у визначений час на українську лекцію. На стінах класу, окрім Ікони під вишитим рушником, були портрети визначних постатей з історії України: літератури, географічні карти, ілюстрації та різні на-

очні допоміжники для навчання української мови, історії й географії.

З перспективи десяти років можна з гордістю поглянути на висліди навчання української мови і предметів українознавства в Цілоденній Школі Святого Йосафата. З восьми річників градуантів, що вийшли з тої школи, майже всі, з малими тільки винятками, продовжували й закінчили, деякі ще сьогодні продовжують своє навчання на Курсах Українознавства. Серед випускників цих курсів багато імен наших бувших учнів поміж визначними та дуже добрими.

Саме тільки навчання української мови не робить ще школи українською. Вчитися української мови діти можуть всюди, але виростати на людей свідомих своєї національної ідентичності, діти можуть тільки в своєму рідному середовищі, у своїй школі, якої українськість не обмежується тільки до лекцій української мови, але відбивається в цілому шкільному житті, у зовнішній обстановці та в навчанні всіх предметів. Цей "український дух", ця рідна атмосфера існувала у нововідкритій школі Святого Йосафата. На стінах усіх клас, на таблицях у коридорах були українські написи, лозунги і декорації. Зокрема в часі Різдвяних і Великодніх свят на всіх стінах і вікнах видніли чудові декорації, українські орнаменти, і картини, що зображували сцени й звичаї українських свят.

Від самого початку в Школі Святого Йосафата був дитячий хор, що вивчав і співав українські пісні. Проводили хор сестри: Люїза, Доситея та Ігнатія і п. Гарасовський. Діти співали українські пісні не тільки на своїх шкільних імпрезах, але також на конкурсних змаганнях інших католицьких шкіл, на яких за свої українські пісні одержували похвальні відзначення.

Пані з Батьківського Комітету виготовили для школи комплект стилевих народних одягів, у яких діти танцювали українські народні танки на цих конкурсах, і вони виступали теж на телевізійній програмі, де виводили гагілки і захоплювали очі не тільки своїх глядачів, але й тисячів чужинців.

Кожного року відбувалися різноманітні шкільні імпрези для відзначення важливих релігійних і національних дат. День Першого Листопада відзначувало окремим шкільним святом у шкільній залі, у якому діти читали доповіді, виголошували вірші, співали пісні. Річницю 22 січня 1918 року відзначувало по класах, або спільною імпрезою. Березень — місяць Шевченка відзначувався на лекціях української мови вивченням життєпису Шевченка і його віршів, при тому класи й коридори були спеціально в цьому місяці декоровані. Щороку шкільний хор брав участь у міжшкільному Шевченківському Кон-

Ірина Курман
учителька
українознавства

Ярослава Ломага
учителька
українознавства

церті в Мессей Гол, де також багато учнів школи Святого Йосафата виступали з деклямаціями віршів Шевченка і вирізнялися між іншими дітьми гарною мовою і доброю підготовкою.

До створення української атмосфери школи починалися не тільки учительки української мови, співпрацювали в цьому і Преп. Сестри СПНДМ та інші учительки, що провадили хор, давали учням на своїх лекціях завдання з українською тематикою; на лекціях мистецтва діти рисували й малювали українські орнаменти, прикрашували ними свої кляси, писали писанки, вишивали, тощо. Деколи діти робили проекти на теми зв'язані з Україною. Одного року учителька Яник улаштувала в своїй клясі з нагоди Річниці 22 січня спеціальний український тиждень, в якому діти щодня приходили до школи у вишивках і вся їхня шкільна праця була подекуди пов'язана з українством.

Українська мова вживалася не тільки на українських лекціях, але інші учительки зверталися теж до дітей українською мовою. Заохочувано дітей до того, щоб вони у розмовах між собою на перервах уживали української мови. Деякі Сестри були справжніми ентузіастками української мови, між ними Сестра Люїза, що брала курси української мови на університеті в Оттаві і Сестра Ігнатія, що залюбки розмовляла по українськи і носила зі собою малий нотесик, у якому записувала нові неznані їй досі слова, що їх почула в розмові.

Окрім навчання української мови на обов'язкових лекціях деякі діти додатково, без принуки, по-

за лекційними годинами брали участь у "красномовстві". Вони читали й вивчали на пам'ять вірші та прозові твори, вчилися гарної української вимови, інтерпретації та виголошування творів. Вислідом цієї праці, що тривала кілька років, були виступи учнів на шкільних і міжшкільних імпрезах, на радіопередачі; дуже успішна участь великої групи учнів школи у рідношкільному конкурсі живого слова в 1963 році і дві окремі імпрези, а саме: Вечір живого слова й пісні в 1966 році і вистава п'єси "Котигорошко" в 1967 році.

Перші десять років існування Школи Святого Йосафата проминули, з ними проминуло і багато подій, що в тому часі виявляли українське обличчя школи; їм на зміну приходять нові інші вияви, що завжди змінюються, залежно від нових обставин і часу.

Підсумовуючи свої спостереження з десяти років учительювання в школі Святого Йосафата і нав'язуючи до сказаного на початку, слід ствердити, що наша школа не завела сподівань батьків, які післали до неї своїх дітей, і старалася виконати вимоги, поставлені їй українською громадою. Треба сподіватися, що в дальшому своєму існуванні школа при співучасті батьків і ширшого громадянства доповнить ті прогалини, які ще залишилися та в другому десятилітті школа буде ще краще вив'язуватися із своїх завдань.

М-гр Марія Кінасевич

ПЕРЕДШКІЛЛЯ В НАШІЙ ШКОЛІ

Іванна Лещишин
учителька передшкілля

Учітєся, брати мої,
Думайте, читайте,
І чожому научайтєсь,—
Й свого не цурайтєсь!

Т. Шевченко

Так писав у 19 столітті великий пророк і найбільший син України Тарас Шевченко, коли блукав по світі, тюрмах і засланнях та скрізь зустрічав своїх гонених земляків, а їх діти забували, хто вони й звідки, ким і за що гонені...

Не інакше діється і тепер у 20-му столітті. Український нарід, прогнаний з рідної землі, розсіяний по цілому світі, — ставить собі за завдання, на нових місцях поселення, виховувати своїх дітей, щоб знали, хто вони, чії діти та за що прогнані з рідної хати. Таке виховання наші діти дістають у класах дошкілля, а пізніше в передшкіллі, тобто на порозі систематичного навчання у школі. Українці в Торонті можуть похвалитися поважними досягками в існуванні вже дитячих садків, передшкілля, рідних шкіл, курсів українознавства та вищих студій українознавчих предметів на університетах.

Одним з більших досягів — це цілоденна 8-класова школа з класом передшкілля або т. зв. кіндергарден при катедрі Святого Йосафата в Торонті, яка цього року відзначає 10-ліття свого існування та послідовної праці з українською дітворою. Десять років тому парох катедри св. Йосафата, тодішній канцлер, сьогодні митрофорний о. Василь Філевич поставив собі за ціль виховувати українських дітей в національно-релігійному дусі, і тому будує модерну школу, належно її вивінує та гуртує в неї дітей українського походження в числі ок. 300 учнів у кожному шкільному році.

Хоч навчання відбувається, як у всіх школах, англійською мовою, то тут, побіч усіх предметів, респектована також українська мова в усіх вісім класах. Як вже згадано вище, при катедральній школі існує вже десять років передшкілля, тобто класи дітей дошкільного віку, яка провадилася перших п'ять років лише українською мовою.

Від початку через п'ять років провадила передшкілля при школі учителька п-ні Марія Завадівська.

В шк. році 1966/67 на перемену з п. М. Завадівською, почала працювати учителька п. І. Лещишин. Від шк. р. 1967/68 — посьогодні передшкілля українською мовою провадить сама П. І. Лещишин. З того ж часу при школі існує офіційно т. зв. "Кіндергарден", в якому відбуваються заняття англійською мовою від год. 9 до 11.45 передполуднем. В год. 11.15 діти переходять до української класи передшкілля, де відбувають вже в українській мові обідову перерву, відпочивають, а від год. 1-ої до 4-ої попол. відбуваються програмові заняття дітей. У програмі з передшкільними дітьми узгоджується за календарем такі дитячі зовнішні імпрези для родичів і гостей: Свято о. Миколая, Різдвяна ялинка, Великодні гаїлки, День Матері. Крім цього, від 6 років, по першій півроці, учителька переводить з дітьми для родичів лекцію за відповідною програмою щоденних занять передшкільного виховання, а при кінці, на закінчення шкільного року переводить з дітьми також показову лекцію, щоб родичі й рідні бачили, чого діти навчилися за цілий шкільний рік. (Залучаємо програму одної такої лекції, переведеної минулого року).

Діти після ранішнього заняття в англійській мові, переходять свobodно на рідну мову й ніколи не виявляють хочби найменшого незадоволення з того, а навпаки, — дуже радо йдуть на дальші цілоденні заняття в українському передшкіллі. Діти люблять багато розмовляти, цікавляться наукою, жадні чогось нового навчитися, люблять співати, вивчати вірші, люблять пописуватися і т. д. Треба лише завжди тримати їх зайнятими та зацікавленими усім, чим тільки вдасться, щоб при тому подати їм також новий матеріал до засвоєння, чи будуть це гри, забави, ручні праці, малювання, спів, вивчення віршів, сценок, тощо. Чим більше різноманітна програма, тим легше опанувати дітей та спонукати їх думати, вивчати мову, спів і т. п.

Позитивним є дуже, що це українські діти з українськими іменами, як Тарас, Володимир, Івась чи Петрусь, Оксана, Маруся, Люба чи Наталя і багато-

багато інших, кращих українських імен. При тому теж більшість гарних українських прізвищ. Є також діти мішаних подруж, які говорять дома переважно англійською мовою, вони також дуже скоро й радо вивчають українську мову в грах, забавах, піснях, віршах і т. п.

Все це має свою вимовну силу і виховує дитвору від перших літ початкувчої школи. Тут треба лише вміло провадити цю нашу милу, нераз і збиточну дитвору. Діти самі вміють оцінити те, що їм дається в школі. Це бачуть і розцінюють також і родичі дітей. Виявляють вдячність до учителів та з респектом до них ставляться. Це, очевидно, належна нагорода за віддану працю для їхніх дітей, що мають вийти зі школи свідомими свого походження та належного місця в українській громаді.

Іванна Лещинин

ДІТИ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕДШКІЛЛЮ ЦІЛОДЕННОЇ ШКОЛИ ПРИ КАТЕДРІ СВЯТОГО ІОСАФАТА В ТОРОНТІ

Заняття у передшкіллі переводяться на різні теми по 10, 15, 20 або й 25 хвилин у формі забави або гри.

Основні предмети: мова, природознавство, математичні й геометричні поняття, рисунки, малювання, ручні роботи (ліпка з пластиліну, будова клецами, витинання з паперу і т. п.) та спів.

Коротке переведення лекції з дітьми, на взір наших щоденних занять, за таким пляном:

I.

1. Молитва й гутірка на релігійну тему.
2. Руханка: плавання в критому басейні та вправа до пісні "Де є той літак".

II.

3. Гутірки: а) про поняття часу (годинник), б) на тему чемности й ранню поведінку дитини дома, в) про знаки перестороги на вулиці в дорозі до школи, г) дзвінок (пісенька про дзвінок і не спізнатися до школи).

III.

4. Малювання фарбами снігову бабу.

IV.

5. Вправи змислів: слуху, нюху, пам'яті та орієнтації (прапорці, м'ячики, хитра зозулька і т. п.).

V.

6. Природничі й математичні вправи:
 - а) розрізнення дерев, звірят, овочів і місяців року,
 - б) числення, та поняття величини, довжини і т. п.

VI.

7. Мова — Пізнання першої букви свого імени та вивчення вірша "Оленка".
8. Діти в бібліотеці: Казка "Снігуронька" — Н. Забіла, та "Два цапки".
9. Діти про Т. Г. Шевченка.
10. Закінчення молитвою.

По закінченню, — дискусія над проведеною лекцією.

Заняття дітей у передшкіллі

"О, Україно! О, любя Ненько!"

СЕСТРИ СЛУЖЕБНИЦІ — УПРАВИТЕЛЬКИ ШКОЛИ

1961 — 1963

Преп. Сестра Кикилія, СПНДМ

1963 — 1965

Преп. Сестра Ігнатія, СПНДМ

1965 — 1967

Преп. Сестра Єлисея, СПНДМ

1967 — 1970

Преп. Сестра Галина, СПНДМ

Преп. Сестра Мелянія, СПНДМ
управителька від 1970 р.

FILL YOUR HEARTS

The Church needs at present, as perhaps never before, the public and social testimony of a truly Christian life. Each person must strive to fortify that which is precious to him in order that his convictions be deep enough to overcome conflicts arising from the multiplicity and diversity of thought and activity of our age.

Our Catholic school exists to assist the home in calling forth in our children an order of values in which primacy of man's relationship to His Creator is safeguarded. As a body of believers, we are united and continuously given new life and strength through the teaching of the Gospels, the Sacred Liturgy and especially the Eucharist. Because of its unique origin, our school is able to give the Ukrainian Catholic children of this city also an unprecedented opportunity to study in an atmosphere where their young Christian lives are molded in the spirit of their Eastern rite and their culture.

Counting our blessings of the first ten years with a deep gratitude to God and to His people, we trust our future confidently to the Lord, mindful of the words of St. Paul: "Fill your hearts with everything that is true, everything that is noble, everything that is good and pure, everything that we love and honor, and everything that can be thought virtuous of worthy of praise ... Then the God of peace will be with you." (Phil. 4:8-9).

Sister Melanie, SSMI

З ВІРОЮ В БОЖУ ПОМІЧ

Доба, в якій живемо, вимагає від нас свідчення правдивого християнського життя. Думання і дії сьогодення — такі численні і різноманітні, накладають на нас обов'язок виробити свої переконання такими сильними, щоб ніщо нас не захитало.

Наша Українська Католицька Цілоденна Школа св. Йосафата існує на те й розвивається, щоб допомогти батькам викликати в своїх дітях пошану й цінення гідності людини та в її наставленні до свого Сотворителя впорядкувати в собі всі інші заміри і стремління.

Як віруюча християнська спільнота ми всі разом злучені та одержуємо нові дари для життя, піддержку та силу зі слів св. Письма, з Божественної Літургії, зокрема через Св. Тайну Евхаристії. Наша школа спроможна плекати цей наш духовний зріст у душі Східного обряду на те, щоб українські католицькі діти міста Торонта мали дійсно небуденну нагоду навчатися у атмосфері свого Східного обряду і своєї культури.

Будьмо вдячні Господу Богові за благословення в перших десятих роках існування нашої школи і маймо велике довір'я в її будучність. Нехай слова св. Апостола Павла послужать нам як взір до ще кращого розвитку нашої християнської школи. "Усе, що лиш правдиве, що чесне, що справедливе, що чисте, що любе, що шанобливе, коли якась чеснота чи щобудь похвальне — про це думайте! Так чиніть, і Бог миру буде з Вами". (Фил. 4:8-9).

Сестра Меланія, СПНДМ

П-ні Ольга Гадсон
секретарка школи

СВІТЛЕ 10-РІЧЧЯ

В житті людини десять років це може ненадто великий шмат часу. Коли ж говоримо про десять років дитини шкільного віку, це вже поважний проміжок часу, який закарбовується в душі, характері й індивідуальності та робить з даної дитини Божу дитину і корисного члена своєї Церкви й народу.

Нелегко добрим родичам вибрати відповідну школу, яка мала б кристалізувати характер їхньої дитини. Тому Церква, як Мати і Учителька чи не найбільше дбає про своїх духовних дітей та разом з тим про виховання нових вартісних членів Божого люду.

І тому за благословенням Преосвященного Кир Исидора Торонтонського Єпископа та за невсипущою працею і заходами перед канадійськими властями Всесвітлішого Отця Митрата Василя Філевича, синкела Торонтонської Єпархії і пароха Катебри Святого Священномученика Йосафата, побудовано Першу Українську Католицьку Цілоденну Школу, яка відчинила свої двері для української дітвори у пропам'ятному 1961 шкільному році.

В тому році після урочистого посвячення Школи Святого Священномученика Йосафата, батьки, члени різних українських католицьких парохій, спішили навипередки, щоб записати своїх дітей до багатонадійної Першої Української Католицької Цілоденної Школи. Всесвітліший Отець Митрат В. Філевич, як добрий пастир, приймав усіх без застережень, кажучи: — Якщо буде замало місця, тоді розбудуємо дальше школу.

Так теж і сталося. Два роки пізніше треба було розбудувати приміщення школи, бо зголошень було більше, ніж школа могла примістити.

Це був перший наявний доказ доцільності існування і розбудови такої української школи.

У кожному ділі початки тяжкі — в декого це насувало сумнівні згоди, які — на жаль — не мали жодного обґрунтування.

Школа переходила крізь вогонь проби кривдячих закидів і т. п., якими зіймались оличі, що не мали ніякого відношення до школи. Але завдяки невгнутій поставі Отця Митрата В. Філевича та жертвенній й відданій праці Преподобних Сестер Служебниць — управительок та учительок школи, як також характерних та свідомих одиниць і примірних батьків, школа відмічує своє світле десяти-річчя всеціловідданої праці для дітей українського походження.

Шкільний рік 1961 розпочався прийняттям і приміщенням дітвори у Садочку та учнів-молоді інших клас аж до 6-ої включно.

Чи не найбільшим щастям для всієї дітвори було те, що провід школи перебрали досвідчені, фа-

хові, щирі й понад усе: цілим серцем і душею віддані великій виховній справі, Преподобні Сестри Служебниць.

Під пильним доглядом духовного батька Всесвітлішого Отця Митрата В. Філевича та під проводом фахових управительок Сестер Служебниць, ми батьки відчували цю кольосальну полегшу та вдовolenня, що наші діти є в добрій та певній школі.

Наші діти, побираючи знання країни нашого поселення, рівночасно зберігали свою національну ідентичність, зокрема зберігали свою церковно-релігійну приналежність до Української Католицької Церкви.

Хто з нас мав можливість бути в катедральній церкві в будень, коли було одне із свят і бачив активну участь шкільної дітвори у Святій Літургії, той бачив, що діти не з пересічної школи, але зі школи, яка виховує повну людину, гідну Божого синівства.

Десять років проробленої виховної праці над українською дітворою в Цілоденній Школі св. Йосафата, це великий капітал, вложений у церковно-народню скарбницю, з якої скорше чи пізніше українська спільнота почне збирати обильні відсотки.

Навіть найбільші матеріальні добра є нічим у порівнянні й в обличчі до проробленої муравлиної праці, тихих, скромних, покірних, але великодушних і відданих Дорогих Сестер Служебниць в посвяті великій ідеї на ім'я якій є — Школа.

Учні і учениці, що вийшли з Першої Української Цілоденної Школи св. Йосафата, розійшлися до різних вищих шкіл великого Торонта. Одні ще учаться у середніх школах, інші вже покінчили два роки університетської науки, здобуваючи якнайкращі успіхи.

Дивлячись з перспективи минулих десять років, ми всі надіємося та всі ми повинні молитися в тому наміренні до Всемогучого Бога, щоб бувші учні Школи св. Священномученика Йосафата сталися майбутніми провідними членами Української Католицької Церкви і Українського Суспільства.

Висловлюючи нашу найщирішу подяку Всесв. Отцеві Митратові Василю Філевичеві, будівничому та опікунові катедральної Школи, Преподобним і Дорогим Сестрам Служебницям - Управителькам Школи на протязі десяти років, та Учителям, як рівнож усім світським Учителям і Учителям, просім Вселаскавого Бога і Пречисту Діву Марію про дальші ласки та благодаті для Шкільного Проводу й всієї Дітвори.

Щастя Вам Боже!

Михайло Бозьо

ГОЛОВИ БАТЬКІВСЬКОГО КОМІТЕТУ

1961 — 1962

Роман Загребельний

1962 — 1963

Д-р Осип Бойко

1963 — 1964

1964 — 1965

Михайло Боз'ко

1967 — 1968

1968 — 1969

1969 — 1970

1965 — 1966

Інж. Зенон Татарський

1966 — 1967

Яків Гладун

1970 — 1971

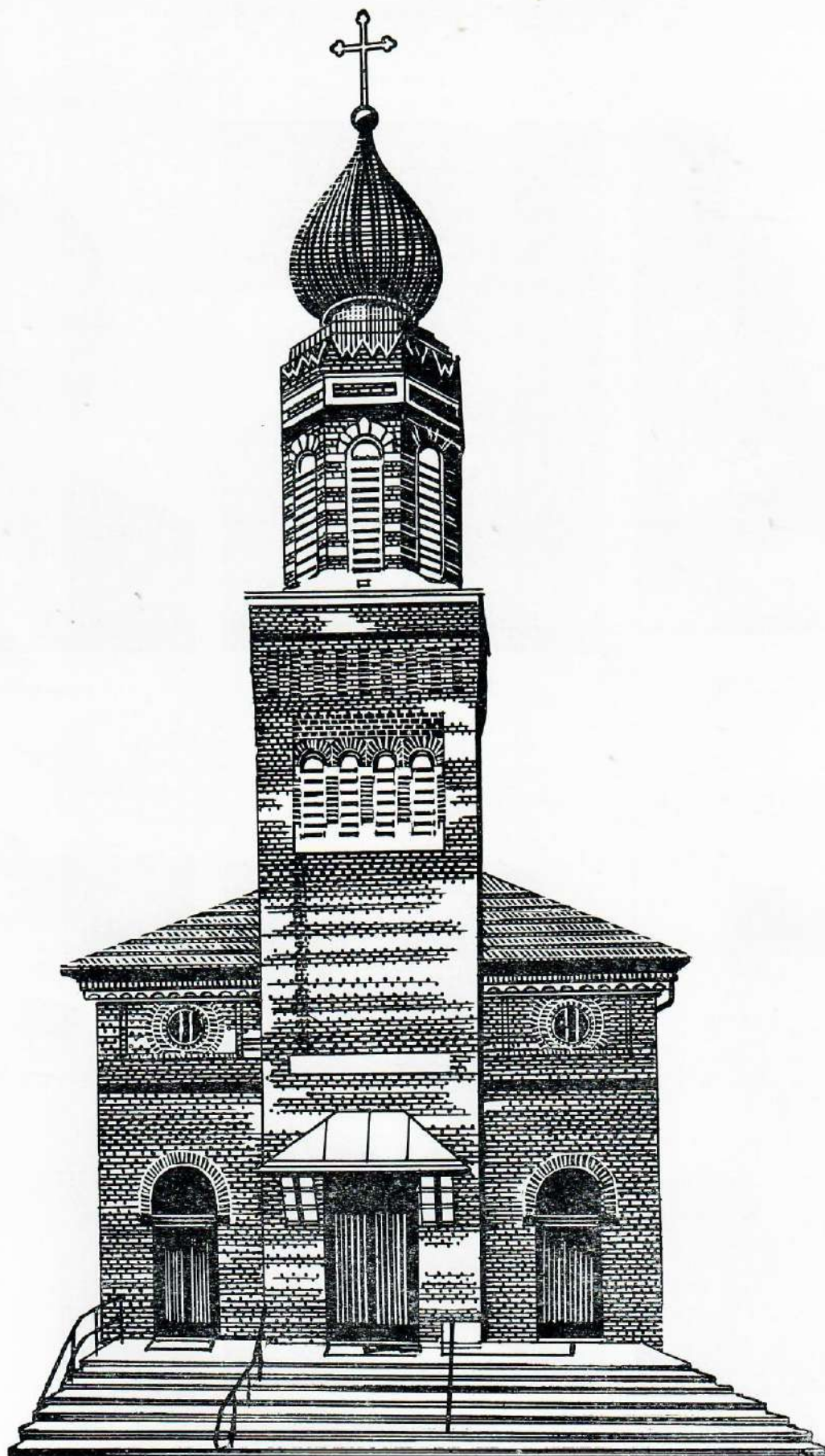
Петро Ткач

Церква

НА
СЛАВУ

перед
відновленням

БОЖУ

Головний престіл - нутро катедральної церкви
перед відновленням

ВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ З МИНУЛОГО ПАРОХІЇ СВ. ЙОСАФАТА, ТОРОНТО, ОНТАРІО

В 1912 році Всеч. о. Йосиф Боярчук організував першу українську парохію в Торонті, св. Йосафата.

20 липня 1913 р. Преосв. Кир Никита Будка поблагословив угольний камінь під будову теперішньої катебри св. Йосафата.

В 1921 році відвідав парохію Слуга Божий Митрополит Андрей Шептицький.

1941 року викінчено церкву в нутрі і сплачено довг за стараннями тодішнього пароха, а теперішнього Владики Кир Андрея Роборецького.

12 жовтня 1941 р. довершив посвячення церкви Преосв. Архиеп. Кир Василій Ладика.

В 1948 році іменовано о. Ісидора Борецького Єпископом новоствореного Східного Екзархату з осідком в Торонті, а церкву св. Йосафата назначено катедрою.

Від 1951 року парохом катебри є о. Василь Філевич, якого в 1958 році іменовано прелатом, а в 1969 році мітратом.

1960 року за ініціативою о. прел. В. Філевича та благословенням Владики Кир Ісидора, розпочато акцію будови школи.

ПОЧАТКИ ЦІЛОДЕННОЇ ШКОЛИ ПРИ КАТЕДРІ СВ. ЙОСАФАТА В ТОРОНТІ

Перша українська католицька цілоденна школа при катедрі св. Йосафата в Торонті це сповнення мрій, що їх від довшого часу леліяла у своїх серцях вся українська громада, а особливо Преосвященний Владика Кир Ісидор Борецький і його канцлер — парох катедри, о. прел. Василь Філевич.

Підготовка до побудови тієї школи тривала через кілька років, у збіркову акцію включились так церковний заряд, як і парохіяльні організації (БУК, ЛУКЖ, УКЮ, Лицарі Колумба, Бой Скавти) та поодинокі парохіяни, аж доки — після вимог будівельних і шкільних законів — 1960 року не приступлено до будови шкільного будинку при вул. Френклин, в сусідстві катедральної церкви.

18 квітня 1960 року опікун школи о. прел. В. Філевич і члени Комітету підписали будівельну умову.

Стоять зліва: М. Мостовий, В. Місюрка, Б. Паланиця, І. Кулик, Л. Сілінський, М. Олійник.

Сидять зліва: Л. Пенцак (архітект), В. Тимко (будівничий), В. Ситник, о. прелат В. Філевич, М. Івасиків, і В. Тухлий.

ПОСВЯЧЕННЯ ПЛОЩІ ПІД БУДОВУ ШКОЛИ

Преосвященний Владика Кир Ісидор Борецький викопує першу лопату землі. Поруч нього (зліва) о. М. Городиський, В. Тухлій та о. прел. В. Філевич. З правого боку о. І. Татарин і д-р І. Кучерепа, федеральний посол і довголітний член парохії.

13-го ВЕРЕСНЯ 1960 РОКУ ПРЕОСВЯЩЕННИЙ ВЛАДИКА КИР ІСИДОР ДОВЕРШИВ АКТ ПОСВЯЧЕННЯ
ПЛОЩІ ПІД БУДОВУ ШКОЛИ.

"Перша українська цілоденна школа в Торонті це початок нової епохи в житті українського народу в Канаді. Перед 60-70 роками наші перші поселенці були всілі ледве хати собі побудувати, а нині ми маємо вже великих мужів, що грають важливу роль в державнім і суспільнім життю. Маємо вже багато власних шкіл, будованих нашим власними грошми. У цих школах нижчого і вищого типу будуть навчати сини і доньки нашого народу і такі школи будуть побудовані у всіх більших осередках нашої Єпархії.

В них наші діти будуть учитися любові до Бога й українського народу. Назріває нова доба, що має поставити нас на новий шлях, — народження нового українства в Канаді!"

(Слово Преосв. Владики Кир Ісидора)

Фрагменти з посвячення площі під першу українську цілоденну школу в Торонті. — Торонтонський Владика, Преосв. Кир Ісидор, оточений священиками, асистентом і парохіями катедри св. Йосафата, посвячує площу при вул. Френклін.

13-го вересня, 1960 р.

ПОСВЯЧЕННЯ УГОЛЬНОГО КАМЕНЯ ТА ВІДКРИТТЯ ШКОЛИ
неділя, 27-го серпня, 1961

Оркестра учнів школи De La Salle

Ряди молодечих організацій

ФРАГМЕНТИ ПРОЦЕСІЙНОГО ПОХОДУ З ЦЕРКВИ ДО ШКОЛИ

Похід Сестер Служebниць і духовенства

Преосв. Владика Кир Ісидор довершує торжество посвячення школи в сослуженні священиків. (о. ігум. В. Бдраник ЧСВВ, о. прел. П. Хомин, о. прел. В. Філевич, о. д-р М. Гринишин ЧНІ, о. М. Химій ЧСВВ, о. Степан Фіголь.

Федеральний посол д-р Іван Кучерепа перетинає ленту.

Привіт о. прелата В. Філевича та відчитання
святочної Грамоти.

Посвячення мармурової таблиці з написом:
Українська Католицька Школа Св. Йосафата

ГРАМОТА

ПОСВЯЧЕННЯ УГОЛЬНОГО КАМЕНЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ
ШКОЛИ ПРИ КАТЕДРІ СВ. ЙОСАФАТА,

н а с л а в у

ВСЕМОГУЧОГО БОГА В ТРОЙЦІ СВЯТИЙ ЄДИНОГО,

н а ч е с т ь

ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ — ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

ДЛЯ ДОБРА БЕЗСМЕРТНИХ ДУШ,

ДЛЯ СКРІПЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ,

ЗА ПОНТИФКАТУ ЙОГО СВЯТОСТИ ПАПИ ІВАНА XXIII

ЗА АРХИЄПІСКОПА АКАКІЯ КУССИ
ПРО-СЕКРЕТАРЯ СВЯЩЕННОЇ КОНГРЕГАЦІЇ ДЛЯ
СХІДНОЇ ЦЕРКВИ,

ЗА ПРАВИТЕЛЬСТВА ІВАНА ДІФЕНБЕЙКЕРА У КАНАДІ

ЗА АРХИЄПІСКОПА КИР МАКСИМА ГЕРМАНЮКА,
МИТРОПОЛИТА КАНАДИ

ЗА ЄПІСКОПСТВА КИР ІСИДОРА БОРЕЦЬКОГО
ЄПІСКОПА ЕПАРХА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ
СХІДНОЇ КАНАДИ

ЗА ВСЕСВІТЛОГО ОТЦЯ ПРАЛАТА ВАСИЛЯ ФІЛЕВИЧА
ПАРОХА КАТЕДРИ СВ. ЙОСАФАТА,

З А К Л А Д А Є М О Т А Б Л А Г О С Л О В И М О

У Г О Л ь Н И Й К А М І Н ь

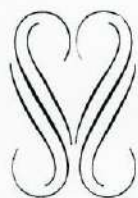
УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ШКОЛИ

при Катедральній Парохії св. Йосафата

в Торонто, Онтаріо, Канада

Дня 27-го серпня Року Божого 1961.

**УЧИТЕЛЬСЬКИЙ
ЗБІР**

Управителька Школи

Сестра Сицилія,
учителька 5-6 кл.

**ШКІЛЬНИЙ РІК
1961 - 1962**

Сестра Варвара
учителька 3-4 кл.

Сестра Людвіна
учителька 1 класи

Сестра Модеста
учителька 2 кл.

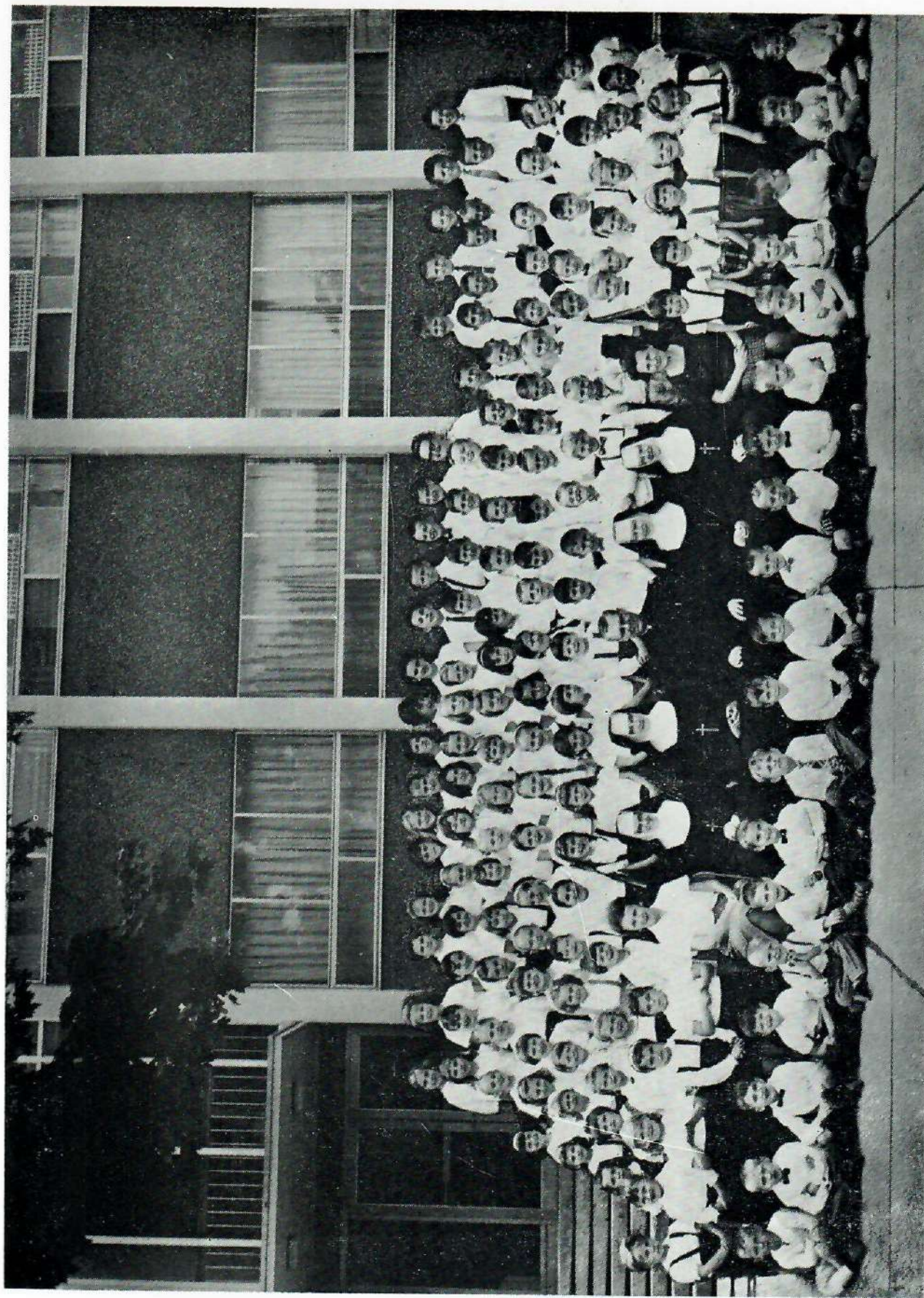

М. Завадівська
провідниця дошкілля

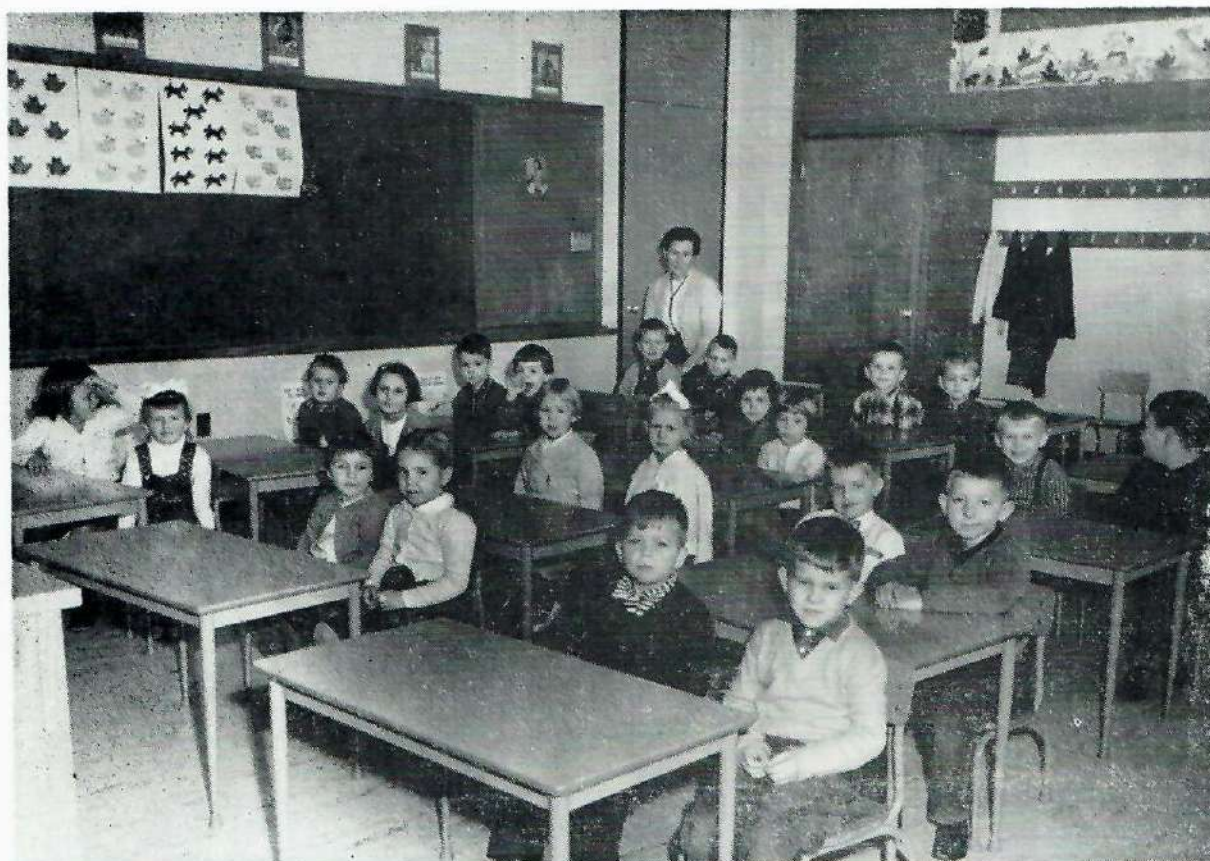
УЧІТЕСЯ БРАТИ МОЇ,
ДУМАЙТЕ, ЧИТАЙТЕ
І ЧУЖОМУ НАУЧАЙТЕСЬ,
СВОГО НЕ ЦУРАЙТЕСЬ!

Мгр. М. Кінасевич
учителька
українознавства

Перші учні школи Св. Йосафата зі своїми учителями

Садочок
1961 — 1962

Учителька
п-ні Марія
Заведівська

Шкільний рік 1961 — 1962. 1-ша класа. Учителька: Преп. Сестра Василя, СПНДМ

Уляна Кравченко

ПІД СВЯТИМ ТВОЇМ ПОКРОВОМ!

Мати Божа! Мати Божа!
Дай здоров'я нашій нені!
І Тобі ми назбираєм
Ярих квітів повні жмені...

Зберемо дзвінки лілові,
Що найкращі у діброві, —
Нарвемо волошків в полі...
Мамочці дай щастя — долі?

Приберем Твою ікону
У барвінок — у зелений,
Тільки дай вдовілля — щастя
Нашій нені, нашій нені.

На землі одна лиш Мати!
Ти нам Мати там — у небі!...
Ти рятуй матусю нашу
В небезпеці і в потребі...

Серце наше — наші квіти —
Віддамо Тобі в любові;
Захищай матусю нашу
Під святим своїм Покровом!

13 травня 1962 року відбувся концерт "Свято Матері." Програму зі сценічною картиною підготувала учителька садочку п-ні М. Завадівська. Виконавці — найменші школярі — учасники першого щоденного передшкілля в українській мові.

Від початку існування школи, діти цілоденної і вечірньої школи відвідують парохіян з колядою. У цій акції допомагають їм батьки.

Кожного року управа й учні відзначають ім'янини о. прел. Василя Філевича відповідною програмою.

Також підготовляють імпрези в роковини проголошення Самостійности і Соборности України 22 січня, Шевченківські концерти і інші. Деякі імпрези є внутрішнього характеру, інші для батьків і гостей.

Учні цілоденної школи з колядою

Шкільний рік 1962 — 1963. Учителька: Преп. Сестра Ігнатія, СПНДМ
5-та і 6-та класа.

Ангели ся покланяють,
 "Слава во вишних"
 співають.
 Народженому Дитяти
 Поспішають поклін
 дати
 Богові, Богові у яслах.

Різдво 1963

Пастирям уподобімся,
 Родженому поклонімся,
 Щоби зволив мир нам
 дати,
 Смуток в радість
 заміняти
 Вірующим — вірую-
 щим у Него.

ВСЕЛЕННАЯ, ВЕСЕЛИСЯ!

Вселенная, веселися,
Бог од Діви днесь родився,
Во вертепі між бидляти,
Которому ся кланяти
Царіє, царіє приходять.

Ливан, миро, злато в дарі,
Там принесли аж три царі,
Новонарожденому Цареві,
Вселенної Господеві
Віддають — віддають в покорі.

А пастирі прибігають,
З сопілками поклін дають;
Бо пізнали, що Рождений —
Бог Марії воплощений,
Чистої — чистої Дівичі.

Ти Йосифе, не смутися,
Се спаситель днесь родився!
Тобі радість Він приносить,
Нам спасення всім голосить,
Від нині, від нині довіка.

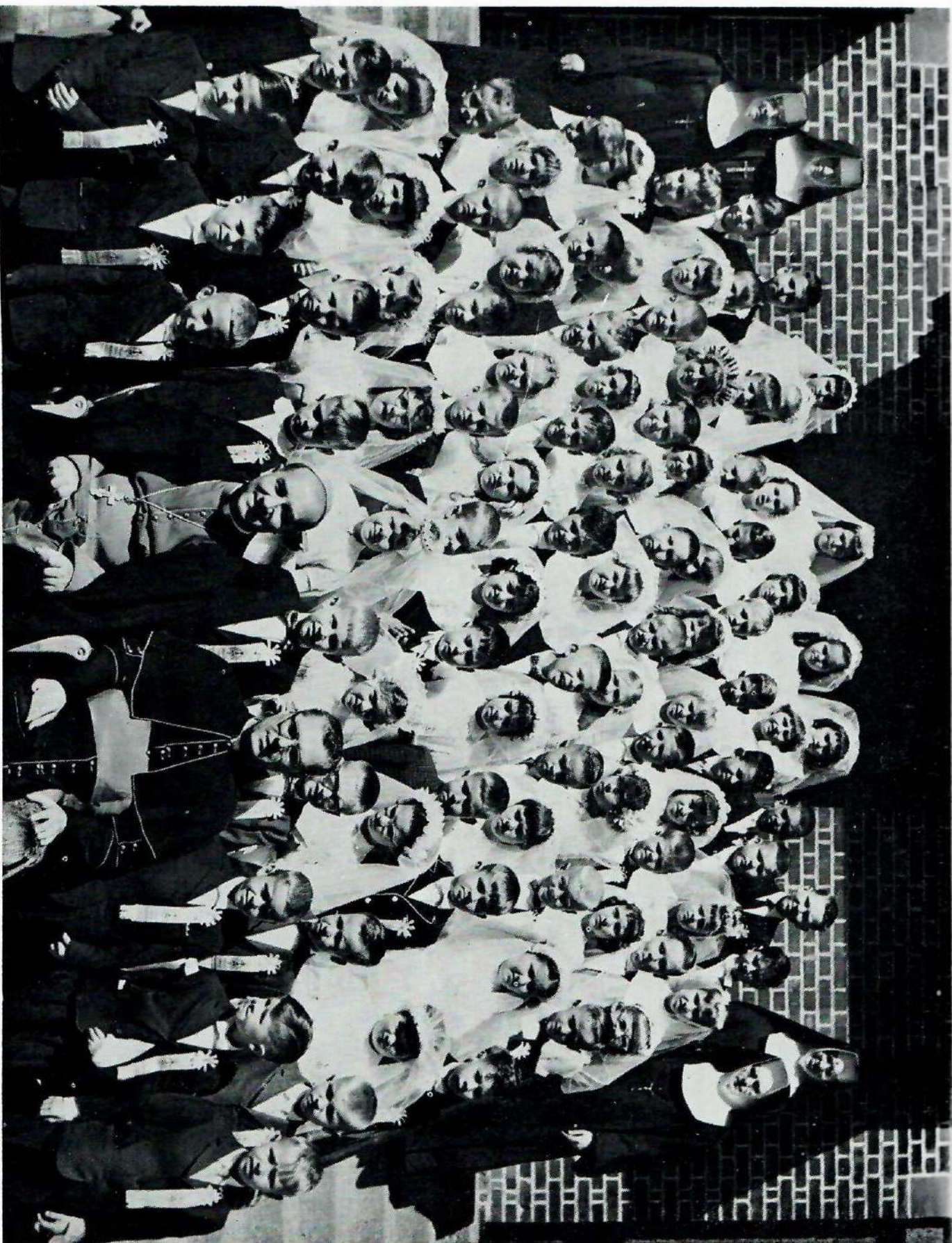
Живий образ "Різдвяна Ніч" з вистави, що її під проводом Сестер Служебниць відіграли діти вижчих клас.
Шкільний рік 1962 — 1963

Преп. Сестра Людвіна, СПНДМ. Рік 1962 — 1963. 1-ша класа.

Учні 1-шої класи під час науки.

ПЕРШЕ СВ. ПРИЧАСТЯ 1963

Сидять у середині Преосв. Владика Кир Ісидор, о. прел. В. Філевич. По боках учительки Сестри Служебниці.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ

СКЛАД

ШКОЛИ

СВ. ЙОСАФАТА

ТОРОНТО

1963 — 1964

С. Єлисея, С.П.Д.М.
управителька — VIII класа

С. Ігнатія, С.П.Д.М.
VI і VII класа

Пан Ігор Матла
IV і V класа

П-і Магістра М. Кінасевич
учит. українознавства

С. Василя, С.П.Д.М.
III класа

Пані О. Тесля
II класа

С. Ліарія, С.П.Д.М.
I класа

Пані М. Завадівська
садочок

Учні Української Католицької Цілоденної Школи Святого Священномученика Йосафата з своїми учителями; шкільний рік 1963 — 1964.

ПЕРШІ
ГРАДУАНТИ
ШКОЛИ СВ. ЙОСАФАТА
ТОРОНТО

Марійка Бабин

Тарас Баб'ян

Леся Боднар

Роман Бозьо

Віра Гамівка

Христина Гарасовська

Роман Гавур

Розалія Дубник

Романа Загребельна

Тереза Капуста

Юрко Крив'як

Іван Лейбич

Роні Лесюк

Ігор Рудинський

Мирослав Сота

Олег Тисяк

Павло Юрчишин

Року
Божого
1964

ВЕЛИКИЙ ДЕНЬ В УКРАЇНСЬКІЙ ЦІЛОДЕННІЙ ШКОЛІ

(Градуація перших абсолювентів цілоденної школи св. Йосафата). — 7 червня 1964 року

Була то напевно історична хвилина в житті тієї школи, що випускала своїх перших абсолювентів, але була це теж історична хвилина і в житті української громади Торонта, яка діждалась і першої української цілоденної школи і перших її абсолювентів.

Градуація абсолювентів відбулась після св. Літургії, яку в аудиторії школи св. Йосафата відправив директор Колегії св. Василя в Торонті, о. Л. Якубів в сослуженні о. М. Берка.

Відкрив урочистість голова Батьківського Комітету п. М. Бозьо, висказуючи радість усіх з приводу успішного росту школи і дякуючи Преосв. Владиці Ісидорові, ініціаторові й опікунові школи о. прел. В. Філевичеві, Преп. Сестрам Служебницям, що ведуть школу, та світським членам учительського збору і покликав до голосу молоденьких градуантів.

Помови молоденьких градуантів Тараса Бабяка, Христі Гарасовської й Романа Бозя, виголошені свободно і без труднощів прекрасною українською мовою, викликали серед присутніх гостей радість і справжнє одушевлення, бо вони побачили, що ця перша наша цілоденна школа сповняє гідно і з успіхом своє високе завдання, а талановитих промовців нагородила сердечними оплесками.

Після того промовив Найдостойніший Гість урочистості, Преосв. Ісидор, який висказав радість — свою і батьків, і подяку Богові за те, що діти дістали змогу вчитися у своїй школі, а градуанти винесли з неї, крім належного знання, прив'язання до своєї Церкви і свого Народу.

По своїй промові Преосв. Кир Ісидор роздав особисто дипломи всім градуантам і градуанткам. Після того уділено перші стипендії й нагороди. Вкінці промовив парох і опікун школи о. прел. В. Філевич, який, прощаючи перших градуантів, що покидають школу і дитячий веселий вік та вступають у вік дорослий, сказав, що школа св. Йосафата дала їм все потрібне, а до того влила в їх серця українського і релігійного духа, на чім вони будуть будувати своє даліше життя.

З почуттям повного задоволення, ба навіть благородної гордості, розходились присутні на урочистості гості, бо побачили на власні очі взірцеву і повну релігійного духа школу, якій вони спокійно і з гордістю можуть віддати своїх дітей на науку і виховання.

о. Мітрат Петро Хомин

"Наша Мета", субота 13 червня 1964

Перші абсолювенти
зі своїми учителями
під час градуації.

ПЕРШЕ СВ. ПРИЧАСТЯ 1964 РОКУ

У вересні 1964 р. учні першої української цілоденної школи в Торонті почали свій четвертий рік навчання, а перший з ужиткуванням новоприбудованого лівого крила. Закінчення будови дало більше приміщення і уможливило зарядові школи прийняти більше число учнів. У просторих, гарно вивінуваних кімнатах вчиться поверх 300 дітей, збільшився учительський збір.

Шкільна молодь належно відзначила імпрезами "Листопадовий Зрив" і "Свято-Николаївський Вечір". Листопадову програму розпочав Всесв. о. прел. В. Філевич вступним словом, в якому з'ясував дітям факти і значіння Листопадових Днів. Інсценізація і деклямації у виконанні учнів, яких підготувала мгр. М. Кінасевич, перепліталися із співом стрілецьких пісень дітворою всієї школи під проводом Сестри Дозитії. Імпреду закінчено відспіванням національного гимну.

В неділю 20-го грудня відбувся "Свято-Николаївський Вечір" в по береги виповненій дітворою і батьками залі. Присутніх привітав о. прел. Філевич, коротке слово виголосив голова Батьківського Комітету п. М. Бозьо. Хор нижчих клас відспівав низку пісень під диригентурою Сестри Дозитії. Після деклямацій слідувала сценка "Дзвінки св. Николая", пера Р. Завадовича у виконанні учнів 4-ої класи, яку підготувала Сестра Ігнатія. Окружений ангелами вкінці застогів св. Николай, обдаровуючи чемних дітей щедрими подарунками.

З перспективи пройдених навчальних років бачимо користі і благодаті, які наша дітвора день-

вдень черпає із скарбниці духовних вартостей своїх виховників, які безнастанно чувають над ними.

Як відомо, протекторат над школою має Преосв. Владика Кир Ісидор, школу очолює і віддано про неї дбає Всесв. о. прел. В. Філевич.

Ми, батьки, належно оцінюємо жертвенність і зусилля у вихованні і навчанні наших дітей, за що ми проводові школи невимовно вдячні.

Лідія Ключас, пресова реф.
"Наша Мета", вівторок, 5 січня 1965

Учні школи
св. Йосафата
— градуація
1964 — 1965 рр.

Дипломи одержали: Ігор Бабяк, Марія Беднарська, Надя Вибики, Юлія Ціхацька, Марта Дудаш, Мирося Фалендиш, Василь Капуста, Петро Капуста, Юрій Ключас, Христина Ковальська, Кармеля Луїянович, Тарас Мицик, Петруся Наворинська, Діана Петраш, Маріанна Тесля, Константина Юрчешин.

ПЕРШЕ СВЯТЕ ПРИЧАСТЯ 1965 РОКУ

Сидять п-ні: О. Тесля, учителька 2-ої класи, о. прел. В. Філевич, катехит, Сестра Елисея, директорка.

Листопадова Академія 1965 р.
Виступає дитячий садочок під провідом учительки п-ні І. Лещинин.

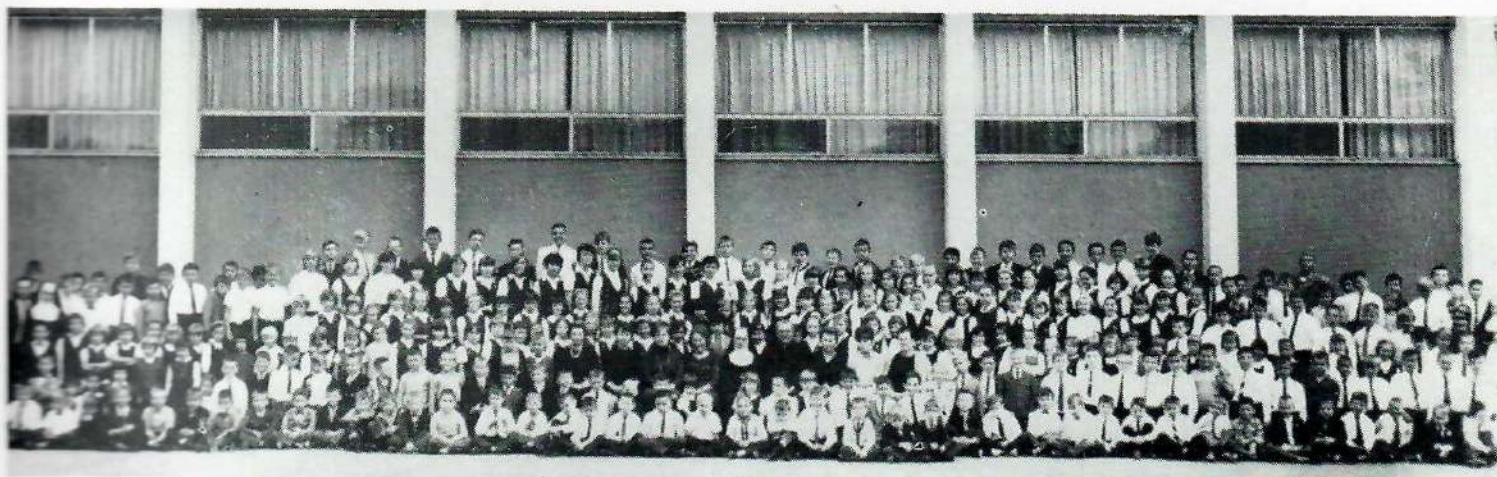

Листопадовий Концерт у школі Святого Йосафата в 1965 шкільному році
Виступ 7-ої класи.

ФЕСТИВАЛЬ КАТОЛИЦЬКИХ ШКІЛ

Шкільний Хор учнів Української Цілоденної Школи Святого Йосафата під проводом учит. Віри Івашко, 16 січня 1966 року виступав на фестивалі Католицьких Шкіл.

Учні Української Школи Святого Йосафата на закінчення 1965 — 1966 року з своїми учителями.

Знавець народного мистецтва п-ні Марія Велигорська проектувала та помагала паням Олександрі Ковальській та Марії Комарницькій у виконанні стилевих народніх строїв. За ними стоять група танцюристів 7-ої класи в чумацьких строях.

1965 — 1966

1965 — 1966

Група дівчат у стилевих гуцульських строях взяли участь в імпрезі українських танків та хороводів в залі Колегії св. Василя Великого, 9-го травня 1965 р. Цей фестиваль був улаштований спільними силами трьох парохій: св. Йосафата, св. Димитрія й Успення Пречистої Диви Марії у Куксвіл.

Група учениць вивела гагілки на телевізійній передачі у Великодний час 1966 р.

ВЕЧІР ЖИВОГО СЛОВА І ПІСНІ

15 травня 1966 р.

Учні і учениці в стилевих регіональних одягах.

Від лівої сторони перший ряд: дівочий національний полтавський одяг, волинський народний одяг, пара в дитячих полтавських одягах, хлопець і дівчина у гуцульських одягах, поліський народний одяг, буковинський народний одяг, лемківський народний одяг. Другий ряд: дівчата в національних полтавських одягах. Третій ряд: танцюристки в гуцульських одягах.

Одною з імпрез в цьому шкільному році був "Вечір Живого Слова і Пісні", на яку запрошено загаль громадянства і пресу. Ініціаторкою згаданої імпрези була учителька українознавства пані mgr. Марія Кінасевич. Із приходом нової допоміжної сили до навчання українознавства пані Дарії Лошньовської, пані mgr. Кінасевич мала змогу провадити курси живого слова і красномовства. Ці курси, ведені взірцево, приносять велику користь учням і це було помітно на імпрезі. Виступи учнів — учасників "Туртка живого слова" вирізнялись доброю дикцією, зрозумінням змісту і це було виявом цілорічної праці.

Стильові регіональні одяги були приготовані членами Батьківського Комітету — панями О. Ковальською і М. Комарницькою. Пісні були вміло виконані хором 4 і 5 класи та шкільним хором вищих клас під керівництвом учительки панни Віри Івашко.

Галілки виконували учениці 7 і 8 класи під керівництвом учительки пані Марії Завадівської. Чудові граціозні стильові хороводи та вишукане сценічне оформлення було під керівництвом учительки пані Дарії Лошньовської.

Це все пов'язане в монтаж "Школярське Життя" і "Мандрівка по Україні", чарувало численно зібрану публіку.

Перший цикл, своїми поясненнями зріло і справно вели два учні — Ігор Ключас і Юрій Яськів. Це був монтаж віршів різних українських поетів на тему співвідношення школи і природи в часі шкільного року.

Другий цикл вів своїми короткими влучними поясненнями Олег Левицький. На задній стіні сцени висіла велика "сліпа" мапа України і на ній після кожного вірша, що описував якесь місто чи область України, один з учнів приміщував відповідний напис з назвою місцевості чи області. Дуже вдалою ілюстрацією до віршів були ще виходи на сцену дівчат, одягнених в народний одяг тих областей України, про який говорилося в даному вірші.

Вечір живого слова, пісні і танку школи св. Йоасафата показав присутнім висліди праці школи і учителів у ділянці учнівської самодіяльності, спрямованої на поглиблення їх знання української мови і культури.

Марта Хомин, пресова реф.

Дипломи одержали: Орест Бандурка, Роман Бручковський, Іванка Дубник, Данило Дудар, Христя Голубінська, Слава Івасиків, Орест Ковальський, Богданна Важна, Дарка Загребельна, Марта Лецишин, Анна Лукавецька, Юрій Маречко, Богдан Монтасевич, Константина Назар, Христина Німець, Юрій Парубчак, Роман Сенькусь, Степан Соколовський, Мирон Спольський, Богдан Сухий, Богдан Штогринець.

НАША ТВЕРДИНЯ

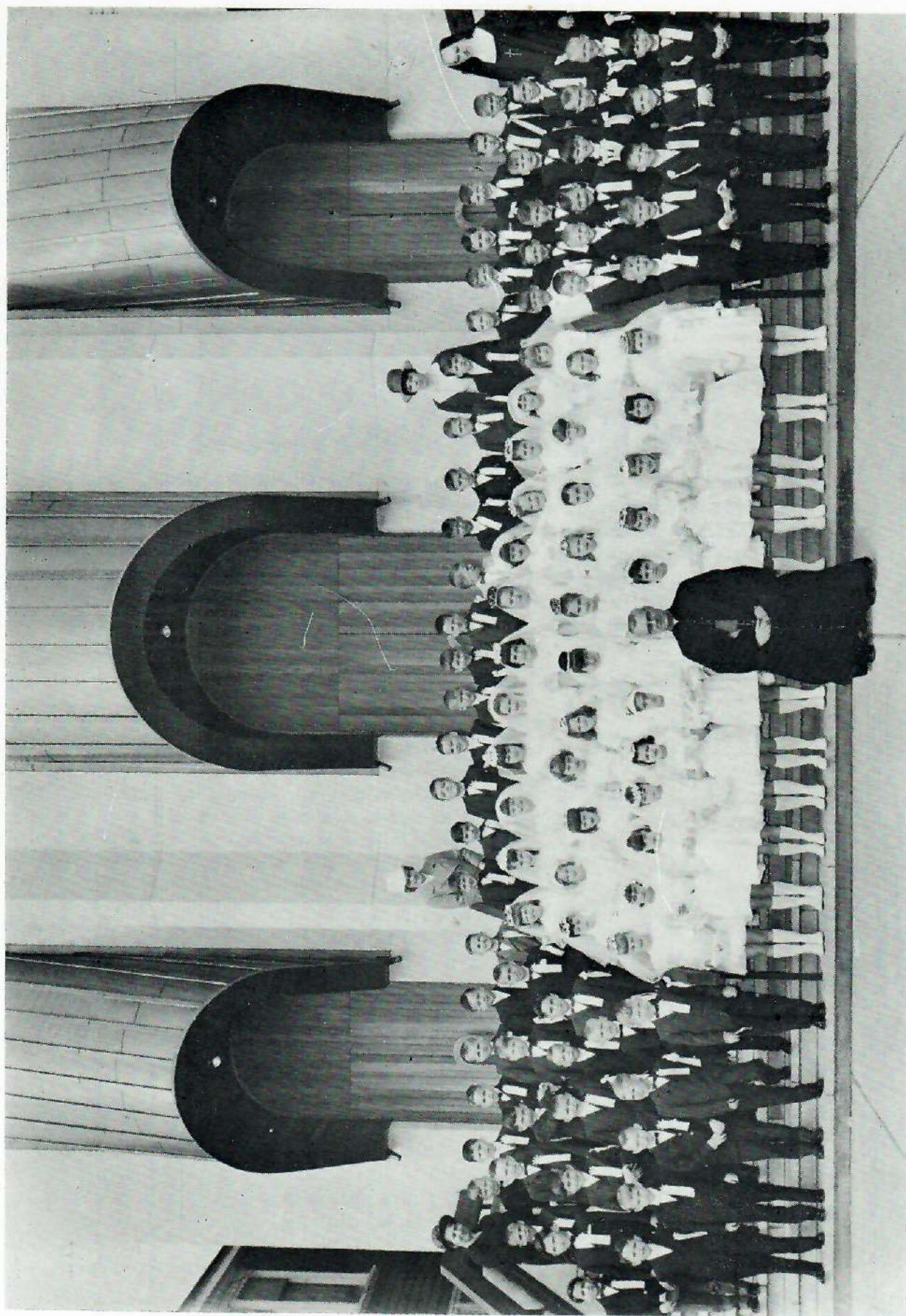
О, рідна мово, скарбе мій!
В мертвотних напастях чужини
Ти — мій цілющий, завжди сильний
Душі підбитої напій...

Нехай гнобить за роком рік
Надій нездійснених наруга, —
В тобі міцна моя потуга,
На всі скорботи певний лік.

І в краї рідному терпінь
— Путі невідомі Божі —
Стоїш ти гордо на сторожі
Народніх прагнень і святинь.

Плюндрує все хижак лихий:
Мій рідний край — сумна пустиня...
Лиш ти стоїш, як та твердиня,
О, рідна мово, скарбе мій!

С. Черкасенко

ПЕРШЕ СВЯТЕ ПРИЧАСТЯ 1966 РОКУ

Посвячення шкільного автобуса "Сокил" довершив 25 листопада 1966 року Всесвіт. о. митрат В. Філевич; побіч стоїть Преп. Сестра Ігнатія, ССПД — директорка.

Шкільний хор виступав на Шевченківському концерті в 1967 році під проводом Преп. Сестри Ігнатії ССПД.

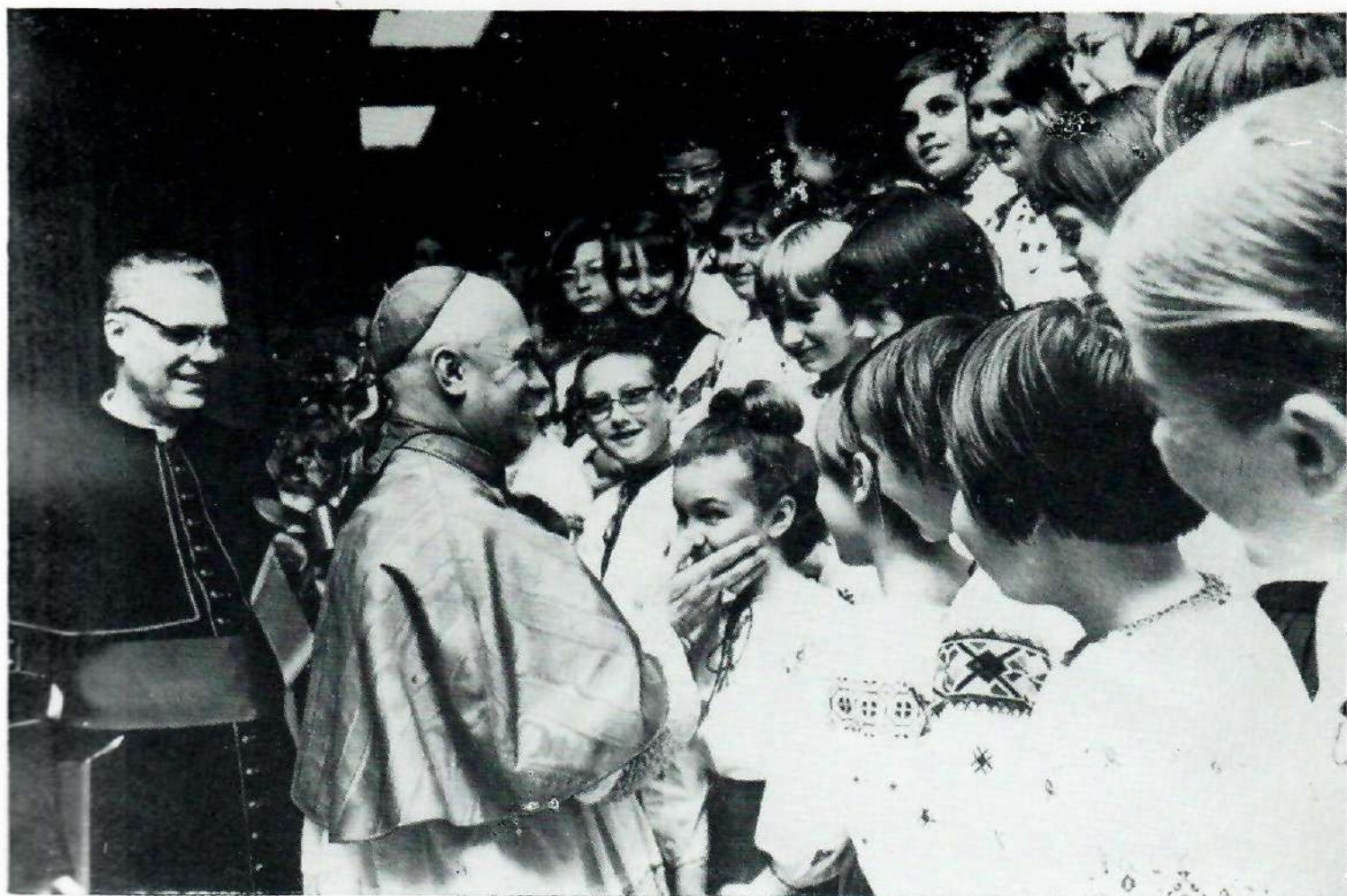
Відвідини Катедри й Школи Святого Священномученика Йосафата в Торонті Ексцеленцією Кир Сергієм Пінедолі, Апост. Делегатом, 21-го травня, 1967 року, з нагоди 75-ліття Сестер Служебниць, ПД.

Похід з церкви до школи

Гнат Поворозник і Стефан Роман — Командирі Личарів св. Григорія Великого, впроваджують Достойного Гостя до школи.

Апостольський делегат Археп. Сергіо Пінедолі вітає українську шкільну молодь.

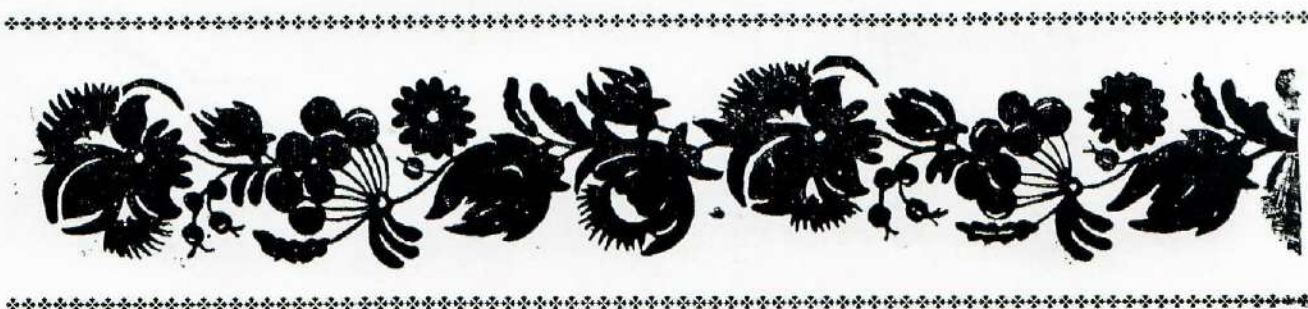
В 1967 році Згромадження Сестер Служебниць, ПД святкувало 75-ліття свого існування і 65-ліття поселення в Канаді.

Участь в Ювілейному Концерті взяли також учні Цілоденної Школи

"ПІД ПОКРОВ ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ"

Княжий двір Ярослава Мудрого.
Інсценізацію виконують учні 8-ої класи
Цілоденної Школи.

"ЛЮБІТЬ ВСІМ СЕРЦЕМ УКРАЇНСЬКУ МОВУ"

Спільна рецитація — виконують учні 1-ої, 5-ої і 6-ої
класи школи св. Йосафата.

Підготувала п-ні мгр. М. Кінасевич

THE TELEGRAM

Бга кляса під проводом Сестри Ігнатії відвідала редакцію "Телеграм"

В ШКІЛЬНОМУ РОЦІ 1966 – 1967

Шостий рік навчання в цій школі почався як і минулих літ, Службою Божою, яку відправив парох катедри св. Йосафата — о. прел. В. Філевич в наміренні дітей, батьків та вчителів при співучасті всієї шкільної дітвори, учительського збору і батьків. Діти брали живу участь у Службі Божій і всі спільно прийняли Св. Причастя. До Св. Причастя приступили також учителі та значне число батьків. Гарячі благання всіх були спрямовані в одному намірі, щоб Господь благословив працю нашої дітвори в цьому шкільному році.

Опікун нашої школи, Всесв. о. прел. В. Філевич в короткій, але з глибоким знанням і розумінням дитячої душі проповіді дав свій улюблений дітворі поучення і вказівки, як можна досягнути якнайкращі результати у шкільній праці, та заохочував дітвору присвятити якнайбільше уваги українській мові.

У школі вчиться приблизно 300 дітей, майже з усіх ділень Торонта. В виховній діяльності слід підкреслити наполегливу працю вчителів над нашою дітворою. Виховну працю ведено при звичаюванням дітей до самостійної праці та зацікавленням до поглиблення знань, набутих в школі.

Для кращого розвитку індивідуальних здібностей дітей використано в поодиноких класах селекцію учнів, тобто поділено класи на групи, в яких учні працюють самостійно, і ставлено до них вимоги залежно від індивідуальних здібностей з метою — одержати якнайбільше знання з даних предметів. Тому градуанти нашої школи вибиваються в середніх школах на перші місця. — Також на Курсах Українознавства учні нашої школи вирізняються добрими успіхами в науці.

Під керівництвом вчителів, які не щадили ні свого дорогого часу ні труду і працювали безкори-

сно й жертвенно, учні нашої школи проявили велику активність в підготованні імпрез. З важливіших, для ширшого загалу виконаних імпрез, слід відмітити "Вечір св. Николая" з участю всієї дітвори нашої школи та передшкілля. Хор нашої школи під проводом Преп. Сестри Ігнатії, брав участь у ювілейних святкуваннях, з нагоди 25-ліття священства Всесв. о. В. Філевича, опікуна нашої школи.

Великий вклад праці дала пані мгр. М. Кінасевич, підготовляючи з "Гуртком Живого Слова" п'єсу - казку в 5-ох відслонах - картинах А. Шияна п. з. "Котигорошко". Балет до п'єси підготувала з учнями нижчих клас п-ні Д. Лошньовська. П'єсу ставлено кілька разів з великим успіхом.

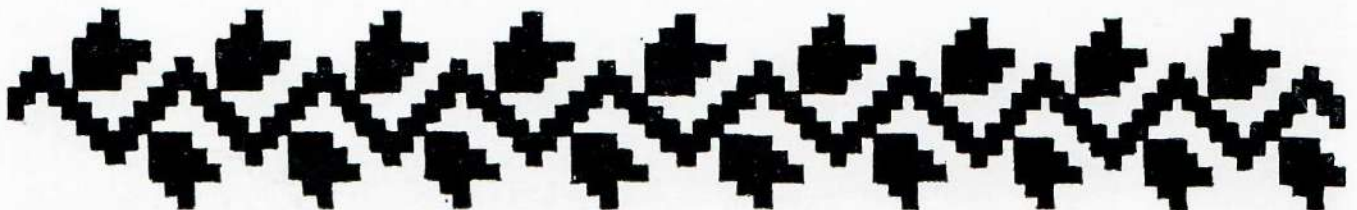
Дуже гарно пройшла у нашій класі градуація. Преосвященний Владика Кир Ісидор відправив торжественну Службу Божу, після якої відбулася роздача градуаційних дипломів і нагород та стипендій. Після офіційної частини градуації відбулося прийняття - бенкет з участю Владики, Всеч. Отців, всього учительського збору, Батьківського Комітету та батьків градуантів.

Шкільний рік закінчився Службою Божою. Всесв. о. В. Філевич у своїй проповіді, в якій проявлялося батьківське піклування про добро нашої молоді, закликав дітвору, щоб не забувала про релігійні практики, та заохочував, щоб для поглиблення знання української мови щоденно використовували вільний час на читання українських книжок. У тій проповіді вичувалося батьківське серце Опікуна школи й журба та піклування про душу дитини.

П-ні Галина Яськів

Пресова, реф. Батьківського Комітету

"Наша Мета", субота, 19 серпня 1967

КОТИГОРОШКО

П'ЕСА-КАЗКА В 5-ОХ ПАРТИНАХ

ДІЄВІ ОСОБИ:

Котигорошко Іван	ЮРКО ЯСЬКІВ
Степан, його батько	ОЛЕГ ЛЕВИЦЬКИЙ
Катерина, його мати	МИРОСЯ ГІРНИК
Оленка, його сестра	МАРІЯ ДЕНДЕРИС
Вернидуб, його брат	МИРОН КОПИСТЯНСЬКИЙ
Вернигора, його брат	БОГДАН ГОРСЬКИЙ
Крутивус, його брат	ЮРКО ЦУРКОВСЬКИЙ
Ім і не наймся, його брат	ЯРКО ГРОВЕЛЬСЬКИЙ
П'ю і не нап'юся, його брат	ЮРКО ПАРУВЧАК
Біжу й не набіжуся, його брат	ОРЕСТ ГАРАСОВСЬКИЙ
Дядько Максим, коваль	ТАРАС ТАТАРИН
Змій	ЮРКО КОВАЛЬСЬКИЙ
Водяник-Смертоносець його брат	РОМАН МЕЛЬНИК
1-ша Змійова сестра	ОКСАНА ПЕЛЕХ
2-га Змійова сестра	ОДАРКА КУШМЕЛИН
Бабуся	СТЕФА ДМИТРІВ
Змійов слуга	ОЛЕСЬ ПОХМУРСЬКИЙ
Служка Водяника	ЄВГЕНІЯ ГУЛЯК
Сусідки	БОГДАННА АНДРЕЙКО
	ДАРІЯ ЛЕЩИШИН
Сусіди	ТАРАС ТАТАРИН
	АНДРІЙ ГАЙСАНЮК
	ЗЕНОН МЕЛЬНИК
Дід	МИКОЛА ГАМІВКА

СІЛЬСЬКІ ДІТИ:

НАТАЛКА ВОЗЬО, НАДЯ БАВ'ЯК, ЛЕСЯ ХИЧІЙ, БОГДАН БАВ'ЯК,
ОЛЕСЬ ЗАРИЦЬКИЙ, ІГОР ПЕРЕГІНЕЦЬ, МИРОН ТАТАРИН, ІВАН ТКАЧ.

ТАНЦЮРИСТИ:

ХРИСТЯ КУШМЕЛИН, ЛЮБА ГАВУР, ДАРІЯ ЛІСЮК, БОГДАННА ЛЕВИЦЬКА,
ЛЮБА КОМАР, АННА КОРДЮК, ПЕТРУСЯ ГАВЕР, БОГДАННА БОЙКО.

Режисер — мгр. МАРІЯ КІНАСЕВИЧ
Танок — п-ні ДАРІЯ ЛОШНЬОВСЬКА
Помічник режисера — п-ні О. ЯСЬКІВ
Декорації — п. ЙОСИФ ВАЩУК
Костюми — п-ні МАРІЯ ЛЕВИЦЬКА
(проект і виконання фантастичних костюмів)

НАРОДНІ ОДЯГИ — ПП-НІ:

М. ВЕЛИГОРСЬКА, О. КОВАЛЬСЬКА, В. МЕЛЬНИК, В. ЦУРКОВСЬКА.

Технічна допомога — п. Ю. КОПИСТЯНСЬКИЙ.

“КОТИГОРОШКО” НА ШКІЛЬНІЙ СЦЕНІ

У нашій дитячій театральній літературі мало є п'єс, написаних спеціально для акторів - дітей. Тому аранжери дитячих вистав мусять часто користуватися п'єсами, в яких діти мусять грати ролі дорослих людей. Це справляє особливі труднощі як для режисера так для малих виконавців роль. За те, коли ці труднощі переборено, вистава набирає особливого чару, приємного і для малих та старших глядачів. Діти з природи люблять наслідувати старших і в таких п'єсах мають нагоду на сцені показати свої здібності в цьому напрямку. Крім того драматичний конфлікт з побутового чи казкового світу, в якому заангажовані також старші, дорослі особи, більше зацікавлюють юного глядача і, звичайно, є глибші та складніші. Такою саме виставою у якій численні ролі дорослих осіб грали діти, була вистава п'єси казки на 5 відслон А. Шияна, написаної за мотивами народніх казок і виставленої силами учнів української цілоденної католицької школи св. Йосафата при вул. Френклін у Тороніт під режисурою учительки мгр. Марії Кінасевич. Добре підготована вистава дала повне задоволення дітям - учасникам, а численній, приязній на виставі публіці дала показ праці над дітьми також поза шкільними лекціями. Після кількомісячної праці, виучування роль і ходження на проби, діти дали на сцені справжню виставу з живою акцією, конфліктом добра і зла і виховною тенденцією боротьби проти насилля і кривди.

З виконавців роль треба в першій мірі згадати Юрка Яськова, виконавця головної ролі Івана Котигорошка, який не лише знаменито опанував свою велику роль, але й виконував її із справжнім акторським хистом. Звернув на себе особливу увагу Роман Мельник у невеликій ролі Водяника-Смертоносця. Він відзначався своїм певним виступом на сцені, свободою і доцільністю рухів та переконливістю гри. Добра була Марійка Дендерис в ролі Оленки, Юрко Ковальський в ролі ефективно одягненого Змія, дуже характерним був Юрко Гробельський в ролі Ім-не-наїмся.

Добре грали також інші виконавці роль, яких було всіх понад 40, так що важко нам їх усіх вичислювати. Малі танцюристки виконали танець укладу учительки пані Д. Лошньовської, помічником режисера була пані О. Яськів, декорації зладив п. Йосиф Ващук, костюми проектувала і виконала пані Марія Левицька. Народніми одягами займалася пані М. Велигорська, О. Ковальська, В. Мельник, В. Цурковська, технічна допомога була в руках п. Ю. Ковальського.

Вистава пройшла справно. Глядачі, як діти так і старші, пильно слідували за дією на сцені та живо на неї реагували. Варто б, щоб виставу повторено під фірмою Об'єднання Українських Педагогів для дітей усіх Рідних Шкіл Торонто. (вл)

“Новий Шлях”, субота, 27 травня 1967

Танцюристи: Люба Гавур, Христя Кушмелин, Анна Кордюк, Дарія Лисюк, Люба Комар, Петруся Габер, Богданна Бойко, Богданна Левицька.

Виконавці п'єси "Котигорошко". Сидять: Зенон Мельник, Олександр Зарицький, Офест Гарасовський, Іван Ткач, Ігор Перегінєць, Тарас Татарин, Богдан Бабяк, Андрій Гайсанюк. Стоять: Надя Бабяк, Леся Хичій, Богданна Андрейко, Мирон Татарин, Олег Левицький, Юрій Парубчак, Юрій Ясків, Юрій Цурковський, Мирон Копистянський, Ярко Гробельський, Микола Гамівка, Дарка Лешишин, Наталка Бозьо, Стефа Дмитрів.

Молоді артисти: Микола Гамівка, Одарка Кушмелин, Юрко Козальський, Марійка Дендерис, Роман Мельник, Оксана Пелєх, Євгенія Гуляк.

ГРАДУАЦІЯ 8-ОЇ КЛАСИ, 27-ГО ЧЕРВНЯ 1967 РОКУ

Преп. Сестра Ігнатія, директорка,
п-на Олена Сілка, учителька 8-ої класи та градуанти

Яків ДМИТРІВ

Леся ЗАЗУЛЯК

Василь ІВАСИКІВ

Олег ЛЕВИЦЬКИЙ

Роксоляна ЛЕЙБИЧ

Юрій КОВАЛЬСЬКИЙ

Христина ЯРІШ

Достойний Гість і Управа Школи
Перший ряд: п-на О. Сілка, Сестра Дамяна, Сестра
Дозитія, Сестра Ігнатія, директорка, п-ні О. Соя,
п-ні О. Тесля, п-ні Д. Лошньовська.
Другий ряд зліва: п. І. Матла, п-ні мгр. М. Кінасевич,
п-а Д. Яник, Преосв. Владика Ісидор Борецький,
о. прел. В. Філевич, п-ні О. Гадсон, п. В. Кандуський.

Мирослава ГІРНИК

Роман ГАБЕР

Марта БИБИК

Богдана АНДРЕЙКО

Володимир БЕРКО

Володимир ГУТ

Слава БАРАНОВСЬКА

Богдан ДЕНДЕРИС

Рута ГРИВНА

Всеч. о. прел. В. Філевич промовляє до градуантів

Богдан МАТИС

Христя КОРДЮК

Гордон ШУМСЬКИЙ

Лідія ОЛЕШКЕВИЧ

Тарас ТАТАРИН

Ляриса КОРОЛЬ

Іван ШВЕЦЬ

Роман МЕЛЬНИК

Ліда КОМАРНИЦЬКА

Мирон ПАРЦЕЙ

Оксана ПЕЛЕХ

ПЕРШЕ СВЯТЕ ПРИЧАСТЯ 1967 РОКУ

Учні Школи Св. Йосафата — градуація 1967 — 1968

ГРАДУАЦІЯ У ЦІЛОДЕННІЙ ШКОЛІ СВ. ЙОСАФАТА

19 червня, 1968 року

Сидять від ліва: пані мгр. М. Кінасевич, Сестра Галина, директорка,
о. прел. В. Філевич, панна Ольга Сілка.

Дипломи одержали: Микола Парцей, Рома Думан, Василь Мосюк, Да-
на Марія Оприск, Степан Стельмах, Марія Грицина, Юрій Рокоский,
Марія Назар, Богдан Горський, Дарія Кушмелин, Роман Іванкевич,
Наталка Бозьо, Zenko Мельник, Данило Медицький, Маріяна Дудар,
Андрій Гайсанюк, Леся Маковецька, Мирон Лавришин, Леся Слободян,
Євген Зазуляк, Дануся Федак, Славко Гладій, Петро Квасничка, Ми-
хайло Квасничка, Олесь Похмурський та Роман Ковальчук.

Директорка — Сестра Галина.

ВІДВІДИНИ БЛАЖЕННІШОГО

17 ЧЕРВНЯ 1968 РОКУ

Діти цілоденної школи св. Йосафата вітають Найдостойнішого Гостя.

Одним з найбільш виповнених заняттям днів був понеділок, 17 червня 1968 р. Блаженніший Верховний Архієпископ перед годиною 9-ою рано приїхав у супроводі Преосв. Кир Ісидора і Кир Андрея до Катебри св. Йосафата. Парох церкви Всесвіт. о. митрат Василь Філевич і голова парохіяльного Відділу Брацтва Українців Католиків, п. Степан Кочешніш вітають Блаженнішого Первоєрарха і Найдостойнішого Гостя за нашим прадавнім звичаєм: хлібом і сіллю.

Після того хор Цілоденної Школи Святого Йосафата (ок. 80 хористів), уставлений на сходах праворуч головних входних дверей катебри, під про-

водом своєї учительки співу відспівав свіжими молодечими голосами привітальну пісню.

Сміливий і гарний спів шкільної молоді з чіткою і чистою вимовою тексту лунав перед першою українською церквою Торонта, милуючи ухо Високого Гостя, Владик, Духовенства і численних вірних та запевняв усіх, які його чули, що Цілоденна Українська Католицька Школа св. Йосафата виховує українську молодь в релігійному та національному дусі, і є надія, що з неї вийдуть добрі українські духовні і світські громадяни.

Після відспівання привітальної пісні виступив з посеред школярів учень 7-мої класи, Юрко Ясків,

і сміливо, розумно і розважно привітав Найдостойнішого Гостя:

"Ваше Блаженство, Дорогий Архипастирю!

Осмілююсь привітати Вас, Ваше Блаженство, від українських дітей, учнів української католицької школи св. Йосафата. Від наших батьків ми знаємо про Ваші страждання, які Ви перенесли в обороні нашої Української Церкви, знаємо, як сміливо Ви її боронили й не уступали навіть перед найтяжчими карами та тим збудили Ви найбільшу любов і по-

шану до свого народу, а подив навіть у найтяжчих ворогів.

Від наших товаришів, що вчаться в Малій Семинарії в Римі, знаємо, як щиро Ви ними опікуєтесь, як дбаєте про те, щоб українські хлопці могли одержати освіту в українській мові і виховання в українському католицькому дусі, щоб колись, як українські католицькі священики могли всни стати на службу Українській Католицькій Церкві й українському народові, розсіяному по всьому світі.

Юрій Яськів, учень 7-мої класи, вітає Найдостойнішого Гостя.

Від імені всіх учнів нашої школи осмілююсь заявити Вашому Блаженству нашу велику любов, пошану і подив. Ми в нашій школі теж маємо змогу вчитися української мови й української католицької релігії. Ми хочемо йти також дорогою, яку Ви нам показуєте. Хочемо працювати, вчитися не тільки англійських предметів, але також вивчити добре

українську мову. Хочемо пізнавати минуле України, її звичаї і культуру, щоб бути не тільки добрими громадянами Канади, нашої прибраної батьківщини, але теж залишитися вірними синами й дочками нашої далекої батьківщини України. Ми хочемо йти Вашими слідами і колись, як доростемо, хочемо стати на службу Богові й українському народові".

Блаженніший Верховний Архієпископ приймає щирі привітання від школярів Української Католицької Цілоденної Школи Святого Йосафата в Торонті, від імени яких привітав його гарно учень Юрій Яськів.

Серед радісного настрою Верховний Архієпископ, супроводжений обома Владиками, духовенством, шкільною дітворою та вірними, увійшов у храм, де, в сослуженні численного духовенства, відправив Архієрейську Св. Літургію. Дияконував о. шамб. М. Марусин. Багато (кілька соток людей, школярів і вірних) приступило до Св. Причастя, що його уділяли Блаженніший Первоєрарх, до якого всі тиснулись, і Преосв. Ісидор.

Після "Заамвонної молитви" Первоєрарх виголосив проповідь до молоді і до батьків її. Перш за все висказав свою радість і щастя, що міг принести святу Безкровну Жертву у тому храмі, що його перший український католицький Владика Канади Никита Будка оснував і посвятив. Яка велика честь і слава цьому храмові, бо ж його святитель помер на далекому Сибірі, у Караганді, як ісповідник Віри та доступив так найбільшої ласки, що її людина може досягнути.

Опісля Блаженніший вказав на те, як малого, 12-літнього Ісуса родичі Його завели до Єрусалим-

ської святині на свято пасхи, і як він серед товпи згубився, та аж по трьох днях вони Його знайшли серед гурту вчених книжників, і як він, після повороту в Назарет "ріс в літах і розумі та в ласці у Бога і людей". Так повинні рости у першу чергу в ласці Божій — українська дітвора; про що повинні подбати батьки тієї дітвори, посилаючи дітей своїх до своєї української католицької школи, у якій вони мають змогу в першу чергу рости в мудрості Божій, а це найбільша ласка для дітей і родичів, бо тільки з такої школи вийдуть діти — добрі для Бога і народу.

Після "Многолїтствій" для Св. Отця, Верховного Архієпископа, Єпископів, священників, парохіян, учителів і учнів та всього українського народу і після відспівання пісні "Боже, вислухай благання", Найдостойніший Гість вийшов з храму, а надворі всі, що були на св. Літургії, ще тиснулись до героїського Ісповідника, щоб поглянути на нього зблизька, діткнутись його святительської одежі, дістати автограф, у першу чергу його архієрейське благо-

“ЛЮБІТЬСЯ І ЧЕСНО ПРАЦЮЙТЕ, А БУДЕТЕ ВЕЛИКИМИ!”

Слова Верховного Архiepіскопа

Це, сміливо і гарною українською мовою виголошене привітальне слово учня Цілоденної Школи Святого Йосафата, Юрка Яськова, викликало бурхливі оплески прийвтих та розрадувало Блаженнішого Первоєрарха, який пригорнув до себе талановитого хлопчину і поцілував його в розумну головку.

словення. Інші знов пішли за ним аж до парохіяльної резиденції, щоб бодай кількома словами з ним обмінятися.

Але, на жаль, часу було так мало, що не можна було вволити волю всіх, бо перед Первоєрархом стояли на черзі двоє відвідин, в 1-й год. вполудне — відвідини мейора міста в міському Уряді і в год. 3.40 по пол. візита в Лефтенанта-говернора та в Онтарійській Легіслятурі. А після того — відвідини

хворого Торонтонського архієпископа Кардинала МекГвігена, зустріч з українськими журналістами і врешті... урочистий бенкет у Роял Йорк Готелі.

Громадянство наше, знаючи про те, було дуже виrozumіле для свого Найдостойнішого Гостя і, хоч як серце рвалося до нього, громада зрозуміла, що йому належить бодай коротенький відпочинок, тому була щаслива і задоволена тим, що бачила його, — отого Великого Сина українського народу на

Блаженніший Первоєрарх Кардинал Йосиф в часі відвідин катедрального храму і Української Цілоденної Школи Святого Священномученика Йосафата з Владиками — Преосвященнішим Кир Ісидором, Торонтонським Єпископом і Преосвященнішим Кир Андреем, Саскатунським Єпископом і парохом Всесвітл. ої Митратом Василем Філевичом та оточений учнями школи і дітьми з Садочка.

власні очі, насолоджувалась його архиєпископськими словами, приймала з його рук Св. Причастя і діставала його Архиєпископське благословення.

Такого щастя не можуть покищо діждатися сту-

жені діти його на поневолених землях Християнської України.

"Наша Мета",
Субота, 2 липня 1968

ДО УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

“Так і ви, зберігаючи свої рідні традиції, подбайте про те, щоб урятувати та притягнути тих, що зійшли на манівці. Вірте, мої дорогі, що український нарід того вам не забуде. А все пам’ятайте, що з іменем українця будете завжди ходити, як зі своєю тінню. Його не позбудетесь і не відречетеся, хоч якби ви вдавали, чи заспокоювали свою совість”.

(Слово Блаженнішого Верховного Архiepіскопа Кардинала Йосифа)

ВІТАЙ МІЖ НАМИ, ХРИСТЕ, ВІТАЙ

Вітай між нами, Христе, вітай,
Щастя єдине в сей час гостини
В невиннім серці, серці дитини:
Ти наше сонце, життя і рай,
Вітай між нами, Христе, вітай.

Вітай між нами, Христе, вітай,
Нехай радіє душа Тобою
І наповняєсь чаром, красою:
Ти наше сонце, життя і рай,
Вітай між нами, Христе, вітай.

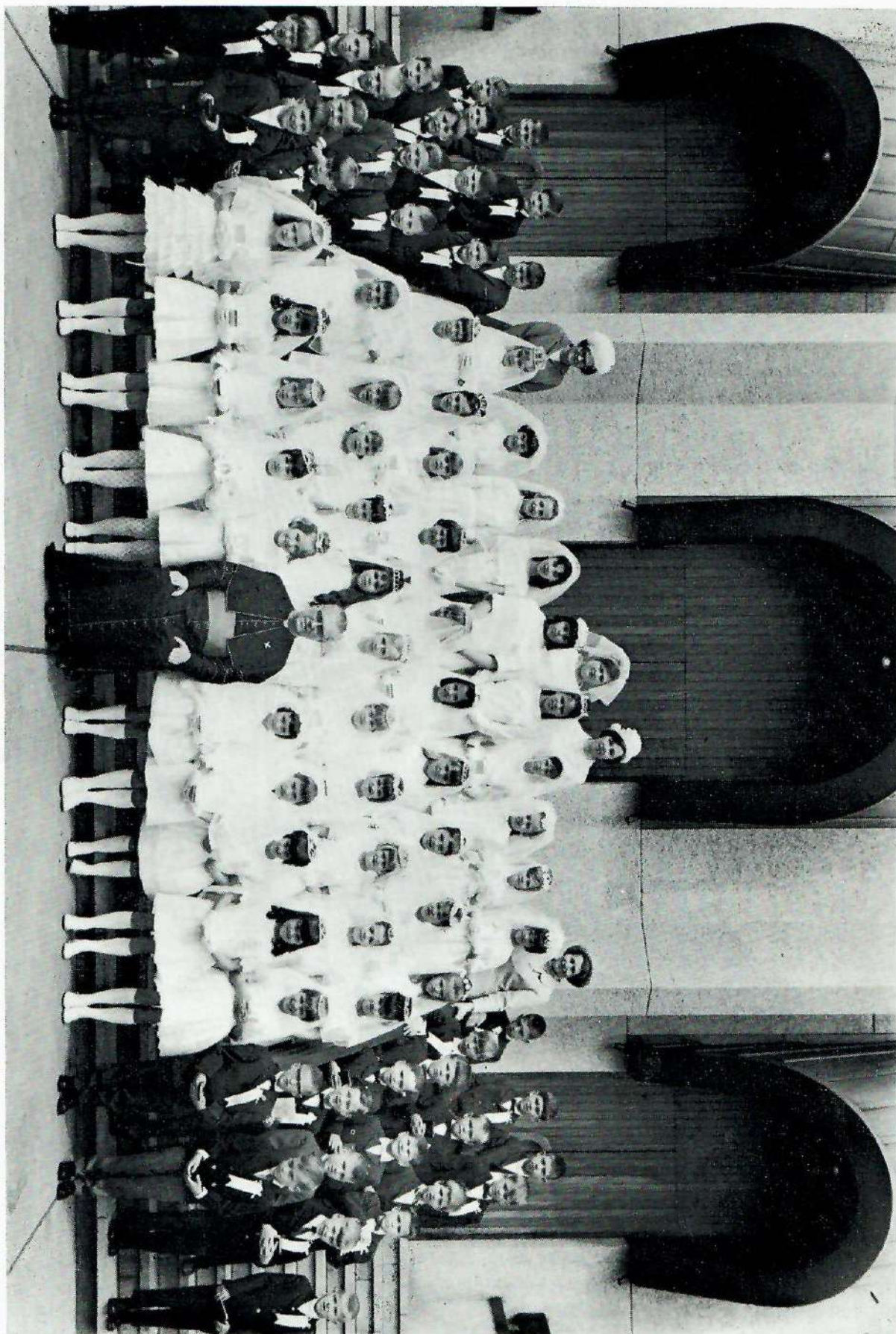
Верховний Архiepіскоп і Преосв. Ісидор уділяють Св. Причастя школярам під час Архиерейської Св. Літургії.

"Щоб не розплинутися в чужомовному безкрайому морю, потрібна сильна організація. Найперше свої церкви: доби.ися відкриття позамиканих і всюди будувати нові, бо щойно біля церкви гуртується все християнське і народне життя. При церквах треба конечно будувати школи, в яких молодь має отримувати освіту і християнське виховання. Організація власного, рідного шкільництва, наука у школах рідної мови, своєї історії, культури, обряду й духа своєї Церкви, це одна з найважливіших і найбільш пекучих завдань.

А побіч церкви повинен стати дім для сходин і тсвариських зустрічей, — якщо товариства не розвинулись вже так, що мають уже свої окремі домівки. Одночасно повинні поставити і експномічні установи, щоб створити свою власну господарську базу та прийти з допомогою своїм потребуючим. Усюди повинна бути своя преса, бодай тижневики. Тоді вже до якоїсь міри українське громадянство в поодиноких державах було б забезпечене. Дуже відрядним об'явом в останніх роках є те, що вже видно українців на провідних наукових і державних становищах, а навіть у найвищих досягненнях людини в учорашньому минулому: в леті на місяць брали участь і українці".

(З послання Верховного Архиепископа,
Різдво, 1969-1970)

ПЕРШЕ СВЯТЕ ПРИЧАСТЯ 1968 РОКУ

1918 – 1968

Іванна Савицька

Гей же, ставайте рядами
Дружньо, весело всі враз!
Хто лиш охочий, той з нами.
Раз-два і раз-два і раз.

Нумо дивіться всі люди,
Рідні несем прапори!
Щастя і воля в нас буде,
Раз-два і раз-два і три!

Гей же, ставайте рядами,
Сонце сміється до нас!
Бо перемога за нами,
Раз-два і раз-два і раз!

50-ЛІТТЯ ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ

Панахиду за Поляглих Героїв над символічною могилою відправляють катехити: о. прел. В. Філевич, о. д-р Р. Даниляк і о. В. Шараневич.

Реферат, який виголосив Ярослав Гробельський, ученик 7-ої класи на шкільнім Листопадовім Святі, 1го листопада 1968 року.

Л И С Т О П А Д

Пожовкле листя, сіре небо,
Осінний вітер, листопад...
Ох, скільки споминів далеких
До нас вертається назад!

50 років тому, 1-го листопада 1918 року, ранком, майорів на Львівському Ратуші синьо-жовтий прапор. Це наші Українські Січові Стрільці під командуванням сотника Дмитра Вітовського вивісили його, та зайняли всі головні будинки.

Це був вже час, коли перша світова війна скінчилася, Австро-Угорська монархія завалилася, а останки німецького війська відходили додому.

Цілі століття змагались галицькі українці за свою державність. Змагались і ждали коли Україна засяде "у народів вольних колі".

Листопадовий чин має велике політичне значін-

ня у міжнародньому та у внутрішньому українському розумінні.

Галицькі українці не забули хто вони! Чийх батьків діти! Після 569-літньої польської та австрійської неволі, звільнилися збройно від ворожого панування, та проголосили свою власну Суверенну Державу.

Хоч зрив закінчився невдачею, то нарід не пропав, бо пізнав свою силу і міць, започатковану 1-им листопадом 1918 р.

І ми всі тут, роджені на чужині складаємо доземний поклін всім тим Героям, що не жаліли свого життя в обороні нашої України.

О, незабутній листопаде!
Пройдуть літа, пройдуть віки,
А ти стоятимеш над нами
Як тінь Господньої руки!

СВЯТКУВАННЯ 30-ЛІТТЯ СВЯЩЕНСТВА ТА 20-ЛІТТЯ ЄПІСКОПСЬКИХ СВЯЧЕНЬ ПРЕОСВЯЩЕНОГО ВЛАДИКИ КИР ІСИДОРА

5 ГРУДНЯ 1963 РОКУ

Архиерейська Служба Божа в катедральному храмі

Учні вітають Владику Ювілята

Достойні Гості:

о. В. Шараневич, Сестра Галина, директорка,
о. прел. П. Хомин, Владика Кир Ісидор,
о. прел. В. Філевич

ПІСНЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Ми ростем, ми надія народу,
Ми нащадки лицарських батьків,
Ми вже чуємо поклик походу,
Чуєм шуми далеких степів.

І серця нам завзяттям палають,
Кожен з нас у рядах вже іде.
Україно, чарівний наш краю,
Нас не збере ніхто і ніде.

З нами Бог, з нами віра і сила,
Перед нами у сонці весь шлях,
Мов орли розправляємо крила
У простори, що мріють в очах.

Шкільний хор під проводом п. С. Гарасовського

Вітай Владико Дорогий в
цей Ваш святочний час,
Хай з неба Бог благословить
й дарить здоров'ям Вас!

Многая літа, многих літ,
Владико Дорогий!
Многая літа, многих літ,
наш Пастирю Любий!

МОЛОДЬ У ПОКЛОНІ ВЛАДИЦІ

В четвер, 5 грудня 1968 року, Українська Цілоденна Школа св. Йосафата в Торонті вшанувала свого Найвищого Опікуна Преосв. Владика Кир Ісидора з нагоди 20-ліття його архиерейських свячень — окремим концертом. Невеликий цей, але навіяний діточою щирістю і безпосередністю концерт відбувся в великій шкільній аудиторії, після полудневої шкільної перерви.

На концерт запрошено Преосвященного Владика, який прибув між розрадувану дітвору в товаристві опікуна школи, о. прел. В. Філевича і катедрального духовенства. Крім Садочка і Школи прибули на концерт всі учителі й учительки під проводом директорки школи Сестри Олени, прийшли і деякі батьки дітей.

Коли до залі прийшов Преосв. Кир Ісидор в оточенні парохіального духовенства, затих радісний гамір, а кілька сот учнів і учениць привітали Достойного Гостя радісними оплесками.

Великий шкільний хор хлопців і дівчат (понад 80 хористів), що уставився терасувато перед сценою, під проводом п. Стефана Гарасовського, розпочав концерт піснею "Ми ростем, ми надія народу".

Цей хор молоденьких школярів співав сміливо, рівно й інтонаційно чисто, до того ж з таким відчуттям ритмічного багатства, що своїм виконанням викликав бурю схвальних оплесків присутніх.

Після того учениця 6-ої класу Марійка Дендерис прочитала привіт і побажання Преосв. Владикі: Ваша Ексцеленціє, Преосвященний Владико! Сьогодні для нас величя хвилини. Ми вітаємо сьогодні в нашій школі Вас, Дорогий Владико з нагоди Вашого 20-літнього ювілею. Через цих 20 літ Ви сплітали невянучий вінок із Ваших трудів і зусиль, на славу Всевишнього і на добро народу. Одною такою квіткою у Вашому вінку є і наша цілоденна школа, яку Ви нам поблагословили перед восьми роками і віддали до нашого вжитку.

Скільки дітей вийшло вже з її мурів і поступили до середніх шкіл, продовжувати своє навчання! Усі ці діти пішли в інше оточення, однак понесли вони з собою засади і вказівки, що їх набули в нашій самій школі.

І ми, молодші їх товариші і товаришки, також користуємося із дібр, що їх ця школа дає. У першій мірі нас учать любити Бога правдивою християнською любов'ю, нас учать любити далеку, а разом близьку нам Україну, батьківщину наших батьків. Хоч ми її не бачили, то вона нам дорога, бо ми пізнаємо її історію, її культуру і мистецтво, яким захоплюються і чужинці. Ми, Владико, вдячні за цю школу, ми прирікаємо, що підемо у світ із знам'ям хреста, що видніє на нашій школі, що не принесемо сорому ні нашій Церкві ні народові. Вас просимо і

Слово Владики до дітей

надалі про Ваші молитви й опіку, а як ювілейний дарунок складаємо перед престіл Всевишнього китицю молитов, що випливають із щирих дитячих сердець. Нехай Вседобрий Бог дозволить Вам прожити ще багато літ!

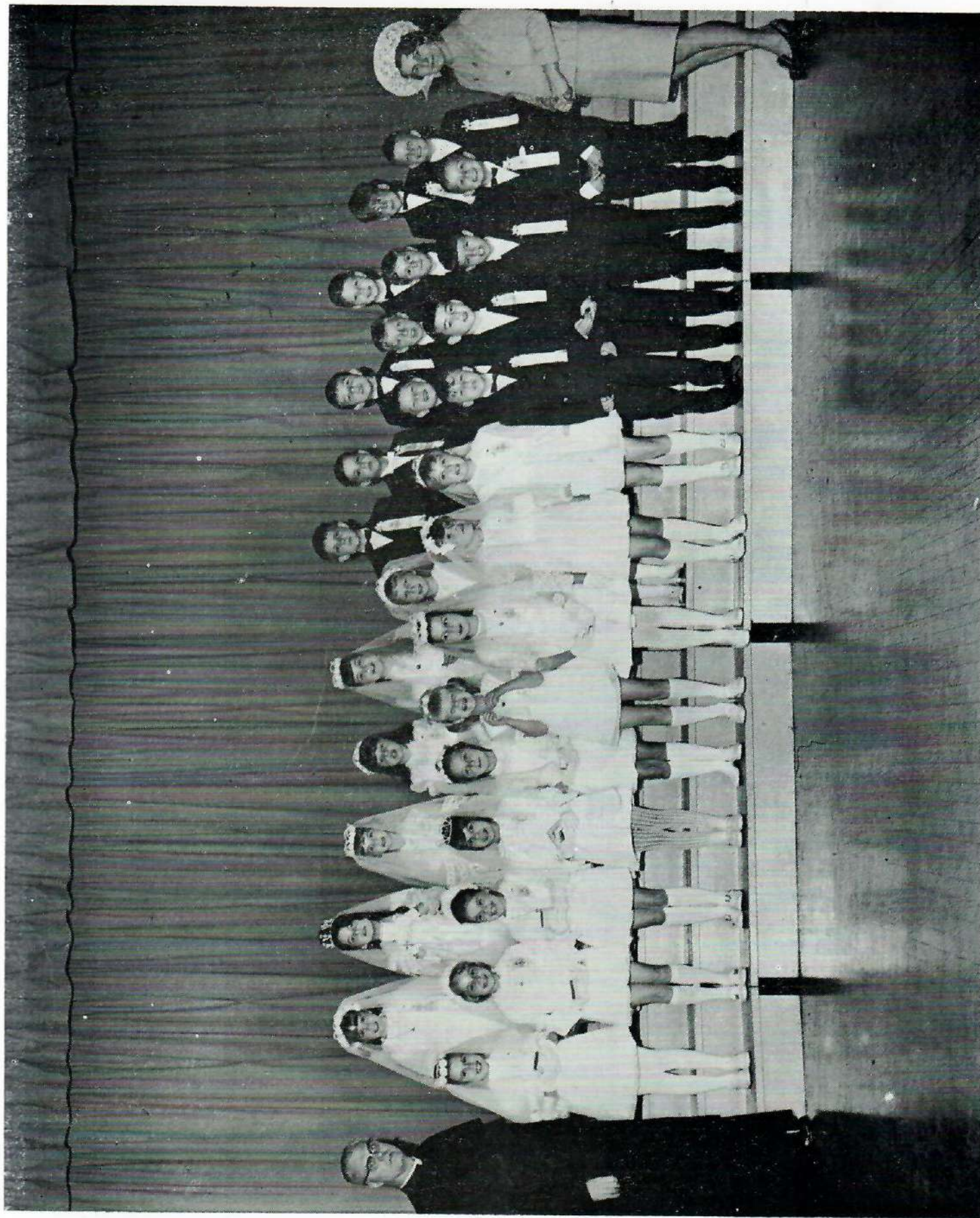
Після того маленька учениця Марія Цюпка вручила Владикі китицю троянд. На закінчення невеликого, але якого ж гарного і сердечного концерту на честь свого Преосвященного Владика — хор заспівав ще "Многолітствія". По закінченні програми промовив Владика до дітей та подякував їм за гарний спів та побажання многих літ і звернув їм увагу на те, що їхні родичі та учителі й виховники бажають їм много добре проведених літ, щоб вони добре вчилися і здобували потрібне знання, щоб любили Бога, рідний край Україну, та уділив їм Архиерейське благословення.

Після того Владика подякував о. прел. Філевича, Сестрі Принципалці та учителям і учителькам школи за працю над вихованням дітвори і за влаштування концерту, запевняючи всіх, що він на них у своїх молитвах повсякчас пам'ятає.

На закінчення симпатичної імпрези Преосв. Владика роздав дітям пам'яткові ювілейні образочки.

Концерт дітвори Української Цілоденної Школи на честь свого Духовного Батька, Преосвященного Владика Кир Ісидора, — як і всі інші дотеперішні її мистецькі виступи — свідчать проречисто про те, що перша українська цілоденна школа при катедрі св. Йосафата в Торонті стоїть на належному навчальному і виховному рівні та що плекається у ній український церковний і національний дух.

о. Мітрат Петро Хомин

ПЕРШЕ СВЯТЕ ПРИЧАСТЯ 1969 РОКУ

Я ЛЮБЛЮ ТЕБЕ, УКРАЇНО МОЯ!

О мій Краю! Вітчизно моя!
хоч між нами великі простори,
та я бачу Твої золотисті лани,
бачу міста, села і зелені гори.

І я чую Твій стогін тяжкий,
страшні переносиш терпіння.
Я за Тебе, Вкраїно моя дорога,
шлю до Бога гарячі моління.

О далека Страднице моя,
як мене болять Твої рани!
Прирікаю: Доложу всіх сил,
щоб ізнять осоружні кайдани!

Дорога Україно моя!
Ти ще все п'єш чашу горя, отрути,
що дає Тобі ворог восточний-злий,
щоб Твої всі багатства здобути.

Україно! Вітчизно моя!
Я люблю Тебе до безтями!
Хоч між нами простелилась даль,
то любов ця зростає з літами.

Знаєш добре, скільки намагань було
щоб в серце облуду, ненависть влити,
та я хочу за Ісусом Христом
у любові до ближнього жити.

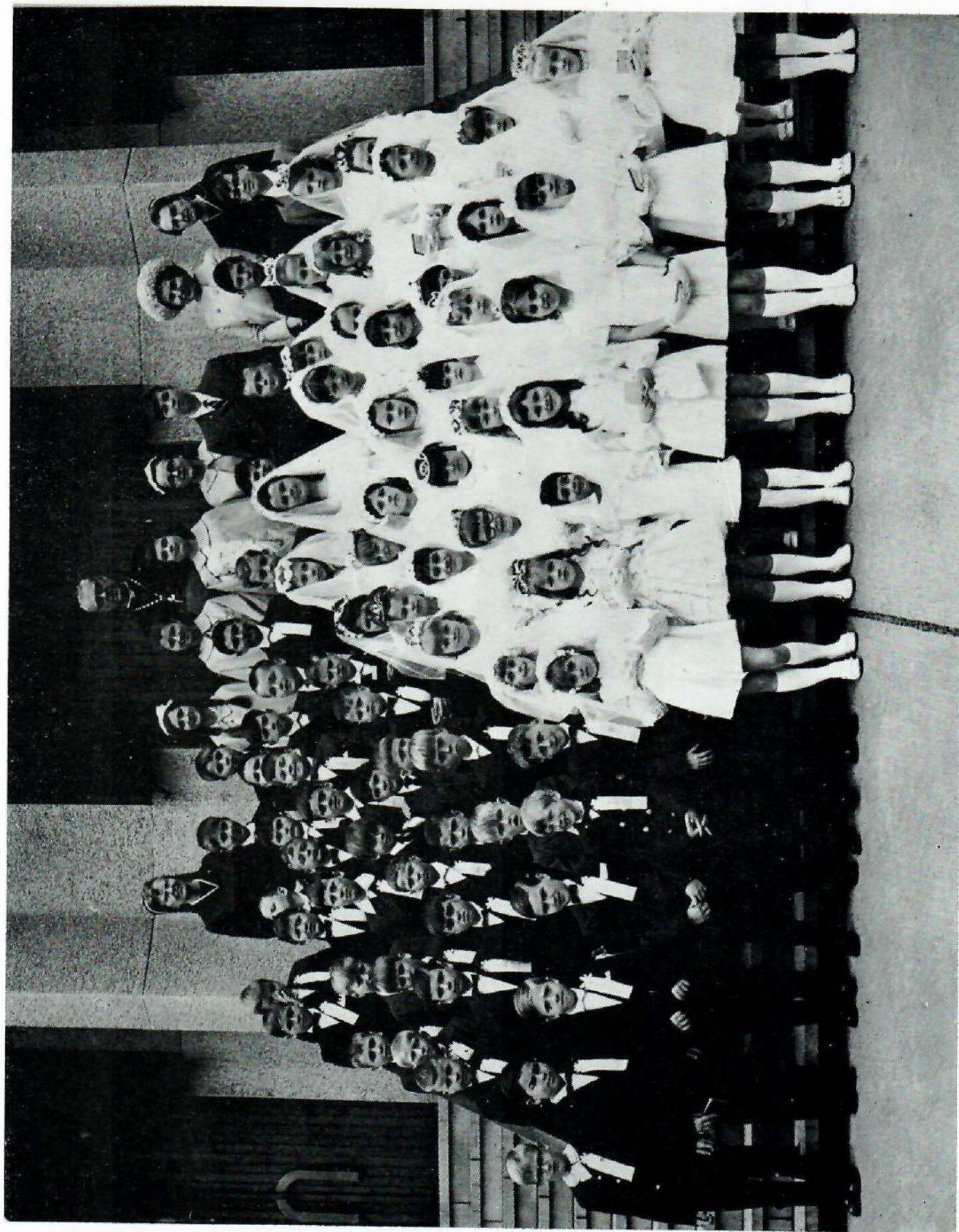
І Країну в якій я живу
як мені не любити?
За достаток, права, за свободу
про Тебе всю правду ширити.

Україно! Вітчизно моя дорога!
З далини шлю Тобі свою тугу.
Всіми силами серця мого,
я люблю Тебе і любити буду!

Показова лекція рисунків для батьків
шкільної молоді.

Провідницею садка є учителька п-і Іванна Лещишин

ПЕРШЕ СВЯТЕ ПРИЧАСТЯ 1970 РОКУ

Граданти з своїм Духовним Опікуном Всесвітл. о. митратом Василем Філевичем. 1968 — 1969.

Від ліва сидять: Міра Хоптяна, Дарка Мишій, Надія Бабяк, Ірина Романко, о. мітр. В. Філевич, Тереса Будкевич, Євгенія Гуляк, Патрікія Сосінська, Стефанія Дмитрів.

Стоять в першій ряді наліво: Сестра Галина, директорка, Іван Ткач, Орест Гарасовський, Роман Харак, Михайло Витягловський, Яків Боднарук, Юрій Ясків, Орест Турчиневиц, Данило Ціхаський, учителька пані Л. Лободоцька.

Другий ряд: Александер Зарицький, Александра Хичій, Вікторія Притуляк, Марійка Дендерис, Галина Гусак, Марта Пільків, Леся Сукмановська, Марія Анна Назар, Ігор Перегінєць.

Третій ряд: Роман Мосюк, Юрій Цурковський, Юрій Целех, Борис Левицький, Юрій Гарасимович, Мирон Татарин, Микола Гамівка, Ярکو Бирик.

ПРОГРАМА ГРАДУАЦІЙНОЇ ІМПРЕЗИ

Привіт — Юрій Ясків

Побажання — о. мітр. В. Філевич

Головний промовець — Сестра Кикилія
перша директорка

Побажання — Сестра Галина, Пані Лободоцька

Побажання від Батьківського Комітету —
голова п. М. Бозьо

Гратуляції від Батьків — п. С. Зарицький

Вів учнів восьмої класи

Прощання — Орест Гарасовський, Міра Хоптяна

Вручення дипломів

Многолітствіє

Вручення нагород

Бенкет і забава.

УПРАВА ШКОЛИ

Сестра Галина — управителька

Пані Л. Лободоцька

Пані О. Соє

Сестра Йонатина

Панна Д. Яник

Пан Д. Бирн

Панна С. Шелєпинська

Сестра Клементія

Пані О. Тєсля

Сестра Флорентина

Панна І. Гут

Пані Д. Лошньовська

Пані Ів. Лєщишин

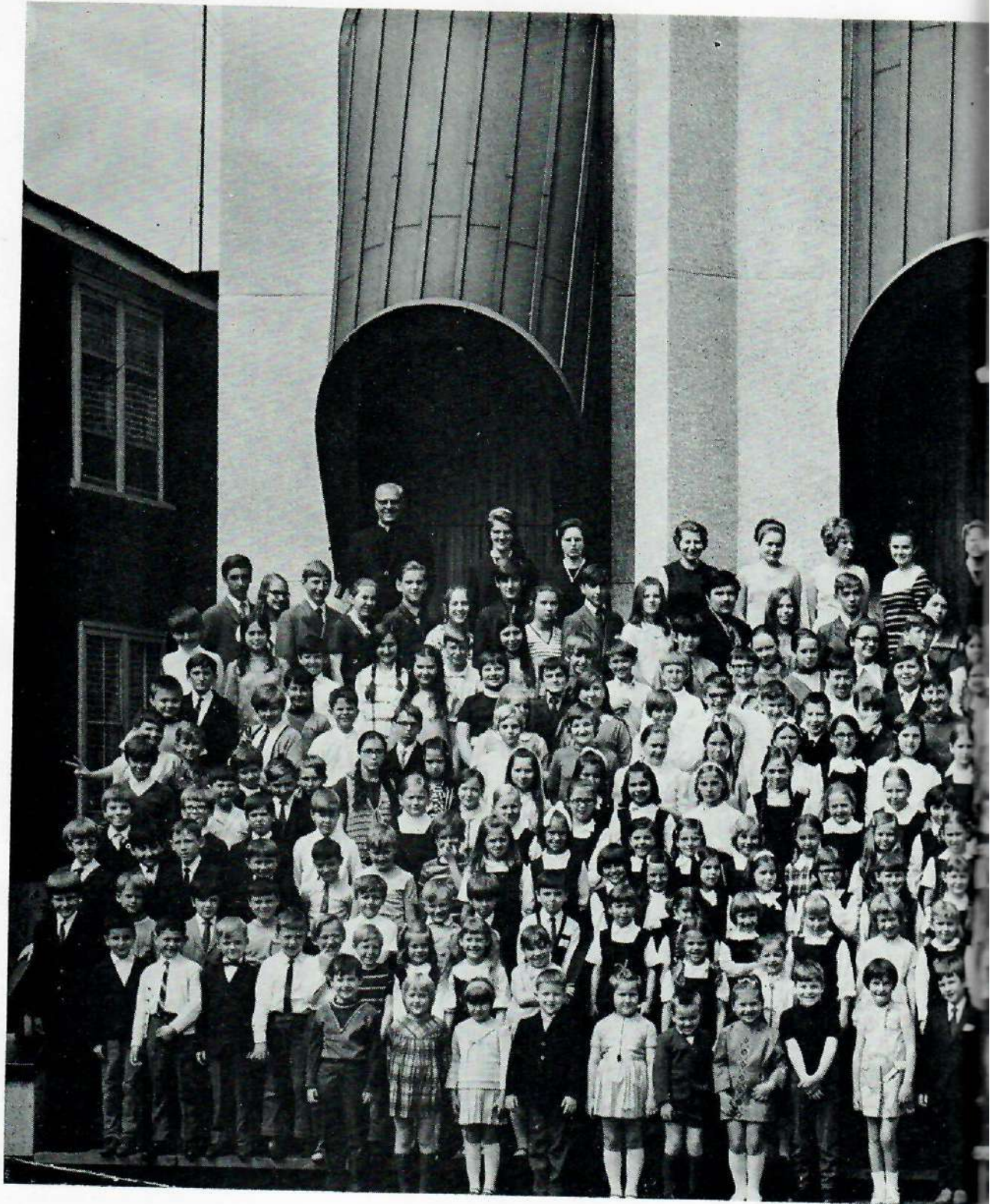
Панна С. Генін

Катехити:

о. д-р Р. Даниляк

о. прел. В. Філевич

о. В. Шарєвич.

РК 1969 — 1970

ВОЮ І УЧНЯМИ

ГРАДУАНТИ І ГРАДУАНТКИ 1970

Дарвара Бабин
Вогдан Бабяк
Зенон Боднарук
Ліда Голубінська
Ярко Гробельський
Іванка Дичківська
Люба Дендерис
Роман Дербіш
Володимир Дроздовський
Галина Дудра
Галина Загребельна
Анна Івасиків
Наталка Клюфас
Мирон Копистянський
Роман Кружелецький

Христина Любчак
Анна Маречко
Ольга Мацигин
Гавриїл Назар
Леонтинна Назар
Анна Пташник
Володимир Пташник
Петро Семерь
Анна Снітинська
Влодко Терес
Мирослава Фіголь
Іван Хоптяний
Богданна Штогринець
Роман Яріш

Поміж градуантами о. д-р Роман Даниляк, катехит

Відрядним явищем майбутності нашої Церкви й Народу була градуація перших учнів, що вже від передшкілля до закінчення восьмої класу учащали до Цілоденної Школи. При кінці червня 1970 року, при чудовій погоді спільно весни, відбулася градуація за такою програмою:

Служба Божа 6:30
Побажання о. мітрат В. Філевич
Вручення дипломів
Вручення нагород
Многая Літа

УПРАВА ШКОЛИ

Сестра Галина — управителька
Сестра Меланія
Пані О. Сол
Пан А. Бирн
Пан С. Стюарт
Панна Д. Яник
Панна С. Шелепинська
Сестра Боніфатія
Пані О. Тесля
Сестра Флорентина
Панна І. Гут
Пані мгр. М. Кінасевич,
пані І. Курман, пані Я. Ломага,
пані Ів. Лещинин, пані Л. Тартелія

Катехити: о. мітрат В. Філевич
о. д-р Р. Даниляк, о. В. Шараневич

БЕНКЕТ І ЗАБАВА

Побажання — Сестра Галина і Сестра Меланія

Побажання — від Батьківського Комітету
голова п. М. Бозьо

Гратуляції від Батьків —
інж. А. Клюфас

Від учнів восьмої класи:

Працання — Ярко Гробельський
Анна Івасиків.

Зібрані чутливо реагували на золоті слова високодостойного о. Мітрата В. Філевича, Преподобних Сестер Учительок, Високоповажаних Батьків та молодих Градуантів, які горіли любов'ю до Божої Премудрости, до Пресвятої Богородиці, до Терплячої України та до прибраної Батьківщини.

З великою радістю слід відмітити: перші градуанти, що від передшкілля до закінчення учащали до нашої школи, відзначалися глибокою особистістю, проникливим відчуттям надземського і безпосереднім щирим відношенням до ближнього.

ШКІЛЬНИЙ РІК 1970 — 1971

Учительський Збір Української Католицької Цілоденної Школи Св. Свщм. Йосафата:
1-ший ряд: о. Володимир Шараневич, Ярослава Ломага, Марія Кінасевич, Сестра Меланія — директорка, Іванна Лешишин, Сестра Флорентина, основоположник і опікун школи — Всесвітл. о. митрат Василь Філевич.
2-гий ряд: Сестра Мирослава, Ольга Гадсон, Ірина Курман, Ольга Соя, Сестра Елісея, Ярослава Шелепинська, Ольга Тесля, Ярослав Стюарт, Діянна Яник, Марія Прачун, Сестра Анна, Люїза Тарталя.

ШКІЛЬНИЙ РІК 1970 — 1971

САДОЧОК — Учителька Ярослава Шелепинська

1-ша класа; учителька Сестра Флорентина, ССПД

ШКІЛЬНИЙ РІК 1970 — 1971

2-га класа; учителька Ольга Тесля

3-та класа; учителька Сестра Анна ССПД

ШКІЛЬНИЙ РІК — 1970 — 1971

4-та класа; учителька Ярослава Шелепинська

5-та класа; учителька Діянна Яник

ШКІЛЬНИЙ РІК — 1970 — 1971

6-та класа; учитель Ярослав Стюард

7-ма А класа; учителька Ольга Соя

ШКІЛЬНИЙ РІК 1970 — 1971

7-ма Б класа; учителька Марія Нагірняк

8-ма класа; учителька Сестра Мирослава, ССПД

ГРАДУАЦІЯ 1970 — 1971

Вручення дипломів
абсолювентам

О год. 7-й веч., Всесв. о. митрат В. Філевич, в сослуженні Отців катехитів, відправив Святу Літургію в намірені градуантів. Усі абсолювенти і абсолювентки та багато родичів і гостей приступили до Святого Причастя. Відтак промовив до градуантів о. митрат В. Філевич, бажаючи їм якнайкращих успіхів у продовжуванні своєї науки в середніх школах. Після того Отець Митрат вручив абсолювентам дипломи.

Микола Щербак

МОЛИТВА ДО БОГОРОДИЦІ

Ми молимося в ногах Твоїх, Пречиста,
Вклоняємось у лагідній покорі,
Дай нам рости, як квіти в ранці чисті,
Серцями світлі, як небесні зорі.

Хай Твоя ласка гріє,
Благодатна Маріє!

Ми молимося, милосердна Мати,
Дай нам здоров'я, розуму і сили,
Щоб ми могли Тебе возвеличати,
Щоб ми Твоє ім'я в душі носили.

Хай Твоя ласка гріє,
Благодатна Маріє!

ШКІЛЬНИЙ РІК 1970 — 1971

Градуюнти; шкільний рік 1970 — 1971. Преп. Сестра Мелянія і Сестра Мирослава, ССПД

ДИПЛОМИ ОДЕРЖАЛИ ТАКІ УЧНІ Й УЧЕНИЦІ — АБСОЛЬВЕНТИ:

Домка Боднар
Богданна Бойко
Богдана Бачинська
Христя Гуляк
Люба Гавур
Драгомир Зарицький
Андрій Ковальський
Мирон Косарчин
Теодор Кравець
Михась Юрків

Христя Кушмелин
Оля Лавришин
Дарія Ласюк
Андрій Левицький
Богданна Левицька
Данило Капуста
Анна Кордюк
Роман Матейко
Єлисавета Назар

Кароліна Осадчук
Іван Помазанський
Леся Ригорська
Івась Рудик
Богдан Семко
Люба Спольська
Андрій Тарапацький
Ірка Хичій
Александра Харамбура
Леся Щурик

ПРОГРАМА ГРАДУАЦІЙНОГО БЕНКЕТУ

Предсідник — Д-р Осип Бойко
Побажання — Сестра Меланія, управителька
Сестра Мирослава, учителька кляси
Побажання від Батьківського Комітету — голова пан П. Ткач
Гратуляції від Батьків — Пані О. Ковальська
Від учнів восьмої кляси
Прощання — Богданна Бойко і Люба Спольська.

ЮВІЛЕЙНЕ ЧАЙНЕ ПРИЙНЯТТЯ

з нагоди

ДЕСЯТИ-ЛІТТЯ ЦІЛОДЕННОЇ ШКОЛИ

16 травня, 1971 року

Всесвітл. о. митрат Василь Філевич вітає прийвних на Ювілейному прийнятті.

Преп. Сестра Сецилія ССПД, обслуговує та подає чай гостям.

Під час Ювілей-
ного прийняття
старші й молодь
гостяться.

Дитячий хор при школі Святого Йосафата.

Диригує
Преп. Сестра
Мелянія,
ССПД

Танцювальна група виступає під час Ювілейного Концерту

Дитячий хор під проводом Сестри Флорентини, ССПД

о. А. Трух, ЧСВВ

З НАМИ БОГ!

Нене-Вкраїно! Хоч замість волі
В тебе лиш смутку повно й недолі,
Ти не зневірюйся серед тривог
І не лякайся — бо з нами Бог!

В тузі за щастям, за свободою,
Ми довго бились в кривавім бою.
А хоч і впали від перемог —
Ми не загинем — бо з нами Бог!

Нас не зневірять свіжі могили,
Що наше поле так густо вкрили,
В час бою стане один за трьох,
Бо з нами правда, бо з нами Бог!

Лиш більше віри, більше любови
Тої, що ломить всякі окови;
Більше надії серед тривог,
Бо з нами Господь, бо з нами Бог!

Список учнів Першої Української Католицької Цілоденної Школи ім. Святого Священномученика Йосафата від 1961 до 1971

Адроник Марія
 Андрейко Богданна
 Бабяк Богдан
 Бабяк Леся
 Бабяк Тарас
 Бабяк Теодор
 Бабяк Ігор
 Бабяк Надя
 Бабин Марія
 Бабин Василь
 Бабин Варвара
 Бабин Іван
 Бабин Михайло
 Бабин Павло
 Бабич Олександр
 Баган Богданна
 Баган Іванка
 Бадівський Дмитро
 Базилевич Ліда
 Балабан Петро
 Балицька Ліліяна
 Балицька Славія
 Балог Христя
 Бандурка Орест
 Барановська Мирося
 Барановський Андрій
 Барановський Юрій
 Бачинський Ярослав
 Беднарська Марія
 Бенеш Галина
 Берко Володимир
 Берко Іван
 Бирик Марта
 Бирик Надя
 Бирик Ярکو
 Бирнс Дамян
 Білецька Дарія
 Благій Михайло
 Благій Іван
 Благій Йосиф
 Бодди Євген
 Боднар Олександр
 Боднар Володимир
 Боднар Іван
 Боднар Анна
 Боднар Дарія
 Боднар Тереса
 Боднар Неля
 Боднарук Зенон
 Боднарук Оксана
 Боднарук Богдан
 Боечко Патриція
 Бозьо Тарас
 Бозьо Наталя

Бозьо Юрій
 Бозьо Роман
 Бозьо Марія
 Бозьо Марта
 Бойко Богданна
 Болюбаш Любомир
 Болюбаш Богдан
 Брус Данило
 Бручківський Роман
 Буткевич Тереса
 Бутула Елері

Важна Богданна
 Велигорська Марта
 Веретельник Роман
 Висоцька Марія
 Витягловський Михайло
 Витягловський Петро
 Вишньовський Тарас
 Вістовська Катерина
 Вістовський Василь
 Войтів Христя
 Волошук Євген
 Волошук Маріянна
 Волошук Володимир
 Ворона Гордон

Гавреляк Петро
 Гайсанюк Андрій
 Галюк Анна
 Галюк Мирон
 Галюк Йосиф
 Гамелей Тарас
 Гамівка Віра
 Гамівка Микола
 Гамівка Петро
 Гарасимович Юрій
 Гарасовська Христя
 Гарасовський Орест
 Гишка Михайло
 Гишка Славко
 Гірник Міра
 Гірник Олександр
 Гладій Ярослав
 Гладун Катерина
 Гладун Пилип
 Гладун Юлія
 Голиш Віктор
 Голиш Степан
 Голиш Матрин
 Голиш Лінда
 Голубінська Христя
 Голубінська Ліда
 Голубінський Ігор

Городецька Оксана
 Горошко Іван
 Горський Богдан
 Граб Тарас
 Граб Роман
 Гривна Рута
 Гривний Михайло
 Грицина Степан
 Грицина Марія
 Гробельський Ярکو
 Гробельський Ігор
 Гробельська Рома
 Грушевська Катерина
 Грушевський Богдан
 Гуляк Євгенія
 Гуляк Христя
 Гуляк Орест
 Гурей Галина
 Гурей Степан
 Гусак Галина

Габер Роман
 Габер Ліля
 Габер Патриція
 Гавур Роман
 Гавур Люба
 Герман Едвард
 Гула Тарас
 Гула Нестор
 Гут Володимир

Дейчаківська Мотрія
 Дембровський Роман
 Демків Олександр
 Демків Степан
 Дендерис Богдан
 Дендерис Марія
 Дендерис Люба
 Дендерис Надя
 Дербіш Роман
 Дербіш Ліда
 Дидик Тереса
 Дичковська Іванка
 Дичковський Ярослав
 Дмитров Богдан
 Дмитров Степанія
 Довгий Іван
 Довга Меланія
 Дроздовський Володимир
 Дроздовський Юрій
 Дроздовська Віра
 Дубник Розалія
 Дубник Іванка
 Дудар Данило

Дудар Маріянна
 Дудас Марта
 Дудас Анна
 Дудра Галина
 Дудра Джін
 Думан Дюба
 Думан Роман
 Думан Василь
 Думан Рома
 Дуркот Ліда
 Дуркот Рената
 Душенчук Іван
 Душенчук Надя

Загребельна Дарка
 Загребельна Галина
 Загребельна Романна
 Зазуляк Євген
 Зазуляк Леся
 Зазуляк Роман
 Закалужна Люба
 Зарицький Дража
 Зарицький Ярослав
 Зарицький Олександр
 Зарицький Ярослав
 Зеленьяк Марта
 Зеленьяк Олег

Іванкевич Мирон
 Іванкевич Роман
 Іванкевич Патриція
 Іванусів Олеса
 Іванусів Олена
 Івасиків Славка
 Івасиків Василь
 Івасиків Анна
 Івасиків Соня
 Івасиків Андрій
 Івасиків Іван
 Ігнаш Ольга
 Ігнаш Роман
 Ігнаш Степан

Калмук Богдан
 Калмук Едвард
 Калмук Лінда
 Кандюк Галина
 Капуста Тереса
 Капуста Петро
 Капуста Василь
 Капуста Данило
 Квасничка Михайло
 Квасничка Віра
 Квасничка Петро

Клибус Анна Марія
Климкович Тая
Клюфас Юрій
Клюфас Наталя
Клюфас Ігор
Клюфас Тетяна
Клюфас Богдан
Клюфас Орест
Коваль Христя
Ковальська Христя
Ковальський Юрій
Ковальський Андрій
Ковальський Яромир
Ковальський Орест
Ковальчук Тарас
Ковальчук Роман
Ковальчук Матей
Козар Роман
Козар Степан
Комар Люба
Комар Михайло
Комарницький Богдан
Комарницький Олександр
Комарницький Борис
Комарницька Ліда
Комарницький Роман
Копистянський Борис
Копистянський Мiron
Копистянська Уляна
Кордюк Христя
Кордюк Анна
Кордюк Андрій
Король Ляріса
Король Ева
Косарчин Мiron
Костюк Айрис
Котурбаш Марія
Кравець Теодор
Крамарчук Христя
Кривак Юрій
Кривоніс Любомир
Кривоніс Маркіян
Кришталович Олег
Кришталович Анна
Кружелецький Роман
Кружелецька Марія
Крупа Роман
Крупка Роман
Крупка Андрій
Кузь Олег
Кулик Роман
Кулик Андрій
Купич Надя
Курилюк Орест
Кушмелин Христя
Кушмелин Дарія
Кушнірик Марія
Кушнірик Патриція

Лавришин Борис
Лавришин Ольга
Лавришин Мiron
Лазурко Ярослав
Ласюк Роман
Ласюк Дарія
Левицький Борис
Левицький Олег
Левицький Андрій
Левицька Марта
Левицька Богданна
Левицький Олег
Лейбич Іван
Лейбич Роксоляна
Лехновська Зірка
Лешчишин Марта
Лешчишин Дарія
Лобай Роман
Лукавецька Анна
Лукашович Кармеля
Луч Марлейн
Луч Катерина
Любінський Ярослав
Любінський Тарас
Любінська Марія
Любчак Христя

Мазуренко Ірина
Мазуренко Ліда
Макар Галина
Макар Ярослава
Маковецька Ірина
Макух Зенон
Макух Тома
Маліновський Марко
Маречко Юрій
Маречко Анна
Маречко Галина
Марко Христя
Матейко Роман
Матис Данило
Матис Богдан
Мацигін Ольга
Мацигін Павло
Медик Роман
Медицька Христя
Медицький Данило
Мекол Дебора
Мекол Вейн
Мельник Богданна
Мельник Роман
Мельник Зенон
Мельник Орест
Мельник Євген
Мельник Ліда
Мельник Мiron
Мельник Галина
Мельник Володимир
Мельникович Анна

Мельникович Іван
Мерв'як Леонард
Мицик Тарас
Мицик Степан
Мицик Христя
Мицик Ірина
Мізур Христя
Міщей Дарка
Міщей Павло
Монастерський Іван
Монастерський Михайло
Монастерський Петро
Монастерська Марія
Монтасевич Богдан
Мороз Марко
Мороз Андрій
Мосюк Василь
Мосюк Роман
Мосюк Марія
Мошчич Степан
Мриц Ераст
Мриц Романна

Наворинська Патриція
Наворинська Діянна
Наворинський Роман
Назар Константина
Назар Льоня
Назар Маріянна
Назар Гавриїл
Назар Марія
Назар Єлисавета
Назар Олександр
Неведюк Іван
Неведюк Михайло
Недогода Ірина
Нич Тарас
Нич Андрій
Німець Христя

Олешкевич Ліда
Олешкевич Петро
Олешкевич Іван
Олиник Уляна
Оприск Леся
Оприск Богданна
Осадчук Кароліна
Осадчук Катерина
Осьмак Роман
Осьмак Орест
Осовська Юлія
Осовський Михайло
Островерха Михайло

Павич Богдан
Павич Марта
Паньків Михайло
Паньків Роман
Панько Богдан

Парцей Микола
Парцей Мiron
Парцей Михайло
Парцей Роман
Парубчак Юрій
Пасічник Богдан
Пастух Діянна
Пейко Ірина
Пелех Юрій
Пелех Богдан
Пелех Оксана
Перегінець Ігор
Петраш Браєн
Петраш Діянна
Петраш Петро
Петрашкевич Зорянна
Петрашкевич Галина
Петрашкевич Віра
Петрашкевич Дарія
Підручний Богдан
Підручна Ірина
Пільків Євген
Пільків Марта
Пітик Ростислав
Плювак Тамара
Помазанський Олександ
Помазанська Надя
Похмурська Марянна
Похмурська Вероніка
Похмурський Олександр
Притуляк Вікторія
Процків Юлія
Пташник Анна
Пташник Роман
Пташник Володимир

Ригорська Леся
Рокоский Юрій
Романко Ірина
Романко Леся
Рудинський Ігор
Рудик Іван

Свинтух Мальвіна
Свинтух Микола
Сьогодні Юлія
Сьогодні Тадей
Семець Мiron
Семець Петро
Семко Ірина
Семко Богдан
Сенкус Роман
Синік Сузанна
Сирко Анна
Скавінський Григорій
Скавінська Сузанна
Скотник Андрій
Скотник Петро
Слободян Олександра

Слободян Елейн
Слота Євген
Слота Маргарета
Слота Йосафат
Сметанюк Михайло
Сметанюк Тереса
Смілка Юрій
Снітинська Анна
Соколовська Марія
Соколовський Степан
Соломон Ірина
Соломон Леся
Соломон Роман
Соломон Соня
Сосинська Патриція
Сосинський Петро
Спольський Андрій
Спольська Люба
Спольський Михайло
Спольський Мирон
Спольський Володимир
Стасів Андрій
Стасів Марко
Стельмах Степан
Стецура Наталя
Стефанюк Анна
Стефанюк Марія
Ступарик Михайло
Сукман Леся
Сумик Андрій
Сухий Богдан
Суша Ірина

Тарапацький Андрій
Тарапацька Тетяна

Татарин Тарас
Татарин Мирон
Татарський Андрій
Татарський Юрій
Терес Володимир
Тесля Кені
Тесля Маріянна
Тисяк Олександр
Ткач Іван
Ткач Рома
Ткач Василь
Трон Андрій
Трон Леся
Троян Степан
Трусь Адріан
Трусь Юліан
Тугай Бей Борис
Туренко Роман
Турик Наталя
Турик Петро
Турчин Дарія
Турчин Орест

Фалендиш Мирослава
Федак Богданна
Федак Роман
Фіголь Мирослава
Фіголь Лев
Фіголь Ляріса
Флойд Марія

Харак Роман
Харак Ліда
Харамбура Катерина
Харамбура Сандра

Хашівська Катерина
Хичій Олександра
Хичій Ірина
Хичій Марта
Хомин Мирослав
Хомин Роман
Хомин Олег
Хоптіяний Іван
Хоптіяна Мирослава

Цвик Орест
Ціхацька Юлія
Ціхацька Катерина
Ціхацький Данило
Цибульська Лариса
Цибульська Дженет
Цурковський Юрій
Цурковська Міра
Цурковська Роксоляна
Цюпка Маріянна
Цюпка Григорій

Чайківський Олег
Чекалюк Ярослав
Чекалюк Богдан
Чеканський Іван
Чеканська Ірина
Червінська Анна
Чернич Рома
Чорнявська Марія
Чорнявська Тереса
Чорнодольський Богдан
Чумак Андрій
Чумач Тома

Шанта Людмила
Шараневич Роман
Швець Марія
Шкляр Ліда
Шкляр Надя
Шкляр Орест
Штогранець Богдан
Штогранець Богданна
Шумська Анна
Шумський Богдан
Шот Ірина
Шот Джін

Щурик Леся
Щурик Оля

Юрків Михайло
Юрчешин Константина
Юрчешин Павло

Яворський Теодор
Яківчик Ольга
Якубовський Ричард
Якубовський Михайло
Якубовська Степанія
Яремко Христя
Яремко Михайло
Яремко Степанія
Яримович Ляріса
Яріш Христя
Яріш Роман
Яріш Христя
Яріш Кароліна
Яськів Юрій

МОЛИТВА ЗА УКРАЇНУ

Боже Великий, Єдиний,
Нам Україну храни!
Волі і світу промінням
Ти її осіни!

Світлом науки і знання
Нас усіх просвіти,
В чистій любові до Краю
Ти нас, Боже, зрости!

Молимося, Боже Єдиний,
Нам Україну храни,
Всі свої ласки, щедроти
Ти на люд наш зверни!

Дай йому волю, дай йому долю
Дай доброго світа,
Щастя, дай, Боже народу
І многая, многая літа!

Children who attended St. Josaphat's Cathedral School

1961 to 1971

Andrejko Bohdana	Bozio George	Denderys Luba	Hameley Taras
Adronyk Maria	Bozio Roman	Denderys Nadia	Hamiwka Vera
Babiak Bohdan	Bozio Maria	Demkiw Alexander	Hamiwka Mykola
Babiak Ihor	Bozio Martha	Demkiw Stefan	Hamiwka Petro
Babiak Lesia	Bruce Daniel	Derbish Roman	Haluk Joseph
Babiak Taras	Bruchkowski Roman	Derbish Lidia	Haluk Anna
Babiak Theodore	Burns Damien	Dejczakiwsky Motria	Haluk Myron
Babiak Nadia	Butkewich Theresa	Dmytrow Bohdan	Harasowsky Christine
Babyn Mary	Butula Ellery	Dmytrow Stephanie	Harasowsky Orest
Babyn William	Bybyk Martha	Dowhy Iwan	Harasymowich George
Babyn Barbara	Bybyk Nadia	Dowhy Melania	Hajsaniuk Andrew
Babyn John	Bybyk Yarko	Drozdowsky Wolodymyr	Hawrelak Peter
Babyn Michael		Drozdowsky Yuriy	Hirnyk Myra
Babyn Paul	Charambura Katherine	Drozdowsky Vera	Hirnyk Alexander
Babytsch Alexander	Charambura Sandra	Dubnyk Rosemarie	Hladun Catharine
Baczynskyj Jaroslaw	Chaszeziwsky Kathy	Dubnyk Joan	Hladun Phillip
Badiwsky Dmytro	Charak Roman	Dudar Donald	Hladun Julia
Bagan Dana	Charak Lidia	Dudas Marion	Hlady Jerry
Bagan Joan	Chekansky Irene	Dudas Martha	Holubinsky Christine
Balaban Peter	Chekansky John	Dudas Anne	Holubinsky Lidia
Balicki Lillian	Chekaluk Jerry	Dudra Helen	Holubinsky Ihor
Balicki Slavia	Chekaluk Bohdan	Dudra Jean	Holysh Victor
Bandurka Orest	Cherwinsky Ann	Duman Luba	Holysh Steve
Baranowsky Gloria	Chomyn Myroslaw	Duman Roman	Holysh Martin
Baranowsky Andrij	Chomyn Roman	Duman William	Holysh Linda
Baranowsky George	Chomyn Oleh	Duman Roma	Horodecki Oksana
Bazylewicz Lidia	Choptiany Myra	Durkot Lydia	Horsky Bohdan
Bednarski Maria	Choptiany John	Durkot Renata	Horoszkow Johnny
Benesh Halyna	Chorneawsky Maria	Duszenchuk John	Hrab Taras
Berko Walter	Chorneawsky Theresa	Duszenchuk Nadia	Hrab Roman
Berko John	Chuchmach Thomas	Dyczkowski Yvonne	Hrobelsky Yarko
Blahy Michael	Chyczij Irene	Dyczkowski Jaroslaw	Hrobelsky Roma
Blahy John	Chyczij Alexandra	Dydyk Theresa	Hrobelsky Ihor
Blahy Joseph	Chyczij Marta		Hrycyna Stefan
Bileckij Daria	Chumak Andrew	Eurke Michael	Hrycyna Maria
Bodnar Alexandra	Cichacki Julia	Falendysz Myroslawa	Hrywna Ruth
Bodnar Wolodymyr	Cichacki Danny	Fedak Danuta	Hrywna Michael
Bodnar John	Cichacki Katrina	Fedak Roman	Hrushewsky Catherine
Bodnar Anne	Ciupka Marianna	Figol Myroslawa	Hrushewski Bohdan
Bodnar Doreen	Ciupka Gregory	Figol Lew	Hulak Euhenia
Bodnar Theresa	Curkowskyj Yuriy	Figol Larisa	Hulak Christine
Bodnar Nellie	Curkowskyj Myra	Floyd Mary	Hulak Orest
Boddy Eugene	Curkowskyj Roksolana		Hurej Helen
Bolubash Lubomyr	Cybulski Larisa	Gaber Roman	Hurej Stephen
Bolubash Bohdan	Cybulski Janet	Gaber Lily	Husak Helen
Bodnaruk James	Cwyk Orest	Gaber Patricia	Hyszka Michael
Bodnaruk Zenon	Czajkowskyj Oleh	Gawur Roman	Hyszka Slawko
Bodnaruk Oksana	Czernysz Roma	Gawur Luba	
Bolog Christine	Czornodolsky Bobby	German Edward	Ignasz Olga
Boyetchko Patricia		Gula Taras	Ignasz Roman
Boyko Bohdana	Dembowsky Ronnie	Gula Nestor	Ignasz Stefan
Bozio Taras	Denderys Bohdan	Gut Walter	Iwanusiw Olesia
Bozio Natalia	Denderys Maria		Iwanusiw Olena

Iwankewycz Myron
Iwankewycz Raymond
Iwankewycz Patricia
Iwasykiw Slawka
Iwasykiw Wasyl
Iwasykiw Anna
Iwasykiw Sonia
Iwasykiw Andrew
Iwasykiw Iwan

Jarish Roman
Jarish Christine
Jakiwczyk Olga
Jaremko Christine
Jaremko Michael
Jaremko Stephanie
Jarymowich Larysa
Jaskiw Yuriy
Jaworsky Theodore

Kalmuk Robert
Kalmuk Eddie
Kalmuk Linda
Kandiuk Helen
Kapusta Theresa
Kapusta Peter
Kapusta William
Kapusta Donald
Klufas Yuriy
Klufas Natalia
Klufas Ihor
Klufas Tatiana
Klufas Bohdan
Klufas Orest
Klybus Anne Marie
Klymkowych Tanya
Korol Larisa
Korol Eva
Komar Luba
Komar Michael
Kopystanski Boris
Kopystanski Myron
Kopystanski Ulana
Komarnycki Bohdan
Komarnycki Alexander
Komarnycki Boris
Komarnycki Lydia
Komarnycki Roman
Kordiuk Christine
Kordiuk Ann
Kordiuk Andrij
Kostiuk Iris
Kosarczyn Myron
Koturbash Maria
Kowalchuk Terry
Kowalchuk Roman
Kowalchuk Matthew
Kowalsky Christine
Kowalsky Andrew

Kowalsky Jaromyr
Kowalsky George
Kowalsky Orest
Kowalsky George Andrew
Kowal Christine
Kozar Roman
Kozar Stephan
Kramarchuk Chrystyna
Krawec Theodore
Krywonis Lubomyr
Krywonis Markian
Krupa Roman
Krupka Roman
Krupka Andrij
Kruzelecky Roman
Kruzelecky Maria
Krywiak George
Krystalowych Alexander
Krystalowych Anna
Kulyk Roman
Kulyk Andrew
Kupych Nadia
Kuryluk Orest
Kushmelyn Chrystyna
Kushmelyn Daria
Kuszniryk Maria
Kuszniryk Patricia
Kwasnychcka Peter
Kuz Oleh
Kwasnychcka Michael
Kwasnychcka Vera

Lasiuk Ronald
Lasiuk Darlene
Lawryshyn Boris
Lawryshyn Myron
Lawryshyn Olga
Lazurko Jaroslaw
Lechnowsky Zirka
Leibycz Iwan
Leibycz Roksolana
Leshchyshyn Martha
Leshchyshyn Daria
Lewitski Borys
Lewitski Oleh
Lewitski Andrew
Lewitski Martha
Lewyckyj Bohdan
Lewyckyj Oleh
Lobay Roman
Lubinski Gerry
Lubinski Maria
Lubinski Terry
Lubczak Christine
Lukawecky Anna
Lukianowich Carmela
Luch Marlaine
Luch Catherine

Maczygyn Olga
Maczygyn Paul
Makoweckyj Irene
Makuch Zennon
Makuch Timothy
Makar Halyna
Makar Jaroslawa
Mareczko George
Mareczko Anne
Mareczko Helen
Marko Christine
Mateyko Roman
Malinowsky Marek
Matys Daniel
Matys Bohdan
Mazurenko Irene
Mazurenko Lida
McColl Deborah
McColl Wayne
Medyk Roman
Medycky Christine
Medycky Daniel
Melnik Donna
Melnik Roman
Melnik Zenon
Melnik Orest
Melnik Eugene
Melnik Lidia
Melnik Myron
Melnik Helena
Melnik Wolodymyr
Melnikowich Anna
Melnikowich John
Merwiak Leonard
Mischey Darka
Mischey Paul
Mizur Christine
Monasterskyj John
Monasterskyj Michael
Monasterskyj Peter
Monasterskyj Maria
Montasewych Bohdan
Moroz Marko
Moroz Andrew
Mosiuk Wasyl
Mosiuk Roman
Mosiuk Maria
Moszczycz Stephan
Mryc Erast
Mryc Romana
Mycyk Taras
Mycyk Martha
Mycyk Stephen
Mycyk Christine
Mycyk Irene

Naworynski Patricia
Naworynski Diana
Naworynski Ronald

Nazar Connie
Nazar Marlene
Nazar Leona
Nazar Gabriel
Nazar Mary
Nazar Elizabeth
Nazar Alexander
Nedohoda Irene
Newediuk John
Newediuk Michael
Nimec Christine
Nych Taras
Nych Andrew

Oleszkewicz Lydia
Oleszkewicz Peter
Oleszkewicz John
Olynyk Ulana
Oprysk Donna
Oprysk Lisa
Osadchuk Caroline
Osadchuk Catherine
Osmak Roman
Osmak Orest
Osowsky Julia
Osowsky Michael
Ostrowercha Michael

Pankiw Michael
Pankiw Ronald
Panko Bohdan
Parzei Nick
Parzei Myron
Parzei Michael
Parzei Roman
Parubczak George
Pasichnyk Bohdan
Pawych Bohdan
Pawych Martha
Pastuch Dianne
Pejko Irene
Pelech Yuriy
Pelech Bohdan
Pelech Oksana
Perehinec Ihor
Petrash Brian
Petrash Dianne
Petrash Peter
Petrashkewych Doris
Petrashkewych Helen
Petrashkewych Vera
Petrashkewych Zonia
Pidrucznij Bohdan
Pidrucznij Irene
Pilkiw Eugene
Pilkiw Martha
Pityk Rostyslaw
Pluwak Tamara
Pochmurskyj Marianne

Pochmurskyj Alex
 Pochmurskyj Veronica
 Pomazanskyj Nadia
 Pomazanskyj Oleksa
 Procki Julia
 Prytulak Victoria
 Ptaszyk Ann
 Ptaszyk Roman
 Ptaszyk Walter

Rocoski George
 Romanko Irene
 Romanko Lesia
 Rudensky Ihor
 Rudyk John
 Ryhorski Lesia

Segodnia Judith
 Segodnia Teddy
 Semec Miron
 Semec Peter
 Semko Bohdan
 Semko Irene
 Senkus Roman
 Shanta Ludmilla
 Sharanewych Roman
 Shklar Lida
 Shklar Nadia
 Shklar Orest
 Shumsky Ann
 Shumsky Bohdan
 Skawinski Gregory
 Skawinski Suzanne
 Skotnyk Andrew
 Skotnyk Peter
 Stelmach Stephan

Slobodian Alexandra
 Slobodian Elaine
 Slota Eugene
 Slota Margaret
 Slota Murray
 Smetaniuk Michael
 Smetaniuk Teresa
 Smilka George
 Snitynsky Anne
 Sokolowsky Mary
 Sokolowsky Steve
 Solomon Irene
 Solomon Lesia
 Solomon Roman
 Solomon Sonia
 Sosinsky Patricia
 Sosinsky Peter
 Spolsky Andrew
 Spolsky Luba
 Spolsky Michael

Spolsky Myron
 Spolsky Wolodymyr
 Stasiw Andrew
 Stasiw Marc
 Stecura Natalie
 Stefaniuk Anne
 Stefaniuk Maria
 Stuparick Michael
 Suchyj Bohdan
 Suchyj Irene
 Sukman Lesia
 Sumyk Andrej
 Swyntuch Malvina
 Swyntuch Nick
 Synick Suzanne

Syrko Anna
 Szczuryk Lesia
 Szczuryk Olla
 Szot Irene
 Szot Jean
 Sztohyrec Bohdan
 Sztohyrec Donna
 Schwec John
 Schwec Maria

Tarapacky Andrew
 Tarapacky Tatiana
 Tatarsky Andrew
 Tatarsky George
 Tataryn Myron
 Tataryn Taras
 Teres Walter
 Teslia Kenneth
 Teslia Mary Ann
 Tkach John
 Tkach Romanna
 Tkach William
 Trojan Stephen
 Tron Andrew
 Tron Lesia
 Trus Adrian
 Trus Julian
 Tuhay Bey Borys
 Turchyn Darlene
 Turchyn Sonia
 Turczyn Orest
 Turenko Roman
 Turyk Natalia
 Turyk Peter
 Tysiak Alexander

Vajny Donna

Welyhorsky Martha
 Weretelnik Roman
 Wisowsky William
 Woloschuk Eugene
 Woloschuk Marianne
 Woloschuk Walter
 Worona Gordon
 Wojtiw Christina
 Wyshniowsky Terry
 Wysocki Mary
 Wytiahlowsky Michael
 Wytiahlowsky Peter

Yakubowski Richard
 Yakubowski Michael
 Yakubowski Stephanie
 Yarish Caroline
 Yarish Christine
 Yurcheshyn Connie
 Yurcheshyn Paul

Zahrebelny Darlene
 Zahrebelny Helen
 Zahrebelny Romana
 Zakaluzny Luba
 Zarycki Draja
 Zarycki Jaroslaw
 Zarycky Alex
 Zarycky Jerry
 Zazulak Gary
 Zazulak Lesia
 Zazulak Raymond
 Zeleniak Marta
 Zeleniak Oleh

IF I WERE THE ONLY ONE CONCERNED

If I were the only one concerned,
 I could sometimes fail to stand for the right,
 I could sometimes be rude instead of polite,
 I could sometimes tell lies instead of truth,
 I could sometimes be slightly impure and uncouth,
 If I were the only one concerned.

But I am not the only one concerned:
 There are parents who trust me to make the right
 choice,
 There are teachers who in my success rejoice with me;
 There are small boys and girls who look up to me,

There are 'blind' who hope to get light from me,
 There are the poor and the handicapped who search
 for my help
 Indeed I am not the only one concerned.

Oh, no! I am not the only one concerned!
 There is One above all who is concerned!
 He is the One who placed me on earth!
 He is the One who has led me since birth,
 He is the One who is always with me,
 He is the One who redeemed me from sin,
 Jesus, my Saviour, is most deeply concerned.

J. B. Male-Muka, Uganda

Сьогочасна наша суспільність у великій більшості нажаль не має належного розуміння ваги та благодатних впливів Українських Католицьких Сепаратних Шкіл. Ті, що вглиблюються у складне питання вирощування молодого покоління та трудяться при організуванні українських цілоденних шкільних завдань натрапляють на труднощі. Але важливе питання — життя-буття — наших дітей, гідність і достойність правих починів, при Божій допомозі вінчаються успіхами.

Надіємося, що ця “Пропам’ятна Книга”, хоч у малій мірі дасть образ проведеної праці, повної релігійного і національного духа, та причиниться до доброї слави нашої Першої Української Католицької Цілоденної Школи Святого Йосафата в Торонті.

БАТЬКІВСЬКИЙ КОМІТЕТ
1970 — 1971

ЧЛЕНИ БАТЬКІВСЬКОГО КОМІТЕТУ ПРИ ЦІЛОДЕННІЙ ШКОЛІ, ЯКІ ПРИЧИНИЛИСЯ ДО ВИДАННЯ ЦЬОЇ
“ПРОПАМ’ЯТНОЇ КНИГИ:

о. мітр. Василь Філевич, о. Володимир Шараневич, Михайло Бозьо, Яків Гладун, Василь Грушевський, Іван Ткач, Ярослав Цюпка.

Галя Баган, Тамара Волошук, Марія Голубінська, Леся Івасиків, Ірина Матейко, Оріся Павич, Марта Хомин, Стефанія Яримович.

Матеріяли зібрали та опрацювали: Тамара Волошук, Марія Голубінська, Марта Хомин, Стефанія Яримович.

Особлива подяка належить Опікунові школи Всесвіт. о. Митратові Василеві Філевичеві за його всебічну й повсякчасну моральну й матеріальну підтримку та цінні поради, що вможливили появу цієї книжки.

Приготував до друку ред. Ю. Бескид.

3 хроніки розвитку Рідної Школи катедри Святого Священномученика Йосафата в Торонті

Початки Рідної Школи катедри Святого Священномученика Йосафата сягають давніх українських піонерських часів і пов'язані з відкриттям новозбудованої церкви, сьогодні катедри Святого Йосафата в 1914 році. Саме тоді у підвалі церкви відкрито першу в Торонті Рідну Школу для навчання українських дітей рідної української мови. Тому, що професійних учителів не було, вчителювали дяки, які рівночасно були і її управителями. Навчання відбувалося щоденно від год. 5-ої до 7-ої вечора. У програму навчання входили українознавчі предмети: українська мова, писання, читання, граматики, історія і географія України, релігія і спів. Навчання тривало 4 роки, продовжене опісля на 5 років. Кожного року заходами учнів цієї школи відбувалися чотири концерти і одна сценічна виставка. Ще в 1926 році заходами учнів і дяковчителів виставлено на сцені дитячу оперетку "Коза Дереза". Пересічне чи-

Анна Підгайна

директор Рідної Школи і Курсів Українознавства Катедри Святого Йосафата, учителька від 1960 року, директорка Рідної Школи й Курсів Українознавства від 1969 року.

сло дітей впродовж праці дяковчителів було між 60 та 95 школярів.

Треба припускати, що між тими дяковчителями могли бути дійсні вчителі, однаке про це в записках не згадано. Між цими дяковчителями першим був Іван Зварич, відтак Степан Прихода, Онуфрій Луцишин, Василь Прихода, Микола Юречків, Іван Дідух, Григорій Мостовий. З-поміж них Микола Юречків перший зібрав і залишив записки про працю і розвій Рідної Школи церкви Святого Йосафата за час від початку її існування до 1936 року.

Коли 1937 року прибули до Торонта Сестри Службниць, між ними були професійні вчительки й во-

ни перебрали в свої руки управу парохіяльного шкільництва. У Рідній Школі Святого Йосафата працювали вони безперервно до 1954 року. Вони не міняли систему навчання, головний натиск кладено так, як із самого початку на вивчення української мови й релігії, яку очевидно вчили самі Сестри. Тоді на терені цієї школи в першому році праці Сестер відбувся заходами учнів і Сестер перший концерт у честь Тараса Шевченка. При школі організовано товариство "Діти Марії".

Із зростом учнів зростала рівнорядно потреба більшого числа вчителів. Прибували нові Сестри з новими силами і ідеями, в наслідок чого організовано дитячий шкільний хор, який 2-го листопада 1944 року виступив з першим у Торонті концертом у честь Митрополита Кир Андрея Шептицького. Відтак цей хор брав участь цього самого року у святі

Богдан Ігор АНТОНІЧ

БАТЬКІВЩИНА

Жовті косатні цвітуть на мокрих лунах,
як за днів дитинства, в кучерявій млі.
Вилітають ластівками стріли з луна,
білі стріли літ.

Оси золоті в чарнах троянд розквітлих,
мокрі зорі куряться під сизий вечір.
Ще горить твоєї молодости світло,
хоч новий десяток літ береш на плечі.

Слухай: Батьківщина свого сина кличе
найпростішим, неповторним, вічним словом.
У воді відбилися зорі і обличчя,
нароокі люди і співуча мова.

Всесвіт. о. д-р Роман
Даниляк
Духовний провідник і
катехит Курсів Україно-
знавства від почат-
ку їх засновання
(1966 рік)

М-гр Іван Бойчук

від 1961 — 1969 рр.
директор Рідної Шко-
ли і Курсів Україно-
знавства катедри Св.
Йосафата.

"День Молитви" за страждаючий український нарід на Рідних Землях.

Взагалі учні Рідної Школи Святого Йосафата були активні в церковному й суспільному житті. У хорах брали участь в церковних Богослужбах, передавали українські колядки по радіо, дбали про красу церкви, з Сестрами відвідували хворих по лікарнях і т. п. Брали участь у збірному концерті в честь нововисвячених Єпископів Кир Ісидора Борецького і Кир Андрея Роборецького під проводом Сестер Юстини і Дозитеї 1948 р. І цього самого року учні і Сестри були учасниками великих Марійських Святкувань у Торонті.

Праця Сестер була замітною. Саме навчання шкільних предметів вимагало багато праці, а підготовка всіляких шкільних імпрез вимагала додаткового зусилля. Старалися вони виховувати молодь у християнському дусі з любов'ю до своєї Церкви і свого народу.

У тому відтинку часу в Рідній Школі Святого Йосафата приблизно до 1954 року працювали Сестри: Наталія, Артемія, Юстина, Фатимія, Йосифа, Йоакима, Юнія, Арсенія і Дозитея.

Самі життєві умовини накинули думку потреби більшого приміщення, потреби залі для шкільних імпрез, зборів батьків тощо. І в тому 1954 році почалися планування будови більшої школи цілоденної англomовної виключно для українських дітей з українською мовою навчання, як предметом.

У Рідній Школі зайшли деякі зміни, тому, що прийнято першу світську вчительку п-ю Марію Павлишин. Зорганізовано три відділи, навчання відбувалося два рази в тиждні, класи були лучені. Навчання було ведене після усталеної програми та відбувалося далі у підвалі церкви. Учнів було 35.

Коли у 1960 році скількість учнів зросла до 60, виринула потреба нового вчителя. Тоді запрошено п-ню Анну Підгайну. Зорганізовано 6 клас. Навчання відбувалося кожного вечора так, що 1, 2, 3, 4 класи мали навчання два рази в тиждні, в п'ятницю дещо довше навчалася 5 і 6 класи. Молодші класи мали тоді спів.

Опікуном школи, як і передтим був Всесвіт. о. Митрат Василь Філевич. Кожна вчителька відповідала за свої класи перед опікуном школи. Вчительки спільно влаштовували шкільні імпреди, спільно вели виховну та адміністративну працю на терені школи. Навчання було поділене так: 1, 3 клас. і спів вчила п-і Марія Павлишин. Класи 2, 4, 5 і 6 вчила п-і Анна Підгайна.

Нова ера почалася в шкільній праці з відкриттям новозбудованої Української Католицької Цілоденної Школи Святого Священномученика Йосафата у вересні 1961 року. Очевидно нова школа Святого Йосафата була призначена на англomовне навчання для українських дітей з українською мовою як предметом, але два дні в тиждні, — саме п'ятницю і суботу відступлено на навчання для Рідної Школи.

Від того часу навчання в Рідній Школі відбувалося два рази в тиждні, в п'ятницю від год. 5-ої до год. 7-ої вечора, а в суботи від год. 9-ої ранку до год. 12-ої полудня. Спочатку зорганізовано 6 клас і з повним виміром годин тижнево працювали 6 учителів. Директором школи від 1961 року до 1969 року був м-гр Іван Бойчук, який рівночасно навчав у V-VI кл. Очевидно, що залежно від скількості учнів мінялася скількість вчителів. Деколи треба було творити два відділи тої самої класи.

Марія Павлишин
учителька
Рідної Школи

Ріналдо Кікіс
учитель
Рідної Школи

Ольга Гарасовська
учителька
Рідної Школи

Марія Максимець
учителька
Рідної Школи

Анна Галицька
учителька
Рідної Школи

Навчання відбувалося і відбувається за програмою виданою Світовою Координаційною Виховно-Освітньою Радою для Рідних Шкіл. Скількість учнів на протязі цієї декади вагалася між 163 — 132.

Спочатку працював на терені школи один дитячий хор під диригентурою вчительки п-і М. Павлишин, відтак зайшла потреба поділу хору і тоді хор молодших дітей перейняла вчителька п-а Христина Гарасовська.

Присвячувано теж багато енергії і зусилля виховній праці, яка проявлялася в шкільних імпрезах, пов'язаних з національними чи релігійними святами, або роковинами (прим. про митр. А. Шептицького, про різдв'яні та великодні звичаї, Святомиколаївські Вечорі, Коляда, Листопадові гутірки, Січневі роковини, Роковини Т. Шевченка, відсвятковування ім'янин опікуна й спонзора школи о. митр. В. Філевича, Свято Матері, імпрези на закінчення шкільного року і т. п.). З тої нагоди виставлено сценки, як: "Небесний Гість", "Ніч св. Миколая", "Найкращий подарунок", "У чужому Пір'ю", "Діти—Квіти Матерям". Крім цього учні нашої Рідної Школи і Курсів Українознавства брали постійно участь у спільних рідношкільних святкуваннях у честь Т. Шевченкові.

Не можна поминути такої події, що наші шкільні хори, беручи участь в Українському Музичному Фестивалі, здобули три перші й одну другу нагороди.

Контакт з батьками учнів був все нав'язаний через створений при школі Батьківський Комітет, який постійно співпрацював з Учительським Збором при влаштуванні шкільних імпрез. Крім індивідуального контакту з батьками, переводжувалося щороку інформативні зустрічі (вивідки) в справі поступів і праці учнів.

1966 року створено Курси Українознавства Катедри св. Йосафата під спільною управою з Рідною Школою. Навчання на Курсах Українознавства відбувалося лише в суботи, від год. 9-ої ранку до год. 1-ої по пол. Навчання на Курсах Українознавства триває 4 і пів року, закінчується остаточним іспитом на взір нашої матури. Ведеться воно за програмою виданою Світовою Координаційною Виховно-Освітньою Радою для Курсів Українознавства. Управителем Курсів від часу їх створення до 1969 року був мгр. Іван Бойчук, який був рівночасно управителем Рідної Школи. Від 1969 року передано управу Рідної Школи і Курсів Українознавства п-і Анні Підгайній.

24 квітня 1971 року відбулася перша матура на Курсах Українознавства Катедри св. Йосафата. Абсолютентів було 13, з них 5 складо іспити з визначним поступом. Підчеркнені прізвища визначних: Волощук Богдан, Гайсенюк Андрій, Гарасовський Орест, Грицай Орест, **Думан Рома, Зеленко Люба, Ковальська Ольга**, Колтун Петро, Мельник Орест, **Олешкевич Ліда**, Пилипак Уляна, Сеньків Марко, **Трухан Ольга**. У склад Іспитової Комісії входили: предсідник мгр. Іван Бойчук, представник Бюро оф Едукейшен і рівночасно представник Координаційного Шкільного Осередку при КУК мгр. Михайло Вавришин. Прислухувався іспитам о. митр. В. Філевич, спонзор і опікун школи. Іспитували: о. д-р Роман Даниляк — релігію, п-і мир. Ольга Басараб — українську літературу, п-н Євген Галицький — історію і географію України, п-і Анна Підгайна — історію української культури.

Після іспитів відбулася зустріч Іспитової Комісії з батьками абсолютентів, представниками клас Курсів Українознавства та серед прощань, промов і теп-

М-гр Ольга Басараб
учителька
української
літератури

Ніна Маскулка
учителька
української
літератури

Євген Галицький
учитель
історії і географії
України

Христина Гарасовська
диригентка
Дитячого хору

лої родинної атмосфери, наші перші середньошкільні випусники покинули мури привітної для них школи. Якось так склалося, що ця важлива подія першої матури на терені нашої школи припала якраз у її десятиріччя. У 1971 році зайшли зміни в днях навчання в Рідній Школі, а саме, навчання перенесено лише на суботу з тим, що воно триває довше без втрати лекційних годин, від год. 9-ої ранку до год. 1-ої по пол., себто п'ять повних лекційних годин.

Вчительський Збір Рідної Школи і Курсів Українознавства професійний. Не можна поминути й не згадати о. катехитів і вчителів, які працювали на терені нашої школи й відійшли з незалежних від школи причин: о. Іван Татарин, о. Матей Берко, о. Володимир Шараневич, Сестра Мелянія і Сестра Мирослава, п-і Марія Завадівська, п-і Марія Трачук, п-і Ольга Лошньовська, п-і Ольга Бородчак, п-і Ляриса Підгайна Пришляк, мгр. Іван Бойчук — бувший директор школи на Курсах Українознавства, п-і Марія Ухач.

Сучасні вчителі Рідної Школи: п-і Ольга Гарасовська, п-а Христина Гарасовська, п-і Марія Максимець, п-і Марія Павлишин, п-і мгр. Ольга Басараб, п-і Анна Підгайна, п-і Анна Галицька, п-н Рінальдо Кикіс. Вчителі релігії: п-і Анна Галицька і п-н Рінальдо Кикіс. Диригентки дитячих хорів п-і Марія Павлишин і п-а Христина Гарасовська.

Сучасні вчителі Курсів Українознавства: о. д-р Роман Даниляк, п-і мгр. Ольга Басараб, п-і Ніна Маскулка, п-і Анна Підгайна, п-н Євген Галицький.

Опікун і спонзор Рідної Школи і Курсів Українознавства о. митр. Василь Філевич.

З перспективи довголітньої праці на терені Рідної Школи Катедри св. Йосафата слід відмітити великі моральні і національні надбання учнів, які виявилися під час остаточних іспитів — матури, першого випуску 1971 р., набуті знання з українознавства вдовольняли іспитову комісію та школі принесли добре ім'я. Не лише гаслами на стінах, але твердою і жертвенною працею цілого Учительського Збору виплекано в учнів почуття, хто вони і чії діти.

Як уже було згадано, з управою школи постійно співпрацював Батьківський Комітет. Деякі голови цього Комітету вели свою дуже допоміжну для школи працю не раз кілька років підряд.

Упродовж останньої декади Батьківський Комітет очолювали слідуєчі особи: п-і Марія Комарницька, п-і Марта Загребельна, п. Степан Пилипак, п. Роман Матківський, п. Роман Романів, п. Анатоль Пашківський і п. Богдан Мармаш.

(Матеріали зібрали: до 1959 року п-ні Марія Павлишин, від 1959 року до сучасної прои п-ні Анна Підгайна).

Богдан Лепкий

ІДУТЬ РОКИ

Ідуть роки. Їх крок твердий. Їх слід глибокий.
Їм вічність шлях безкрай простелила...
На ньому рік — один момент, одна хвилинка
Для Нації, що тисячліття пережила.

Ідуть роки... За кожним з них ми хочемо зчислити,
Що він нам дав, які приніс нам втрати...
Яке для Нації, що вічно хоче жити,
Минулий рік значіння може мати?!

Ідуть роки... Такі тяжкі, такі жорстокі.
І всі вони один нам ставлять досвід:
Лиш той іде в кінці у поході народів,
Хто без ідеї йде і манівцем наосліп!

Ідуть роки, та оставляють людям досвід:
Живий народ потрапить кожну втрату
Відзискати колись в роках наступних,
Якщо лиш віри він в своє призначення не втратив!

Бо знов прийдуть роки бурхливі і суворі
І скажуть: "Здобувай, як ти готовий!"
Тоді така лиш сила прапор вдержить вгорі,
Що з віри виросла й з великої любови!

Найщиріші гратуляції та побажання дальших успіхів у ревній
праці для добра нашої Молоді, нашої Церкви і
Українського Народу

складає

КРЕДИТОВА СПІЛКА

П Р И

КАТЕДРАЛЬНІЙ ПАРОХІЇ СВ. СВЯЩ. ЙОСАФАТА

ST. JOSAPHAT'S PARISH CREDIT UNION

142 FRANKLIN AVENUE — TORONTO 9, ONTARIO

TEL.: 536-2643

Наша Парохіяльна Кредитова Кооператива приймає Ваші ощад-
ності на уділи або вклади. — Кранці відсотки, безплатна життєва
асекурація до \$2.000. — Уділяє особисті і моргеджові позики до
\$15.000, криті асекурацією до \$10.000.

УРЯДОВІ ГОДИНИ:

Вівторки і п'ятниці: 7.30 до 10 веч. Суботи: 10 рано до 1 по пол.

Щира подяка всім Вельмишановним Добродіям і Жертводавцям,
що в будьякий спосіб причинилися до розвитку Української Като-
лицької Цілоденної Школи св. Священомученика Йосафата
й до видання цієї Пропам'ятної Книги.

ДОБРОДІЇ — PATRONS

Леся і Ірка Хичій	Family Shoe Store —
Зенон Баган	Мирослав Семко
Христина і Володимир Болюбаш	Kalyna Motors
Д-р Михайло Кондрацький	Арка — Вест
Д-р Фердинанд Мельник	Д-р Г. Шиманський
Д-р Модест Мицин	Д-р П. Лехіцький
Д-р Євген Волощук	Василь Бирик
Lansdowne Pharmacy	Іван Габер
Alaska Fuel	Олег Іванусів
Leo Lubinsky	Д-р П. Глібович
Микола Коцур	Ontario Stamp — Омелян Граб
High Park Variety	Steven's Farm Produce
Anne Photo Studio — В. Трач	О. Бурачок
Пластова Кооператива — "Плай"	Ф. Боднар
Shumsky Jewellers	М. Кордюк
Alberta Fuel	П. Степура
Orbit Furniture	Гоман Оробець
Rogers Dairy	А. Осовський
Hygrade Paints	Павло Швець
Federal Hardware —	М. Дудар
Юлія Головата з дітьми	

*To all our Benefactors and Patrons, who aided our school and
helped to make this Anniversary Book possible, we express our
sincere gratitude.*

У 10-ліття Вашої праці, щиро вітаю (-ємо) і бажаю (-ємо)
Божих ласк до дальшої праці для Божої слави і для добра
нашого народу.

Blue Sky Motel

*22 MODERN UNITS-AIR CONDITIONING
KITCHENETTES - TELEPHONE - TELEVISION*

10 MINUTE DRIVE TO THE CENTER OF DENVER OR THE
MOUNTAINS

On U.S. 40 — 6205 WEST COLFAX AVENUE
DENVER, COLORADO, 80214

Mr. and Mrs. M. BOZIO

PHONE: 238-7651

У 10-ліття Вашої праці, щиро gratulюю (-ємо) і бажаю (-ємо)
Божих ласк до дальшої праці для Божої слави і для добра
нашого народу.

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

“The Future Bakery”

“БУДУЧНІСТЬ”

735 QUEEN STREET W. — TORONTO, ONTARIO

TEL.: 368-4235

ВИПІКАЄ НАЙКРАЩИЙ ХЛІБ

І РІЗНЕ ДОМАШНЄ ПЕЧИВО.

ДОСТАВА ДО КРАМНИЦЬ І ДОМІВ.

Сердечний привіт та найщиріші побажання Божого благословення
з нагоди 10-річчя Української Католицької Цілоденної Школи
Святого Священномученика Йосафата

с к л а д а є

УКРАЇНСЬКА ФІРМА РЕАЛЬНОСТЕЙ

TRIDENT

REAL ESTATE LTD.

*INVESTMENT — COMMERCIAL AND
LAND DEVELOPMENT*

2109 BLOOR STREET W. — TORONTO 160, ONTARIO

TEL.: 766-3451

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ З НАГОДИ 10-РІЧЧЯ

с л а д а є

ВОЛОДИМИР ГОЛУБІНСЬКИЙ

В Л А С Н И К

QUEEN ELECTRIC CO.

132 MORNINGSIDE AVE. — TORONTO, ONTARIO

TEL.: 762-5522

Нехай Господь Бог кріпить Ваші сили й духа до успішної праці
над нашою молоддю!

Найщиріші побажання та сердечну подяку за труди й жертву над
вихованням української дітвори

с к л а д а ю т ь

ВЛАСНИКИ ОПАЛОВОЇ ОЛИВИ

D N I P R O

FUEL OIL LIMITED

2174 DUNDAS STREET W. — TORONTO 3, ONTARIO

TEL. BUS.: 537-2169

Найщиріший привіт і побажання Божого благословення з нагоди
10-ліття жертвенної праці у вихованні української дітвори.

УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ

J. CARDINAL and SON

366 BATHURST STREET — TORONTO, ONT.

TEL.: 368-8655

92 ANNETTE STREET — TORONTO 9, ONT.

TEL.: 762-8141

ДОБРА ОБСЛУГА ТА ЗНАМЕНІТІ УМОВИНИ.

Бажаю Вам щастя і многих літ. Нехай Бог благословить Ваші труди в школі.

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДРОЖІ
ТЕОДОСІЯ ВОЛОШИНА

ASTRO TRAVEL SERVICE

2198 BLOOR STREET WEST — TORONTO, ONT.

TEL.: 766-1118-9

- Продає квитки на всі літунські, корабельні й автобусові лінії світу.
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

Щирий привіт і побажання Божого благословення з нагоди 10-ліття жертвенної праці у вихованні української дітвори.

DONUT HOUSE

CO. LTD.

"HOME MADE DONUTS"

WHOLESALE & RETAIL

762 - 764 QUEEN ST. W. — TORONTO 3, ONT.

TEL.: 363-5211-2

ІРИНА МАЛИЦЬКА

Щирий привіт і побажання Божого благословення з нагоди 10-ліття жертвенної праці у вихованні української дітвори.

УКРАЇНСЬКА МОЛОЧАРНЯ GREEN-VALE DAIRIES LTD.

MILK-CREAM — ICE-CREAM — SOUR CREAM
COTTAGE CHEESE — BUTTER and EGGS

3156-8 DUNDAS STREET WEST

TORONTO, ONTARIO

TEL.: 767-1728

Бажаю Вам щастя і многих літ. Нехай Бог благословить Ваші труди в школі.

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ HIGH PARK VARIETY

Власники:

СОНЯ І МИКОЛА ЙОНКИ

Харчі, солодощі (європейські продукти), шкільне приладдя, косметика, холодні напитки, журнали і часописи.

Крамниця відкрита 7 днів у тиждні
від 8 рано до 12 ночі.

242 ANNETTE ST. — TORONTO 9, ONT.

TEL.: 769-2820

RUNNYMEDE WOOL SHOP

2209A Bloor Street West — Toronto, Ontario

Tel.: 762-9627

Власник: П. БАРАНОВСЬКА

UKRAINIAN ART CERAMICS STUDIO

861 Queen Street West — Toronto, Ontario

Tel.: 363-0961

Власник: ІРИНА ШУМСЬКА-МОРОЗ

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

АРКА

Всі книжкові новості — Пластинки, грамофони, машинки до писання — Європейські та канадські радіо-ві апарати. — Італійські акордіони, гітари. — Біжутерія. — Канцелярійне приладдя. — Кераміка, різьби, вишивки, полотна і нитки до вишивання.

ARKA Ukrainian Book Store

575 Queen Street West — Toronto, Ontario

Tel.: 366-7061

METRO FABRICS

PARCEL SERVICE

Власник — О. КРУШЕЛЬНИЦЬКА

712 Queen Street West — Toronto, Ontario

Tel.: 364-6789

УКРАЇНСЬКА ТЕКСТИЛЬНА КРАМНИЦЯ

STYLETEX TEXTILES

555 Queen Street West — Toronto, Ontario

Tel.: 366-3375

Власник — СЕМЕН МЕДИЦЬКИЙ

Висилаємо посилки на рідні землі: Пачки, Літунська пошта — готові речі. Теж С.О.Д., всячина, 22 фунти. Харчові, 33 фунти.

PAWITCH

HOME-MADE STYLE PRODUCTS

809 Queen Street West — Toronto, Ontario

Tel.: 364-0658

2986 Bloor Street West — Toronto 9, Ontario

Tel.: 239-7726

Власник — ЮРІЙ ПАВИЧ

BABY POINT HALL

НА ВЕСІЛЛЯ, ЗАБАВИ, БЕНКЕТИ, ЗУСТРІЧІ

(CATERING SERVICE AT REQUEST)

С. ЗАЗУЛЯК

343 Jane Street — Toronto, Ontario

(South of Annette) 366-1700 (Orchestra)

MINI POP

SUNNYSIDE BEVERAGES

Toronto, Ontario

THE LITTLE SWINGER

Власник — ТАРАС СМЕТАНЮК

Щирий привіт і побажання Божого благословення з нагоди 10-ліття жертвенної праці у вихованні української дітвори.

UKRAINIAN ART CERAMIC CENTRE

2388 BLOOR ST. W. — TORONTO 9, ONT.

TEL.: 766-6691

Власник: МАРІЯ КОПИСТЯНСЬКА

Перше українське бюро подорожі

МАРКІЯНА КОГУТА

BLOOR TRAVEL AGENCY

1190 BLOOR STREET W. — TORONTO 4, ONTARIO

Tel.: 535-2135 — 535-2136

*Не йди, не шукай чужих собі бюр, бо
Найкраще обслужить "АГЕНЦІЯ БЛЮР!"*

УКРАЇНСЬКА ФІРМА ОПАЛОВОЇ ОЛИВИ

FUTURE FUEL LTD.

945 BLOOR ST. WEST — TORONTO 4, ONTARIO

Tel.: 536-3551 (in day)

Tel.: 762-9494 (in night)

24-ГОДИННА СОЛІДНА ОБСЛУГА!

Бажаю Вам щастя і многих літ. Нехай Бог благословить Ваші труди в школі.

Найкраще обслужить Вас українська фірма

PROGRESS

Real Estate Ltd.

REALTOR

1072 BLOOR ST. W. — TORONTO 9, ONT.

TEL.: 534-9286

Маєте клопіт з ногами? Зайдіть до нас, напевно не пожалієте.

INTERNATIONAL SHOE SHOP

513 Annette Street — Toronto, Ontario

Tel.: 766-6633

Українська крамниця європейського взуття для цілої родини.

Спеціальна знижка для студентів і для тих, що висилають на Україну.

УКРАЇНСЬКА МОЛОЧАРНЯ

M-C DAIRY CO. LTD.

212 Mavety Street — Toronto, Ontario

Tel.: 766-6711

Власники: В. Бульчак і В. Кос.

КРЕДИТІВКА

"BUDUCHNIST" (Toronto) CREDIT UNION

140 Bathurst Street — Toronto 133, Ontario

Tel.: 366-9863

83 Christie Street — Toronto, Ontario

Tel.: 533-0244

DUPONT PLUMBING SUPPLIES

736 St. Clair Street West — Toronto, Ontario

Tel.: 651-1812

Sinks — Laundry Trays & Faucets — Lavatories — Closed
Combinations — Bathroom Accesories — Copper Steel
Pipes & Fittings — Smoke Pipes — Eavestroughs

Власники: Б. Кушнір і Р. Конарський

CENTRAL FUEL OIL (Toronto) Ltd.

2076 Dundas Street West — Toronto, Ontario

Tel. Bus.: 532-8648 — 532-4755

Tel. Res.: 279-6559

531-7222

Residence

531-2142

255-3871

WILLIAM N. BODDY

ACCREDITED PUBLIC ACCOUNTANT

1699 Dundas Street West — Toronto 3, Ontario

**PARKLAND MEAT MARKET
& DELICATESSEN**

2216 Bloor Street West — Toronto 9, Ontario

Tel.: 766-8338

Власники: Оля і Любомир Дозорські

TRIDENT INSURANCE SERVICES LTD.

2109 Bloor Street West — Toronto 160, Ontario

Представник Українського Робітничого Союзу
відділ 318.

Tel.: 766-7261

П. ЯРОСЛАВ КОВАЛЬ

УКРАЇНСЬКА МЕБЕЛЬНА КРАМНИЦЯ
ROYCE RADIO & FURNITURE CO.

Distributors of Fine Furniture and Appliances

Lowest prices.

LEO DOPTA — Prop.

1529 Dupont Street — Toronto 9, Ontario

Tel.: 535-0175

УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ

A. ROY MILLER FUNERAL HOME

Власник — ІВАН НЕВЕДЮК

1695 St. Clair Ave. West — Toronto, Ontario

Tel.: 762-3585

ЧЕСНА І ВВІЧЛИВА ОБСЛУГА!

535-4955

535-4955

SERVICE : TEXACO : STATION

WALTER DOROSZ

DUPONT & SYMINGTON

Tire Repairs — Batery Service — Lubrication

Toronto, Ontario

A. CHOLKAN & CO. LIMITED

REALTOR & INSURANCE AGENT

527 Bloor Street West — Tel.: 532-4404 — Toronto 4, Ont.

794 St. Clair Ave. W. — Tel.: 653-4430 — Toronto 4, Ont.

660 Wilson Ave. — Tel.: 636-1501 — Downsview, Ont.

також бюро в

St. Catharines, Welland, Barrie, Orillia, Midland, Collingwood,
Gravenhurst, Wassaga Beach, Angus, Tottenham & Sheiburne.

НАША МЕТА

цікавий, популярний тижневик у Канаді, що інформує
Вас вірно і об'єктивно про всі світові події
та українські справи.

Передплата: на рік — \$6.00; на пів року — \$3.50

"OUR AIM"

278 Bathurst Street, Toronto 2 B, Ont., Canada

Tel.: 368-3519

Купуєте або продаєте дім, бизнес, мотель, готель,
фарму, апартамент, або бажаєте інвестувати готів-
ку в приходові будинки — **ДЗВОНІТЬ 239-3041**

J. BOYKO

REAL ESTATE LIMITED

REALTORS

3327 Bloor Street West — Toronto 18, Ontario

(Доїзд підземкою Іслінгтон вул.)

Наш досвід — Ваш успіх!

ASTRA T.V.

Власники: СТЕФА І ЄВГЕН ШКЛЯР

DUFFERIN PLAZA

Toronto, Ontario

Tel.: 537-3101

ЩИРА ПОДЯКА ВСІМ ДОБРОДІЯМ І ЖЕРТВОДАВЦЯМ, ЩО
В БУДЬЯКИЙ СПОСІБ ПРИЧИНИЛИСЯ ДО РОЗВИТКУ ШКО-
ЛИ ТА ДО ВИДАННЯ ЦІЄЇ ПРОПАМ'ЯТНОЇ КНИГИ.

ПІДТРИМУЙТЕ НАШІ ПІДПРИЄМСТВА, ЯКІ ЩИРО ЖЕР-
ТВУЮТЬ НА УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДСЬКІ ЦІЛІ!

НЕХАЙ ВСЕЛАСКАВИЙ ГОСПОДЬ ЩЕДРО БЛАГОСЛОВИТЬ
ВАШІ ТРУДИ І ЖЕРТВЕННУ ПРАЦЮ В ШКОЛІ!

УКРАЇНСЬКА КРЕДИТОВА СПІЛКА

В ТОРОНТІ

UKRAINIAN TORONTO CREDIT UNION

ЦЕНТРАЛЯ:

297 COLLEGE STREET — TORONTO, ONTARIO

TELEPHONE: 922-1402

Понеділок і середа від години 9.30 рано до 6.00 увечері.

Вівторок, четвер і п'ятниця від год. 9.30 рано до 9.00 увечері.

Субота від години 9.30 рано до 12.30.

Кредитова Спілка приймає вплати рахунків на газ, електрику,
телефон і воду, виставляє грошові перекази (money orders)
та подорожні чеки (Travellers Cheques).

ФІЛІЯ ЗАХ. ТОРОНТА:

105 EDWIN AVENUE — TORONTO, ONTARIO

TELEPHONE: 533-9318

В місяці липні і серпні Кредитова Спілка в суботи замкнена.

Вітаємо Першу Українську Католицьку Цілоденну Школу Святого
Священномученика Йосафата в її 10-річчя і бажаємо Божих ласк
до дальшої праці для Божої слави і для добра нашого Народу.

КРЕДИТОВА СПІЛКА

ПРИ ЦЕРКВІ МАТЕРІ БОЖОЇ НЕУСТАЮЧОЇ ПОМОЧІ
В ТОРОНТІ

278 BATHURST ST. — TORONTO 2B, ONT.

TEL.: 368-4227

ПЛАТИМО НАЙВИЩІ ВІДСОТКИ ВІД ОЩАДНОСТЕВИХ
ВКЛАДІВ.

Уділяємо особисті позики до висоти \$5,000.00 на 9% та моргеджеві позики до висоти \$50,000.00, другий моргедж до висоти \$20,000.00 на 9½%. — Моргеджеві позики (на перший моргедж) на 8½%.

Всі позики асекуровані до висоти 10.000 доларів, а ощадностеві вклади та уділи до висоти 2.000 дол. згідно з приписами "CUNA".

УРЯДОВІ ГОДИНИ:

В понеділок, четвер і п'ятницю від год. 10 рано до год. 8 вечора.

У вівторок і середу від 10 рано до 3 по полудні.

В суботу від 10 рано до 12 вполудне.

НЕХАЙ ВСЕЛАСКАВИЙ ГОСПОДЬ ЩЕДРО БЛАГОСЛОВИТЬ
ВАШІ ТРУДИ І ЖЕРТВЕННУ ПРАЦЮ В ШКОЛІ!

Diocesan Church Goods

МАТЕРІЯЛИ НА ФЕЛОНИ

ПЛАЩАНИЦІ
ЦЕРКОВНІ ДЗВОНИ
ХОРУГВИ
ЧАШІ
МОЛИТОВНИКИ
СВІЧКИ
КАДИЛЬНИЦІ
ОБРАЗИ

можна набути в

КРАМНИЦІ ЦЕРКОВНИХ РЕЧЕЙ

при

278 BATHURST STREET — TORONTO 2B, ONTARIO

TEL.: 364-7819

ТОВАРИ СПРОВАДЖУВАНІ ІЗ ЗАГРАНИЦІ!